XXIV. évfolyam 22. szám

Ára: 1,80 Ft

1968. május 30.

Ludas Matyi

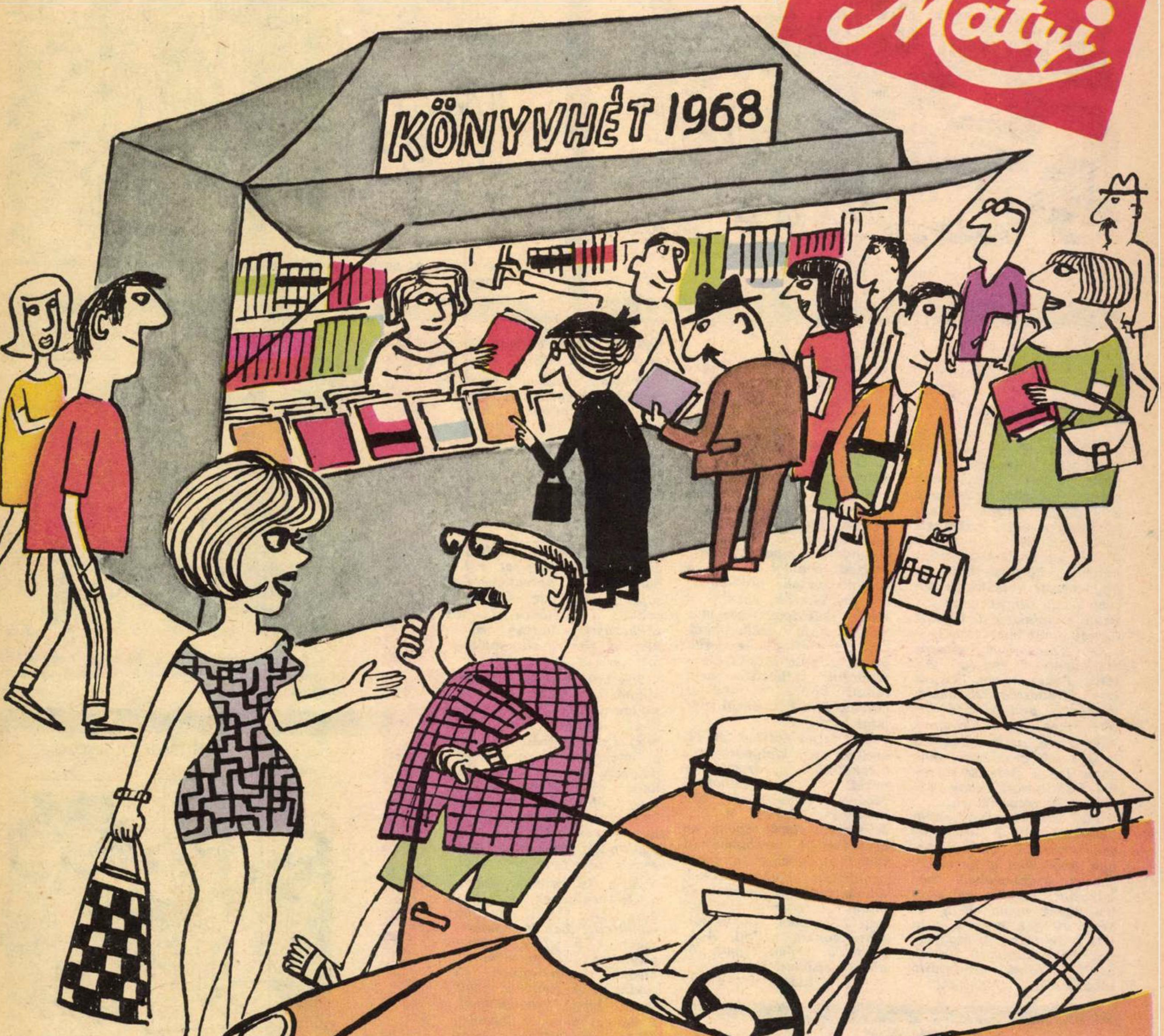

CAMPING-KORSZAK

— *Könyvet akar venni, Pista?*
— *Dehogy! Sátort...*

Várnai György rajza

ÁMULÓ IDEGEN A KELETINÉL

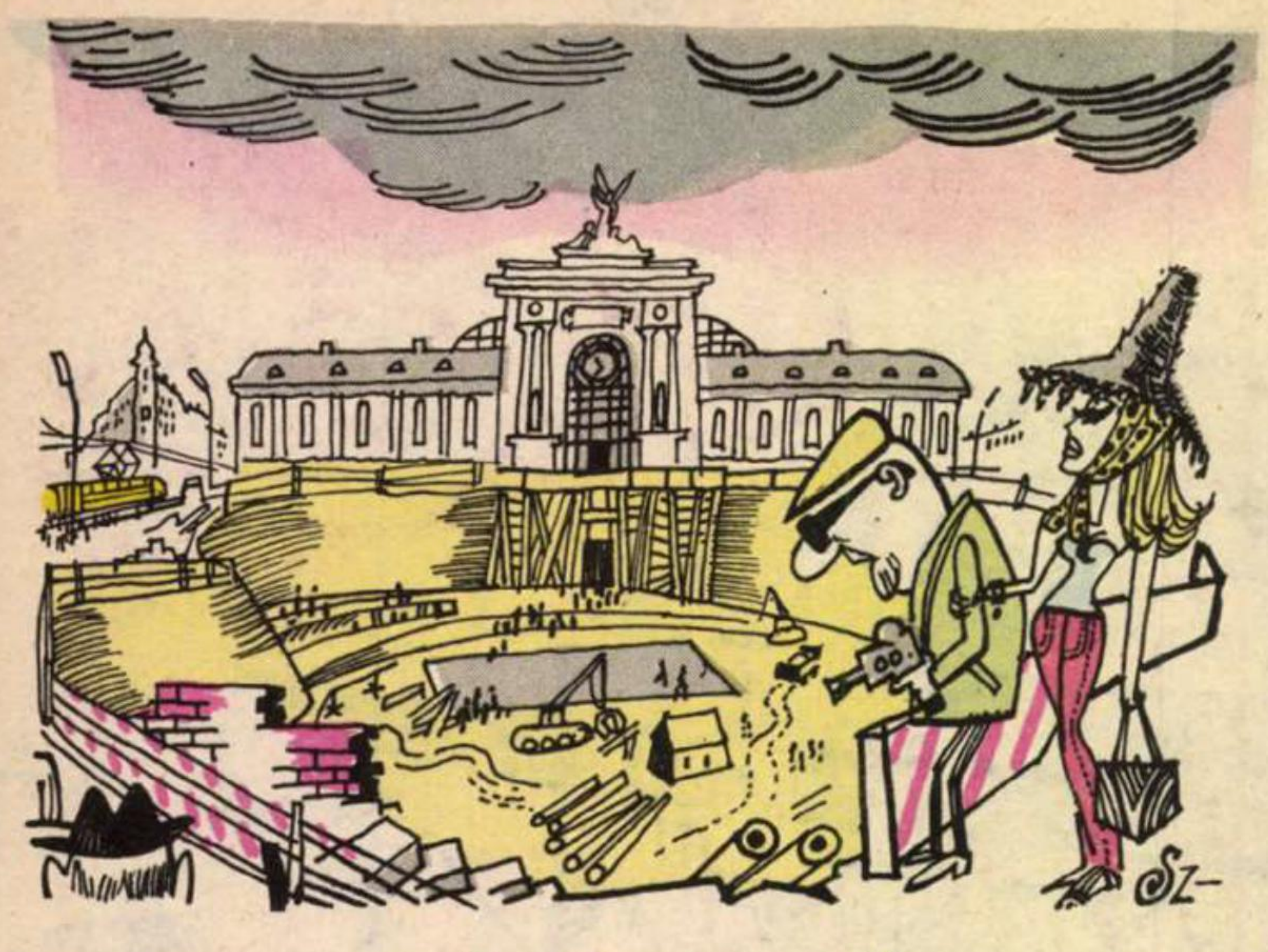

– Tavaly ez még nem volt!

ZÖLDVENDÉGLŐ

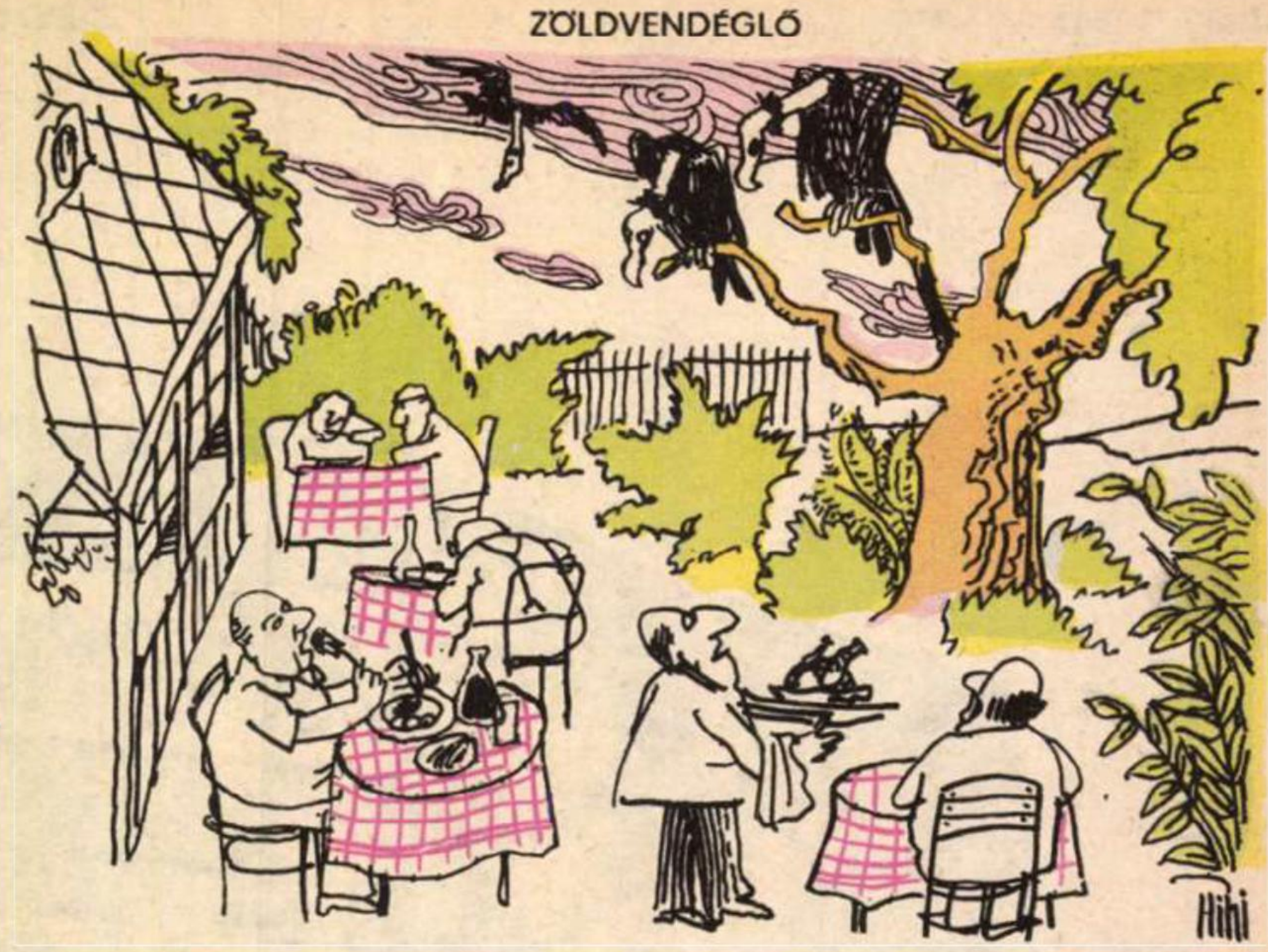

– Amióta az egyik vendégünk meghalt ételmérgezésben, azóta folyton itt ülnek.

NEMZEDÉKEK

Zabolay Béla sohasem tartozott a termékeny írók közé. Némi megvetéssel szokott nyilatkozni azokról a pályatársairól, akik könyvtárra valót firkálnak össze, gyártják a szerzői íveket, s a tiszteletdíj érdekében kifejlesztették az úgynevezett rétestészta-stílust s egy vihart vagy tavaszi rügyfakadást tíz oldalnál alább nem adnak.

Ő tízévenként szokott megjelentetni egy-egy kötetet. Pedig korán kezdett írni. Mindössze huszonegy éves volt, amikor első kötete megjelent. Tragikus hangvételű regényében a húszévesek problémáit dolgozta fel, a fiatalok sorsával foglalkozott nagy átéléssel és megértéssel.

Tíz évig semmit sem publikált, ekkor megjelent a „Három X” című regénye, amelyben a harmincévesek problémáival foglalkozott. Mintha az életből léptek volna elő a regény alakjai, ezek a még fiatal, de már sok csalódáson keresztülment férfiak és nők, akik szívfájdító sóvárgással gondoltak a fiatalság gondtalan napjaira és rosszat sejtve tekintettek a jövő felé.

A regény nagy és megérdemelt sikert aratott. A legközelebbi Zabolay-kötet tíz év múlva került a könyvforgalomba. „Négy évtized” címmel az író a negyvenévesek problémáival foglalkozott, ezekkel a sokat csalódott, már-már őszülő hajú emberekkel, akik megették kenyerük javát, s volt idejük kiábrándulni, miközben nem tudtak kitörni a megszokottság és a konvenció korlátai közül.

Egy teljes évtized telt el, amikor a könyvesboltok kirakataiból a szemlélőre nézett az új Zabolay-regény címlapjáról egy megtört arcú férfi. A „Fél évszázad” című regény az ötvenévesek problémáival foglalkozott, ezzel a megnemértett nemzedékkel, amely annyit szenvedett és annyi igazságtalanságot volt kénytelen eltűrni némán, zokszó nélkül. Ahogyan a regény egyik főalakja elsóhajtotta:

— Mit tudják azt a mai fiatalok, hogy milyen keserű sorsunk volt!

Zabolay közben egyre inkább lehiggadt, az egyszerűséget kereste. Legújabb könyvének ez volt a címe: „Hatvanévesek”. Ő maga így nyilatkozott erről a regényről:

— Mindig izgattak ennek a korosztálynak a problémái. Különös sorsuk van a hatvanéveseknek. A harc az átlagéletkorért hatalmas energiákat emészt fel. Feldolgoztam a hatvanévesek sajátos viszonyát az orvosokhoz, a diétához és a sakkozáshoz. Roppant érdekes, figyelemre alig méltatott terület ez.

Sok vita folyt az érdekes alkotásról, majd tíz év múlva az író „Túl a hatvanon” címmel jelentette meg újabb művét, s ebben a hetvenévesek problémáit dolgozta fel. Kifejtette, hogy a hetveneveseknek még több méltatlanságot kell elszenvedniök, mint a hatvanéveseknek, akik gyakran, fájdalom, meg sem értik a hetvenéveseket.

Az a tíz esztendő, amely a „Hetvenévesek” megjelenése után elmúlt, tovább mélyítette Zabolay művészetét, s a „70+10” kristálytiszta egyszerűsége, megrázó drámaisága az irodalom eseményévé avatta a könyv megjelenését. Ebben a művében Zabolay főként azt fejtegette, hogy mennyire fáj a nyolcvanéveseknek a félreismertség, a jó szó és bátorítás hiánya, milyen jól esik nekik egy nagyobb összegű lottó-nyeremény, mennyire meg tudnak ázni esőben, s milyen bosszúságot okoz nekik, ha kikap kedvenc csapatuk.

Legutóbb a Gerontológiai Intézetben találkoztam vele.

— Az „Évszázad mesgyéjén” című regényemen dolgoztam — mondta. — Nagyon érdekes téma ez. Ezzel az elfelejtett, kisemmizett, becsapott korosztállyal, a lázadó kilencvenévesekkel eddig még nem foglalkoztak...

Feleki László

ÉRDEKLŐDÉS

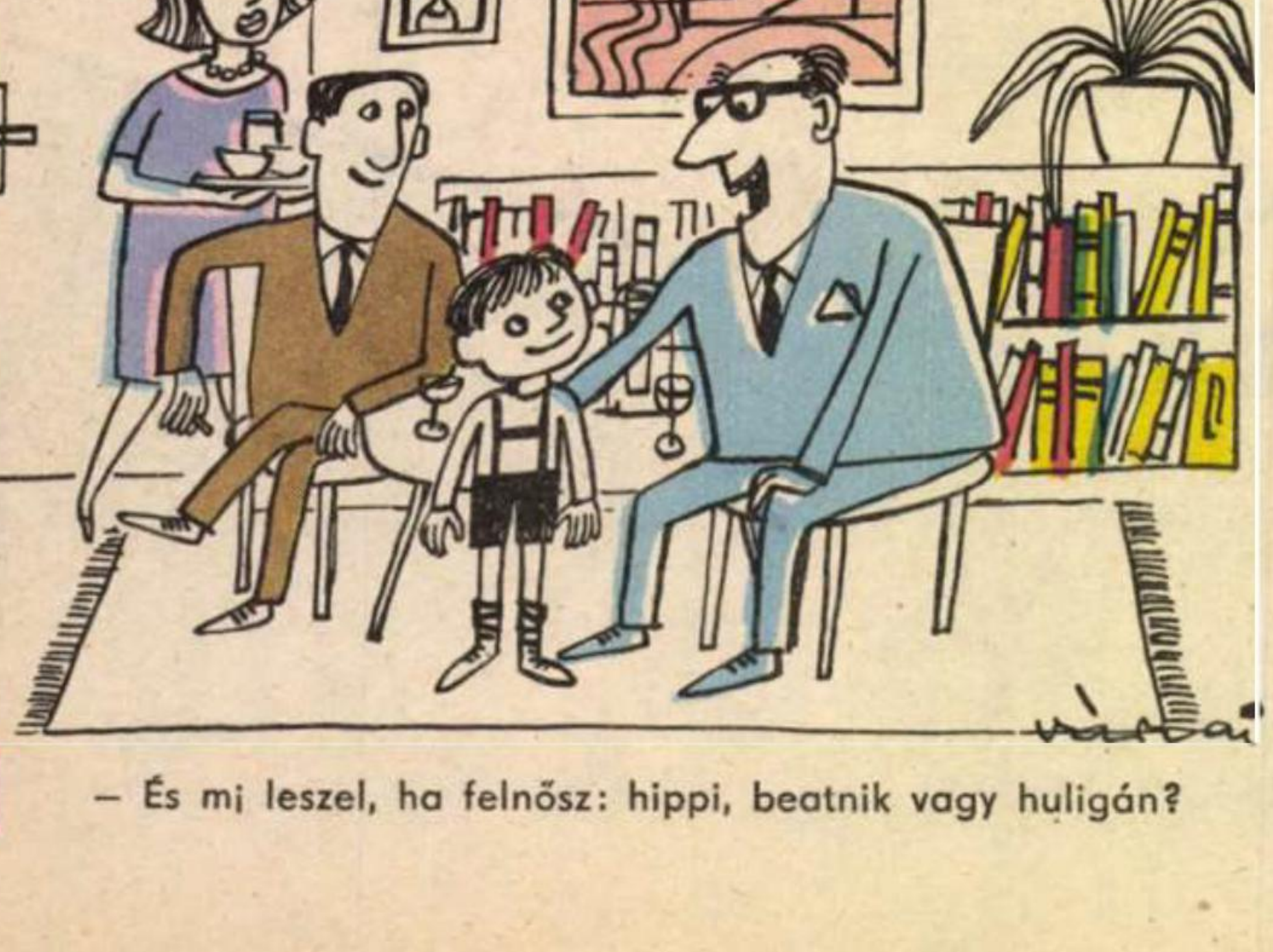

– És mi leszel, ha felnősz: hippi, beatnik vagy huligán?

JÓ PARTI

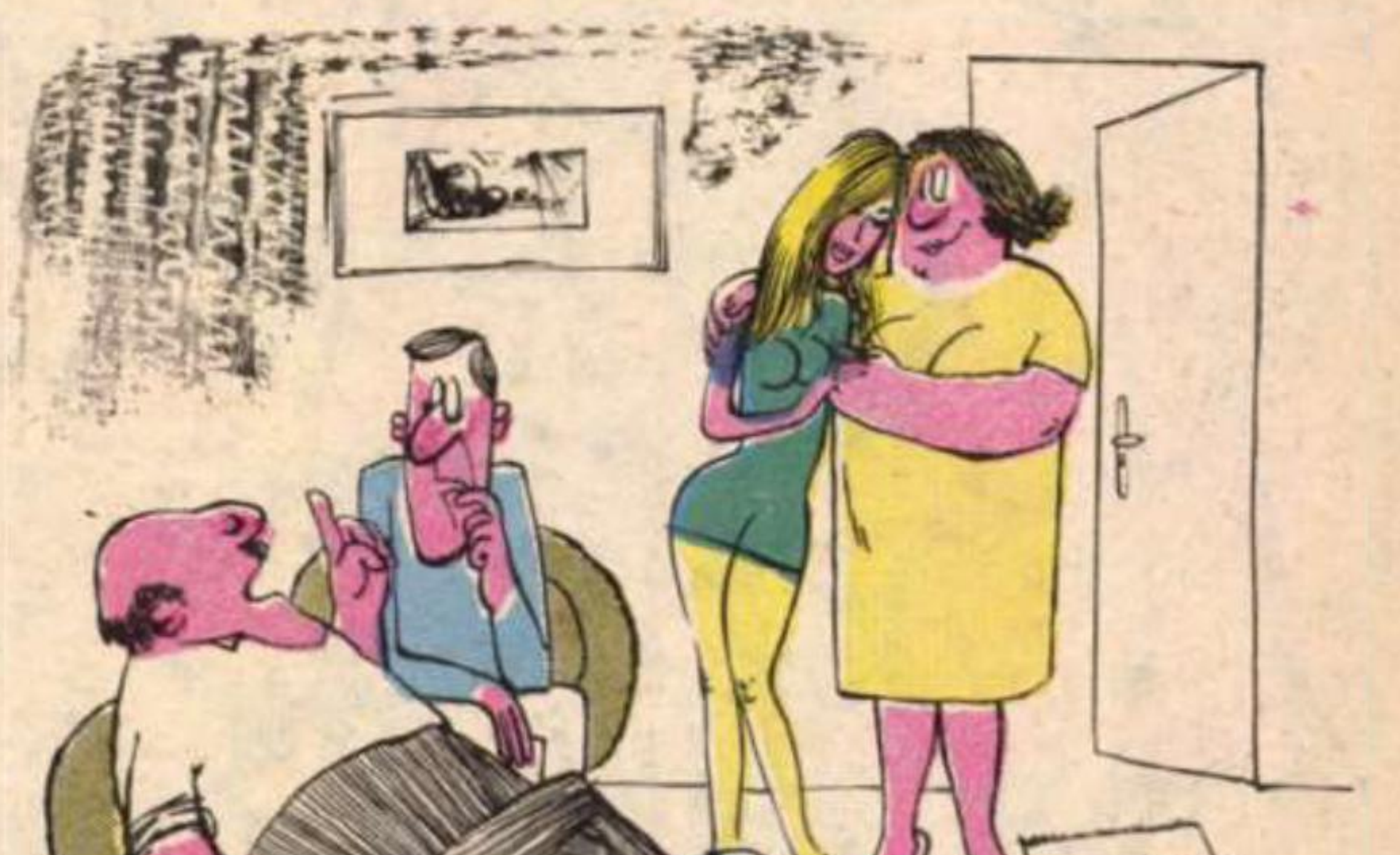

– És ne felejtse el, fiatal barátom, hogy a kislányunk egyszer a tévében lenyomta a stopperórát...

ÖTÉVES ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ

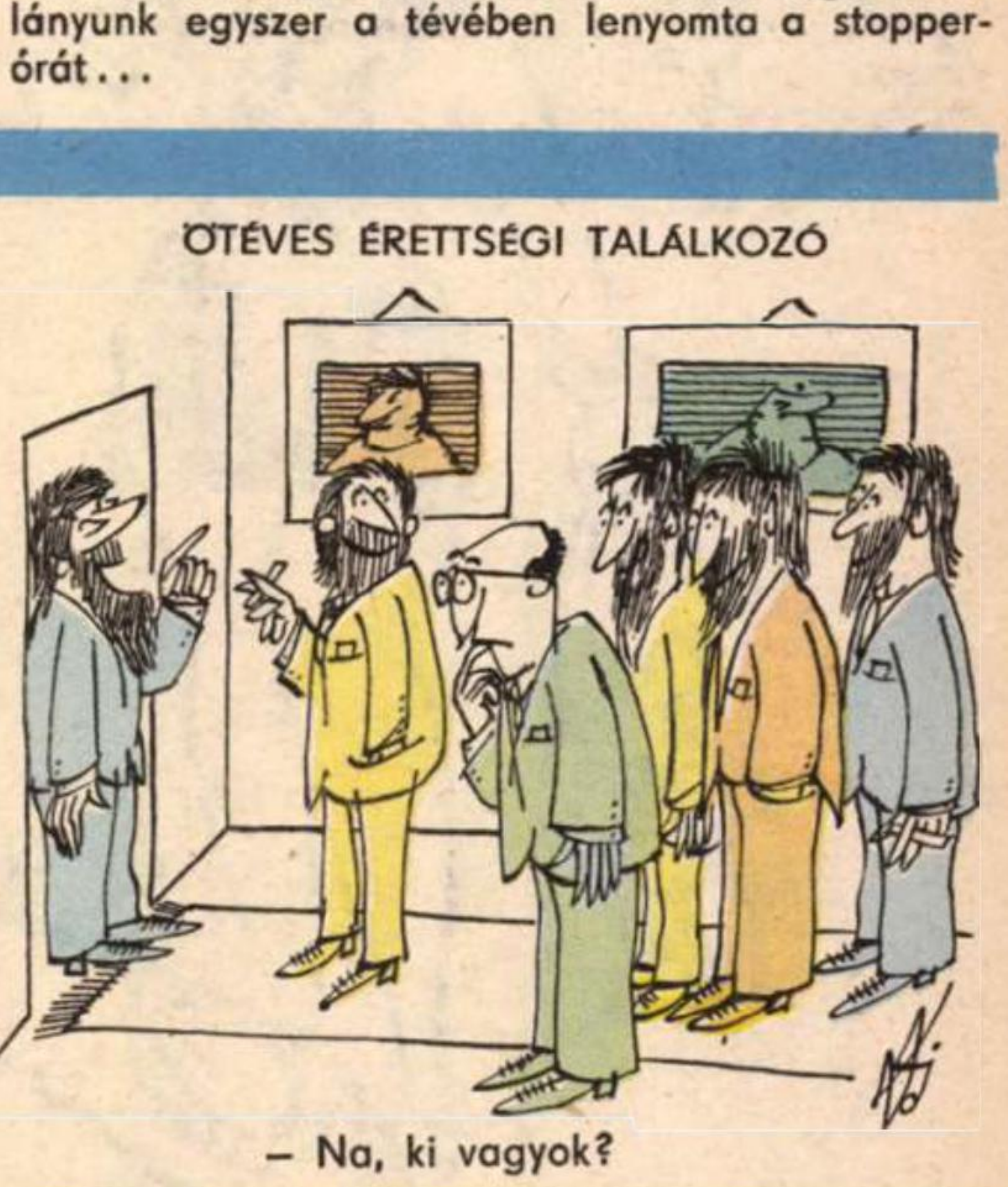

– Na, ki vagyok?

FELEDÉKENY FIATALOK

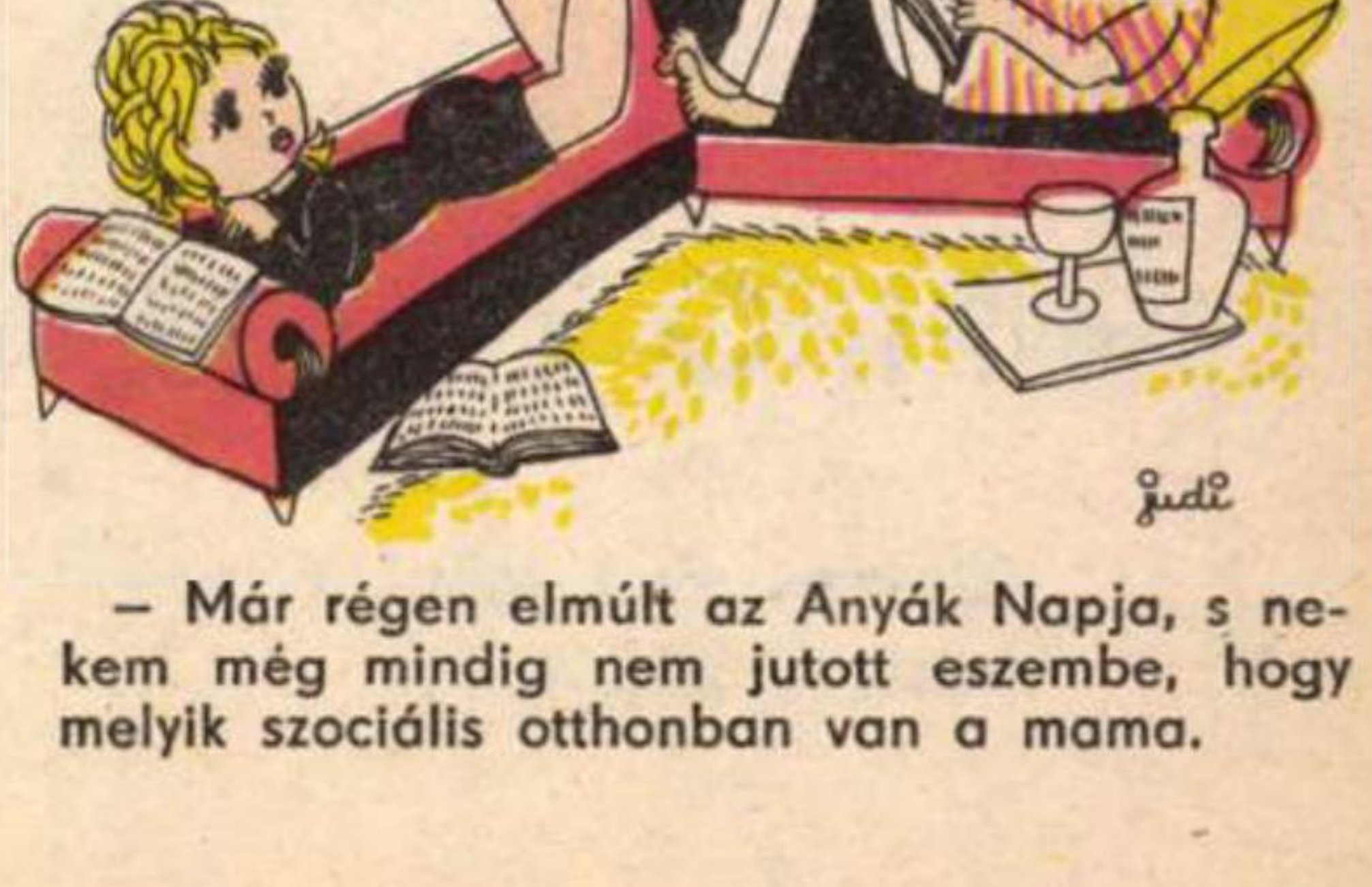

– Már régen elmúlt az Anyák Napja, s nekem még mindig nem jutott eszembe, hogy melyik szociális otthonban van a mama.

GYANÚS EMBER

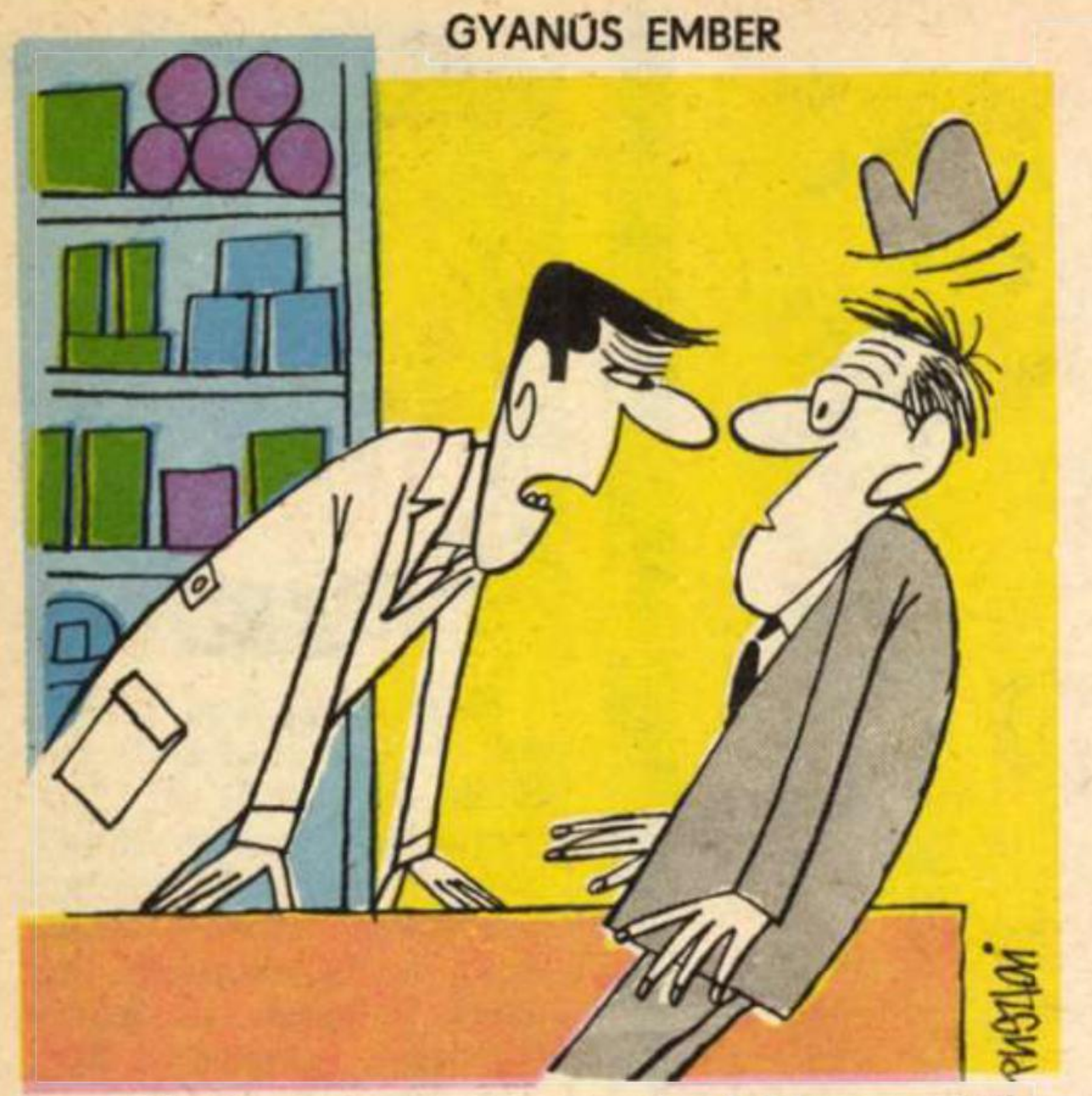

– Magát már régóta figyelem! Honnan tud pont olyan cikket kérni, ami éppen nincs?!

HÁZASPÁR

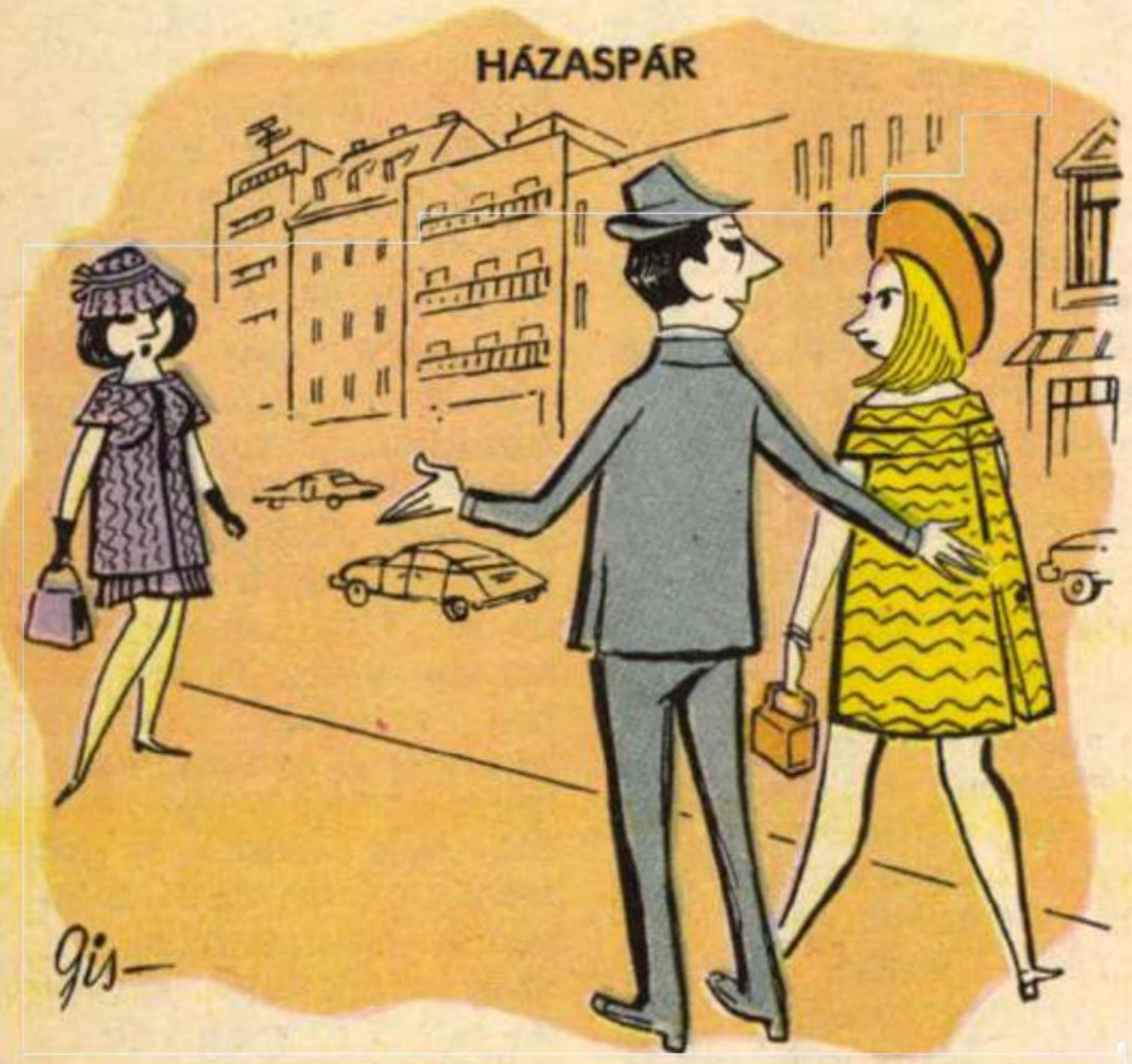

– Szívem, tégy úgy, mintha boldog lennél, ott jön a volt feleségem...

ELŐVÁLASZTÁS UTÁN

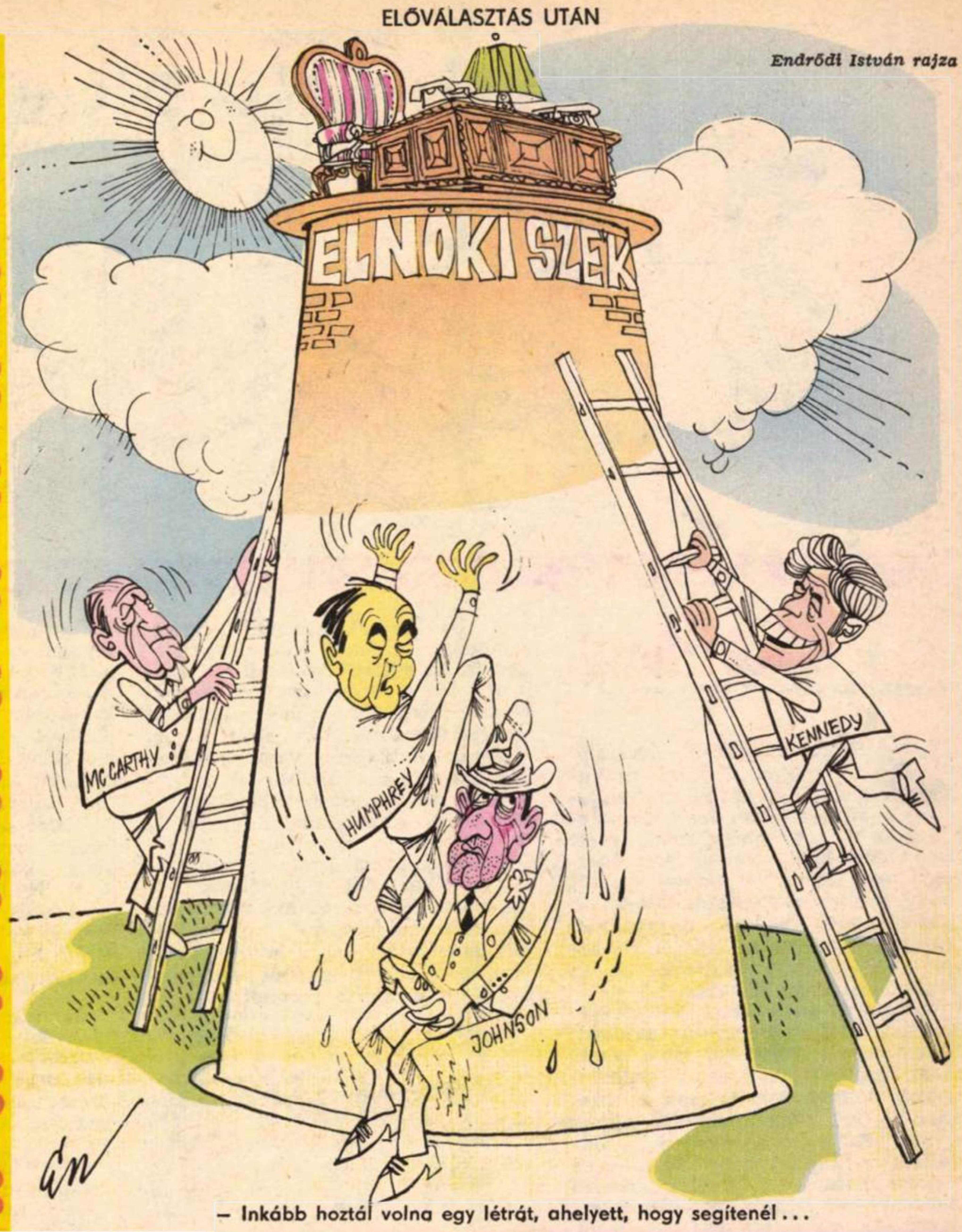

Endrődi István rajza

– Inkább hoztál volna egy létrát, ahelyett, hogy segítenél...

OSTROM

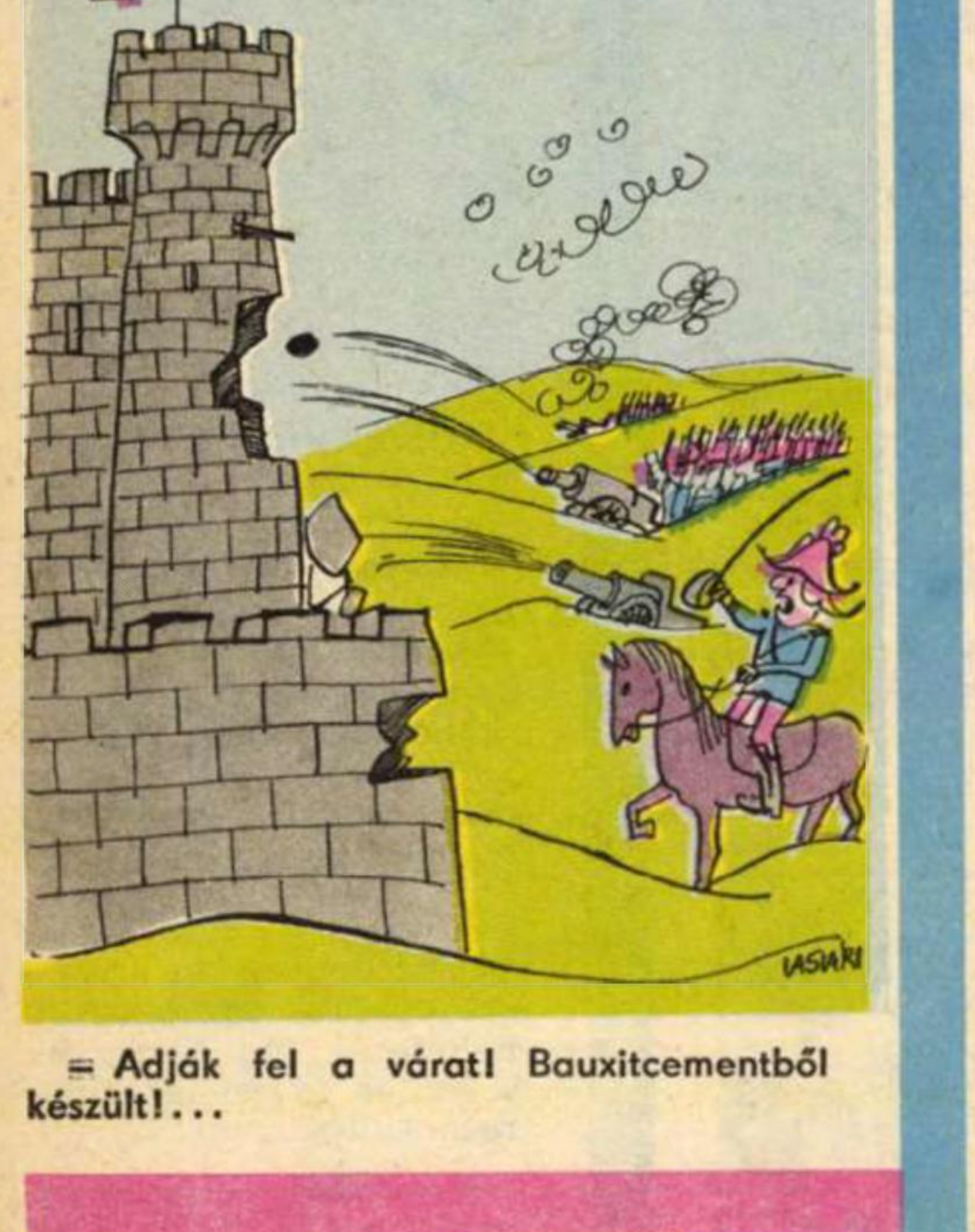

= Adják fel a várat! Bauxitcementből készült!...

Beküldött rajzokra és kéziratokra csak akkor válaszolunk, ha azokat figyelemre méltóknak találjuk. A válasz nélkül hagyott küldemények megőrzésére nem vállalkozhatunk.

zárkózott gyermek

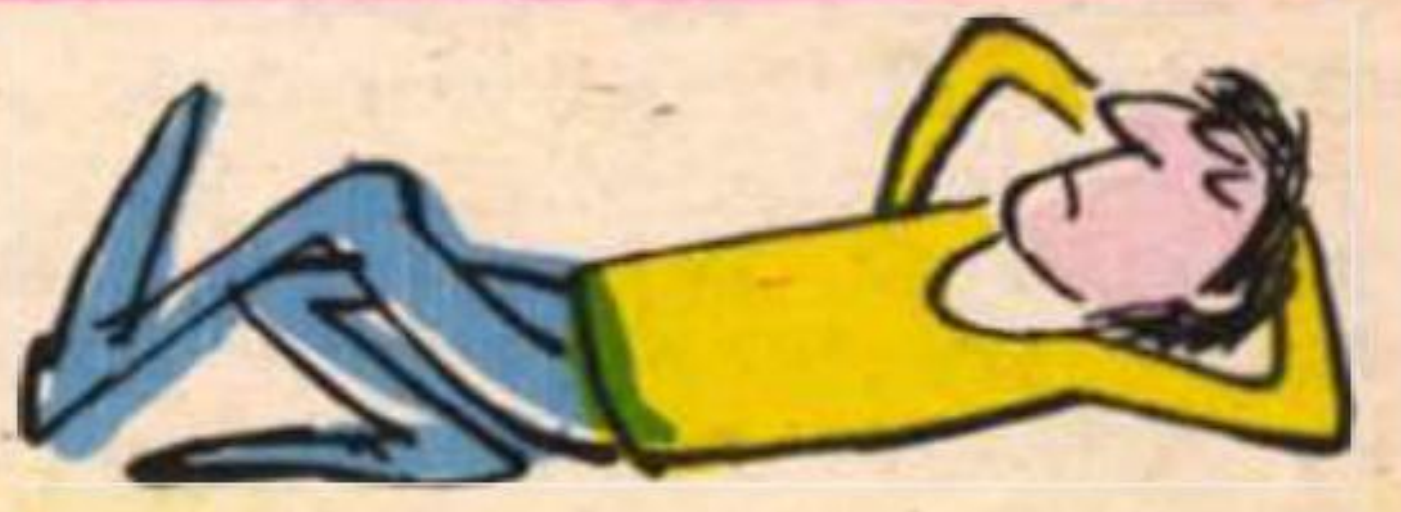

A fiú tizenhét éves és zárkózott természetű, mint általában a tizenhét éves fiúk. Minden egyes szót harapófogóval kell kihúzni belőle és ha nagynehezen kinyög egy igent, vagy egy nemet, látszik az arcán, hogy már nagyon bánja, amit tett, megveti magát a fecsegésért, a vénasszonyos locsogásért és méltóságteljes hallgatásba burkolózik.

A szülők így diskurálnak a gyerekkel:

— Mit láttál a moziban, kisfiam? — kérdi az apa.

— A Vergődést — feleli az anya.

A gyerek egy könyvet vesz elő és belelapoz.

— Tetszett a film? — kérdi az apa.

— Biztosan nem tetszett neki — feleli az anya.

A gyerek olvas és közben a fejét vakarja.

— S miért nem tetszett? — kérdi kíváncsian az apa.

— Azért, mert unalmas — feleli az anya.

Az apa örül, hogy a fia helyesen ítéli meg a filmet, de kíváncsi arra, miért tartja unalmasnak és megkérdi:

— Azokat a filmeket jobban szereted, amelyekben sok cselekmény van?

— Nem — feleli az anya. — Ő nagyon jól tudja, hogy egy olyan film is lehet csodálatos, amelyben alig van cselekmény.

Az apa elégedett a fia válaszával. A Vergődés című film neki sem tetszett. „Jó izlése van a kölyöknek — állapítja meg magában — és főleg nem sznob. A sznobok ugyanis odavannak ezért a filmért."

— Van pénzed? — kérdi az apa, mert tudja, hogy egy tizenhét éves fiú nem mászkálhat pénz nélkül.

— Nincs — feleli az anya. — Már rég adtál neki.

Az apa egy ötvenest ad a fiának, aki morog valamit és zsebre teszi a pénzt.

Ekkor az anya kezdi faggatni a fiát:

— És mi újság az iskolában?

— Mi lenne? — feleli az apa. — Azt hiszed mindennap feleltetnek?

A gyerek leteszi a könyvet és az ablakhoz megy. A felhőket nézegeti.

— Melyik tantárgyat szereted a legjobban? — kérdi az anya.

— Természetesen az irodalmat. Én is azt szerettem, — feleli habozás nélkül az apa.

— És mit szeretsz még? — kérdi az anya.

— A történelmet is biztosan nagyon szereti — feleli az apa.

— Múltkor hoztál történelemből egy hármast... Miért kaptad? — kérdi az anya.

— Ilyesmi mindenkivel előfordul — mondja az apa. — De majd kijavítjuk.

Az anya mosolyogva, nagy szeretettel nézi a fiát, aki a rádióhoz megy és bekapcsolja az ötórai teát.

— Az utóbbi napokban olyan sápadt vagy, kisfiam, csak nem vagy szerelmes? — kérdi az anya.

— Ugyan, miket beszélsz — feleli fülig pirosan az apa. — Ráér még arra...

— De elmondod nekünk, ha szerelmes leszel? — kérdi az anya.

— Hát persze, hogy elmondja. Nem titkol előttünk semmit. Tudja, hogy mi modern szülők vagyunk. Tudja, hogy velünk lehet beszélgetni...

A gyerek lefekszik a rekamiéra és lehúnyja a szemét.

— Most már elég volt a diskurálásból — mondja az anya. — Látod, hogy fáradt szegény, hadd aludni egy kicsit...

A szülők csendesen kimennek a szobából.

— Muszáj néha beszélgetni a gyerekkel — mondja suttogva az apa — különben teljesen elidegenedik tőlünk.

Mikes György

BEAT ÓVODA

Hegedűs István rajza

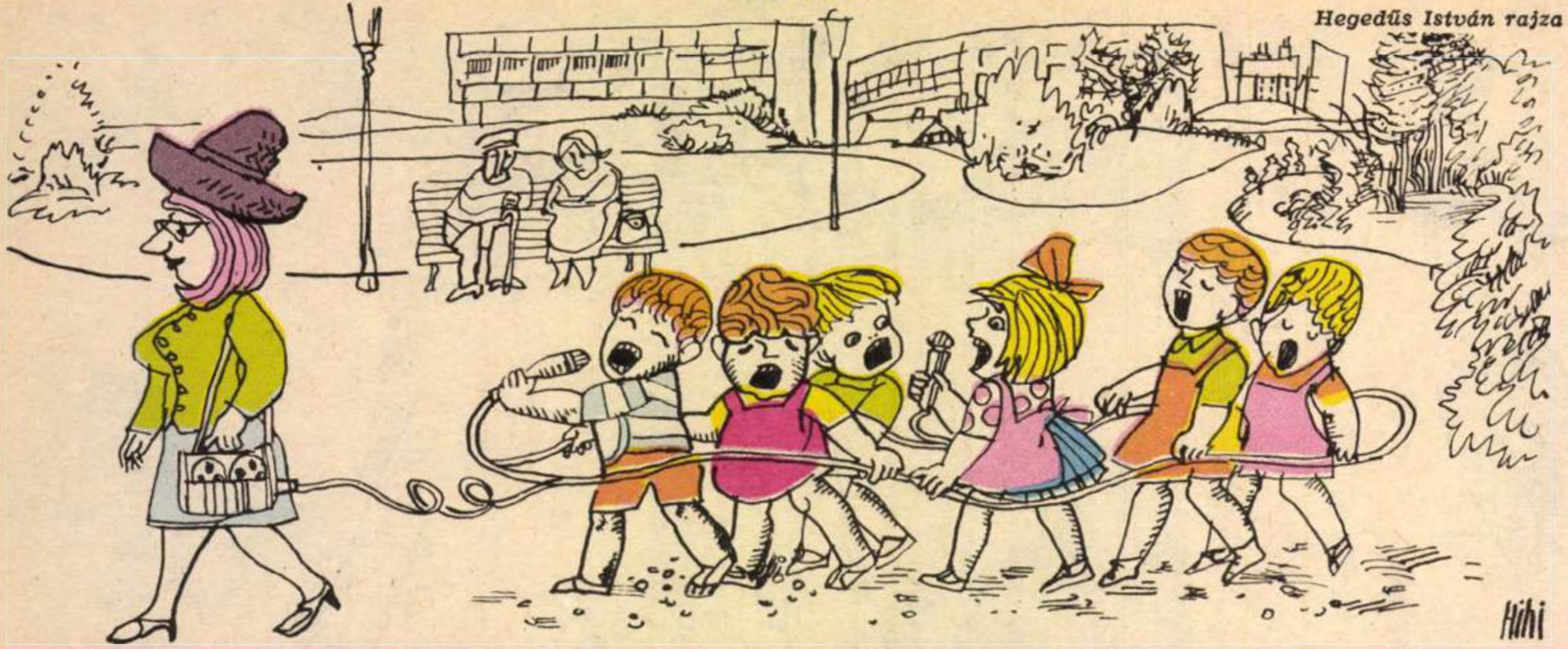

Bikaviadal

A Hétfői Hírekben olvastam: „A magyar Cirkusz- és Varieté Vállalat egyik munkatársa a héten Franciaországba utazott, hogy megtekintse az ott vendégszereplő spanyol torreádoregyüttest, amely a tervek szerint augusztusban Budapestre látogat. A Tattersalban vagy a lágymányosi vásárváros területén állítják fel saját arénájukat, s mutatják be az eredeti spanyol bikaviadalt."

A néhány soros hír annyira fellelkesített, hogy örömömben majdnem kiugrottam a bőrömből. Én ugyanis mindmáig szomorú és elégedetlen ember voltam. Amióta csak az eszemet tudom, kétségbeejtő hiányérzet gyötör. Százszor is, ezerszer is feltettem a kérdést, hogy mi az, ami nekem hiányzik, de felelni sohasem tudtam rá magamnak. Kerestem, kutattam, mi is hiányozhat nekem, amikor mindenem megvan a vidám és gondtalan élethez? Jártam pszichológusnál, idegorvosnál, kuruzslónál — mondanom sem kell, eredménytelenül. Egyszál magamra maradva szüntelenül egyre csak azt kérdezgettem tőlem, hogy mi kéne, ha vóna? Hiába kérdezgettem, nem tudtam megfogalmazni, hogy tulajdonképpen mi hiányzik, csak éreztem, hogy valami hiányzik.

Most már tudom, hogy a bikaviadal hiányzott nekem. Ma már, hogy ismerem a torreádor társulat útitervét és tudom, hogy az eredeti spanyol bikaviadal arénája itt, Budapesten fel lesz állítva, minden meg lesz mutatva és minden meg lesz magyarázva, nincs többé hiányérzetem. Új korszak kezdődik az életemben, és talán hazánk történetében is, ha sikerül nyélbeütni a spanyol torreádoregyüttes budapesti vendégszereplését. Sok mindent megteremtettünk már, amit a régi világban évtizedek, vagy évszázadok óta sem sikerült. Ha jól emlékszem, eleink egyszer valamikor kísérleteztek a bikaviadallal, éppen itt Budapesten — sikertelenül. A kísérlet megbukott: Pestnek nem kellett a bikaviadal. Úgy látszik, azóta sokat fejlődtünk. Ma már reszketünk a boldogságtól, amikor látjuk, hogy a torreádor hosszú kardjától megsebzett bikából végigcsorog a vér az aréna porondján.

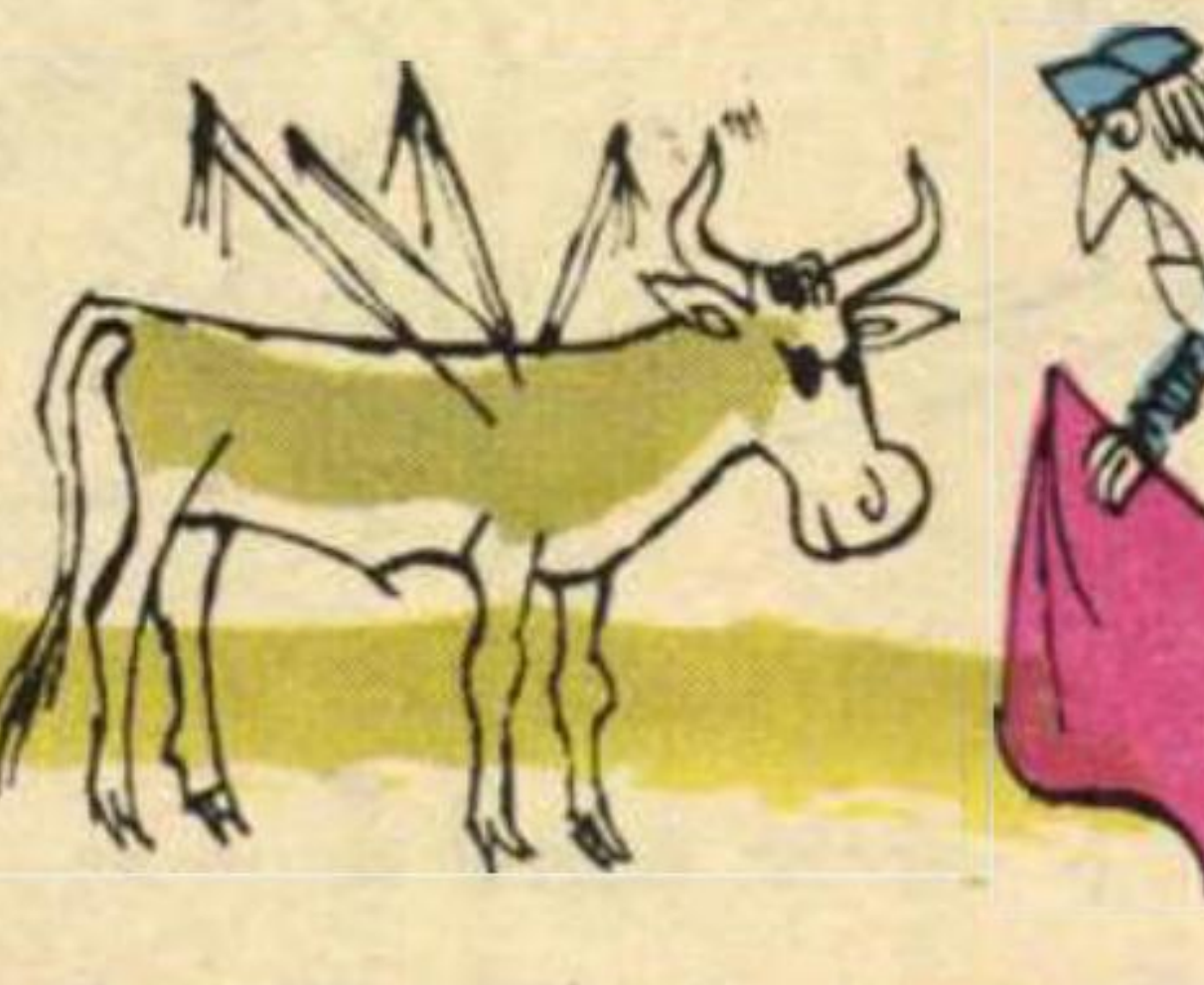

Én magam, sajnos, nem vagyok túlságosan vérengző természetű, a bikaviadalt még filmen sem szeretem nézni, valahogy fáj a szívem, amikor a szegény kis fekete bikából pávatollszerűen az ég felé nyúlva remegnek a torreádor acél pikái. De hát, persze, ezt most természetben látni — egészen más: a Tattersalban vagy a lágymányosi vásárváros területén eredeti spanyol arénában nézhetem majd az eredeti spanyol bikák vergődését és haláltusáját. Különben is félre az érzelmességgel: nem magyar bikáról van szó! A torreádoregyüttes a saját jól megvadított bikáit hozza majd magával, ahogy ez már ilyen turnékon szokásos.

Az utóbbi években egyre több nyugatról importált művészi eseményben vagy kiváló művész előadásában is gyönyörködhettem. Százezrekkel együtt örültem például Gilbert Becaudnak, nem is beszélve Ella Fitzgeraldról, hogy csak a könnyű műfaj nagyjait említsem. Úgy látszik, a Cirkusz- és Varieté Vállalat sem akar lemaradni. A világért sem tételezném fel, hogy a nagy bevétel reménye sarkallja őket. Nyilván úgy gondolják, hogy kulturális fejlődésünk érdekében nekik is kell tenniük egyet és mást. Ezért hozzák Budapestre a spanyol bikaviadalt.

Ha nekem a hír olvasása óta meg is szűnt a hiányérzetem, mégis nyugtalan vagyok: sem éjjelem, sem nappalom nincsen. Szüntelenül azért szurkolok, hogy bármilyen áldozatok árán is nyélbe üssék a Franciaországban vendégszereplő spanyol torreádoregyüttes budapesti vendégszereplését. Isten áldása kísérje a magyar Cirkusz- és Varieté Vállalat megbízott munkatársát — ott Párizsban — nemes küldetésének eredményes befejezésében! A vállalatnak pedig azt kívánom, hogy még tovább fejlessze az ilyenféle magyarországi produkciókat. Rodeoversenyt is lehetne például rendezni Budapesten. Én már filmen láttam ilyent. Csoda izgalmas, amint elszánt cowboyok a rúgdalódzó és a földön fetrengő vadlovak csupasz hátán nyaktörő mutatványaikkal szórakoztatják a nagyérdemű vadnyugati közönséget. Importáljuk ezt is! Cowboyunk már van elég, nem árt, ha lesz rodeónk is. De ha nem is lesz, üsse kő! Ha minden sikerül, lesz bikaviadalunk. Eredetiben és sponyolban. Itt, Budapesten! Más már úgysem hiányzik...

Földes György

Jucika balszerencsés

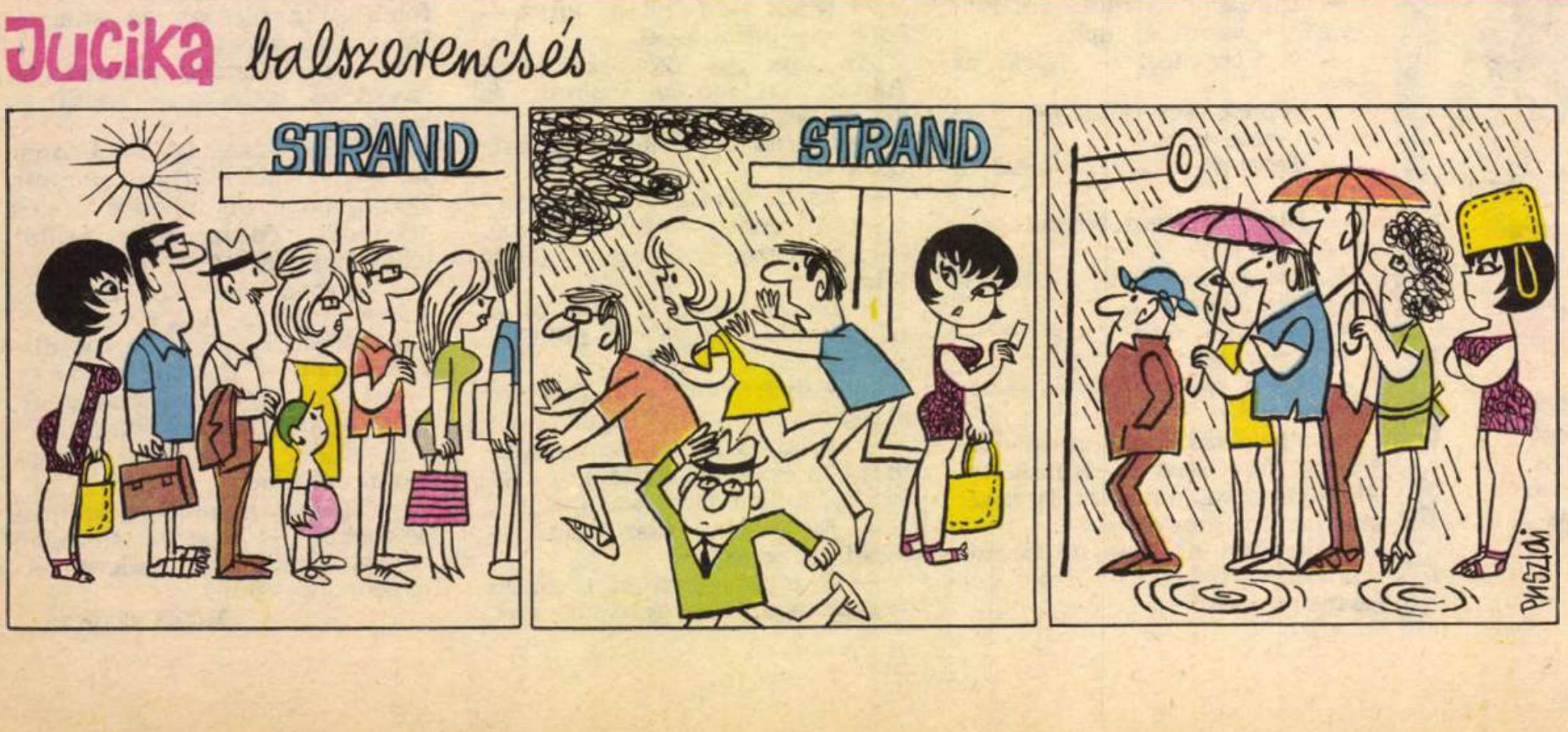

LUDAS MATYI kereső szolgálata

Kézizuhanyhoz keresek — és sehol sem találok — váltókart. Átmenetileg kombinált fogóval vagyok kénytelen helyettesíteni. Nem mondom, az is megteszi, de azért mégsem az igazi! (Konrád János, Bp., VII., Izabella u. 2.)

Kékes televíziómhoz hónapok óta keresek nagyfeszültségű tekercset — de biztatáson kívül mást sehol sem kapok. Kedves kereső szolgálat, már csak te segíthetsz rajtam! (Kindlinger Béla Bp., X., Gyömrői u. 66.)

Amióta egy Tatran 125-ös robogó boldog tulajdonosa vagyok, sikerült beutaznom a fél országot. Sajnos, nem a robogómmal, hanem vonattal. Úticélom mindig azonos volt: Tatranomhoz keresnék gáz- és kuplung bowdent, valamint primér láncot. Eddig még nem sikerült találnom, de nem csüggedek: beutazom az ország másik felét is, hátha ott akad majd! (Bujtor Sándor, Tokaj).

Még egy motoros panasz: Jáva Ideál motoromhoz dugattyúgyűrűt és kilométeróra spirált száz kilométeres körzetben nem tudok találni! (Molnár István, Kiskunfélegyháza, Illésházy u. 29.)

És egy jó hír is, szintén motorosoknak: Simson Starhoz gyújtáskapcsolót 46-os számú boltunkban lehet kapni. Címe: Bp., VI., Nagymező u. 27. (KERAVILL).

Átprofilírozás közben, félúton az Ofotért és a Piért között, eltűnt a retusecset, és már két éve nem lehet kapni. Keresem azt a felelős illetékest, aki meg tudná mondani, hol és mikor lehet majd újból kapni? (Feke Ottó, Bp., X., Harmat u. 12.)

Mint már annyiszor, most ismét eltűnt a forgalomból a cipzár! Aki hollétéről tud valamit, sürgősen értesítse a kereső szolgálatot!

Kisáruházunk építését már egy hónapja nem tudjuk folytatni, mert sehol sem tudunk szerezni 10 darab E 7—66-os és 14 darab E 5—34-es vagy F 34—17-es vasbeton gerendát. Kérjük, aki tud, segítsen rajtunk! (Tápéi Általános Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezet.)

AZ ELÉGEDETLEN

1.

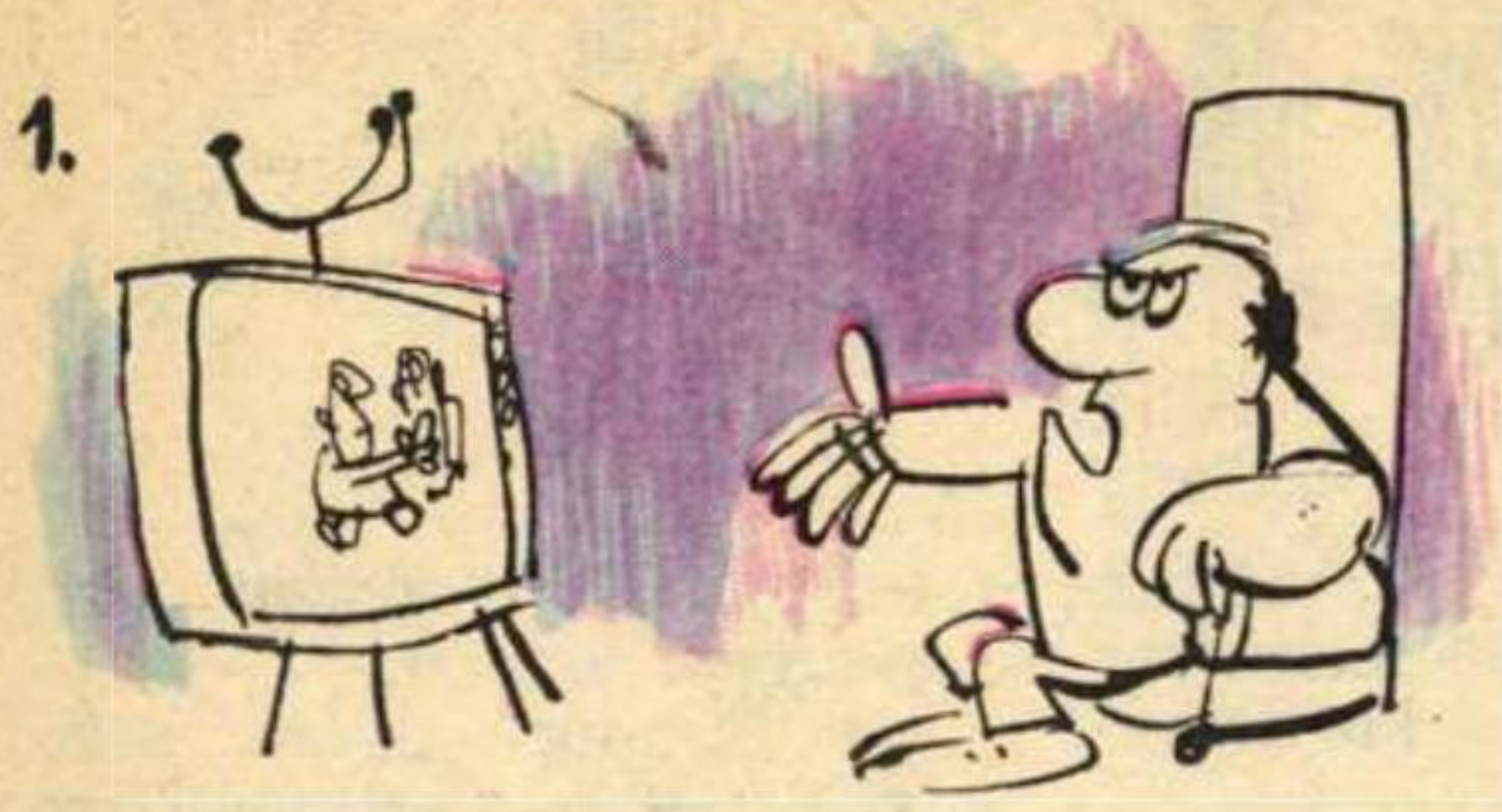

– Micsoda disznóság, milyen rossz a műsor!

2.

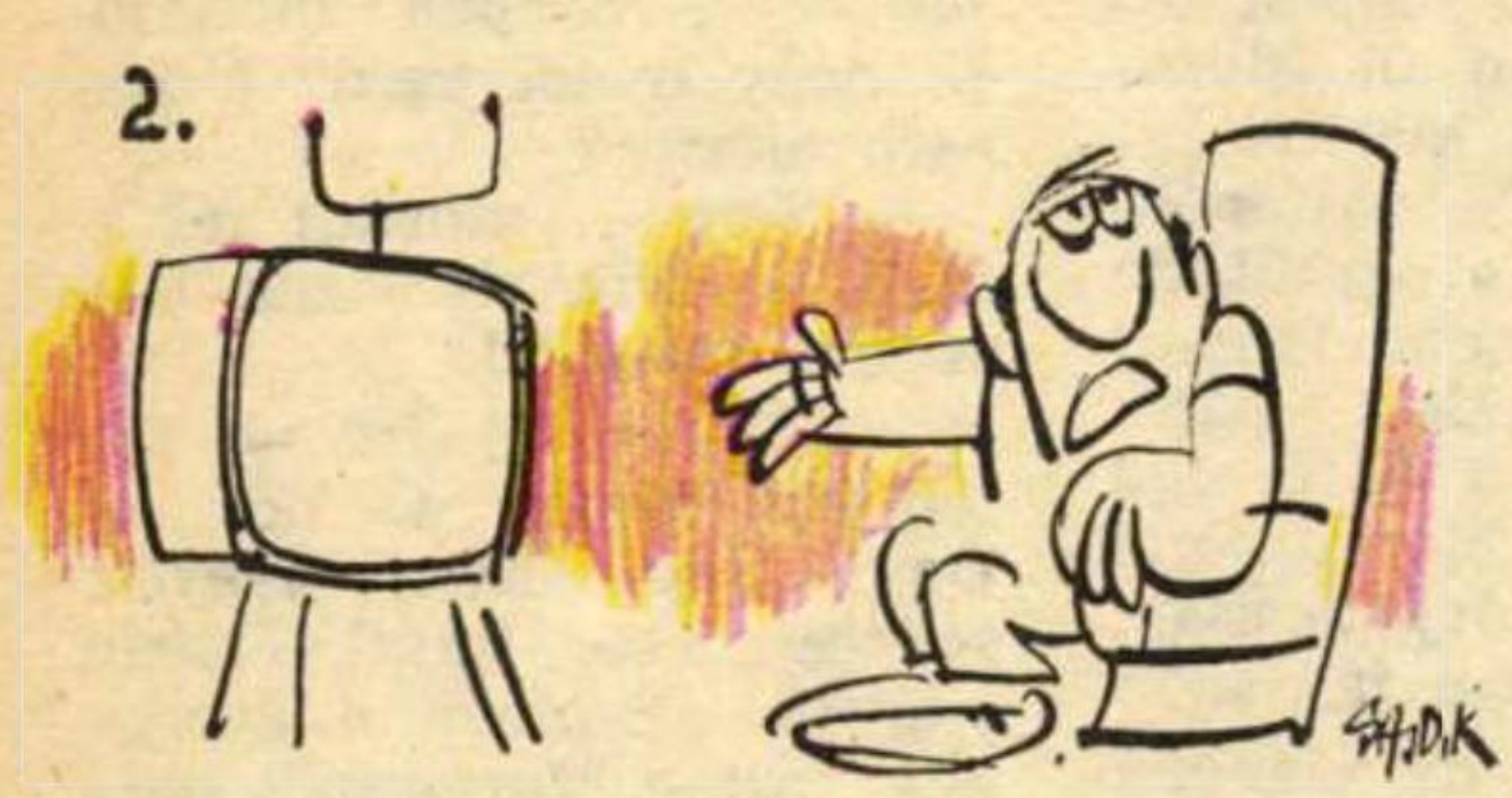

– Micsoda disznóság, már megint nincs műsor!

HATÁROZATLANSÁG

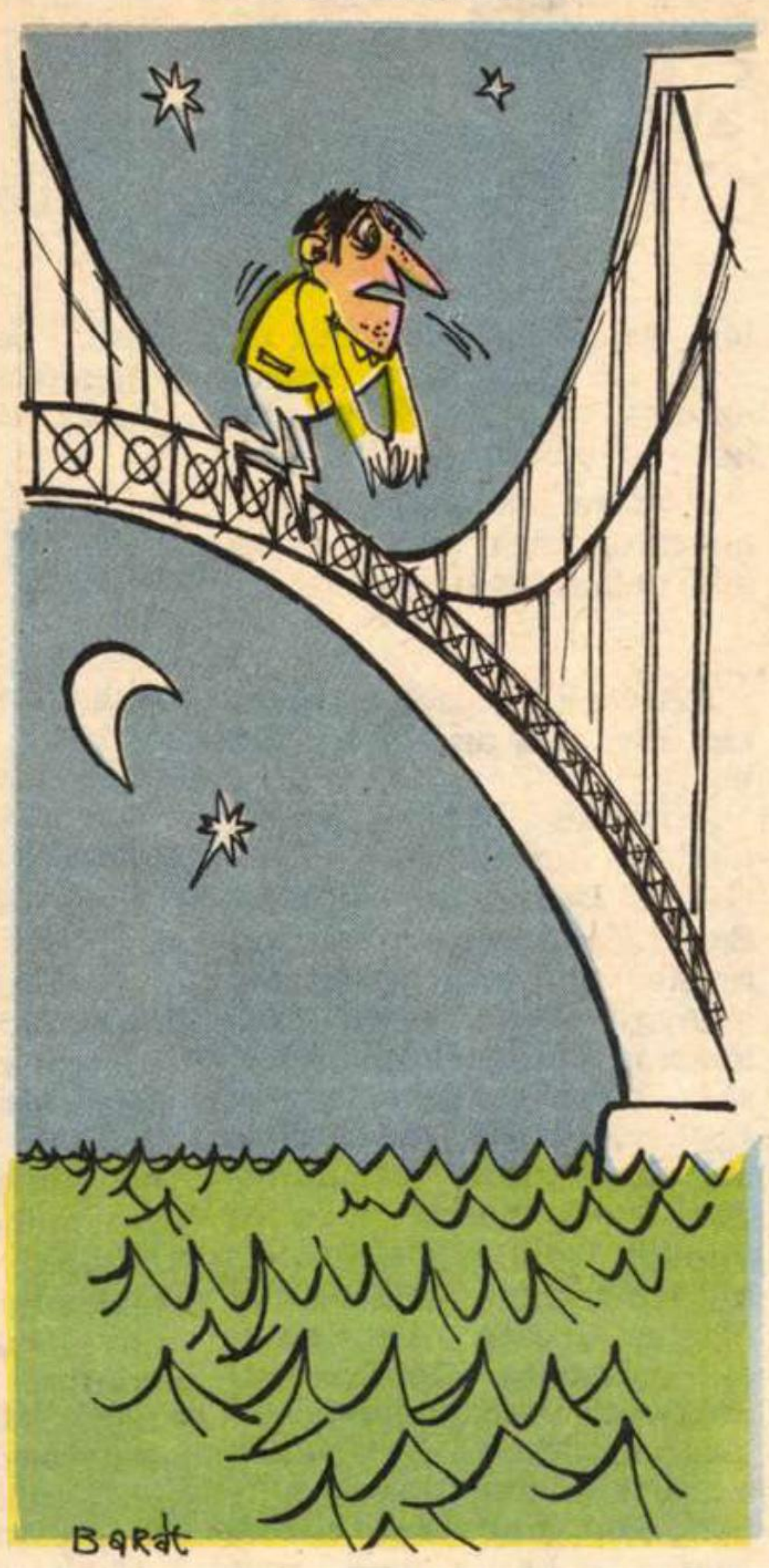

– Nem ugrom be! Már el is ment a kedvem az egésztől...

AZ AMERIKAI–VIETNAMI TÁRGYALÁSOK IDEJÉN

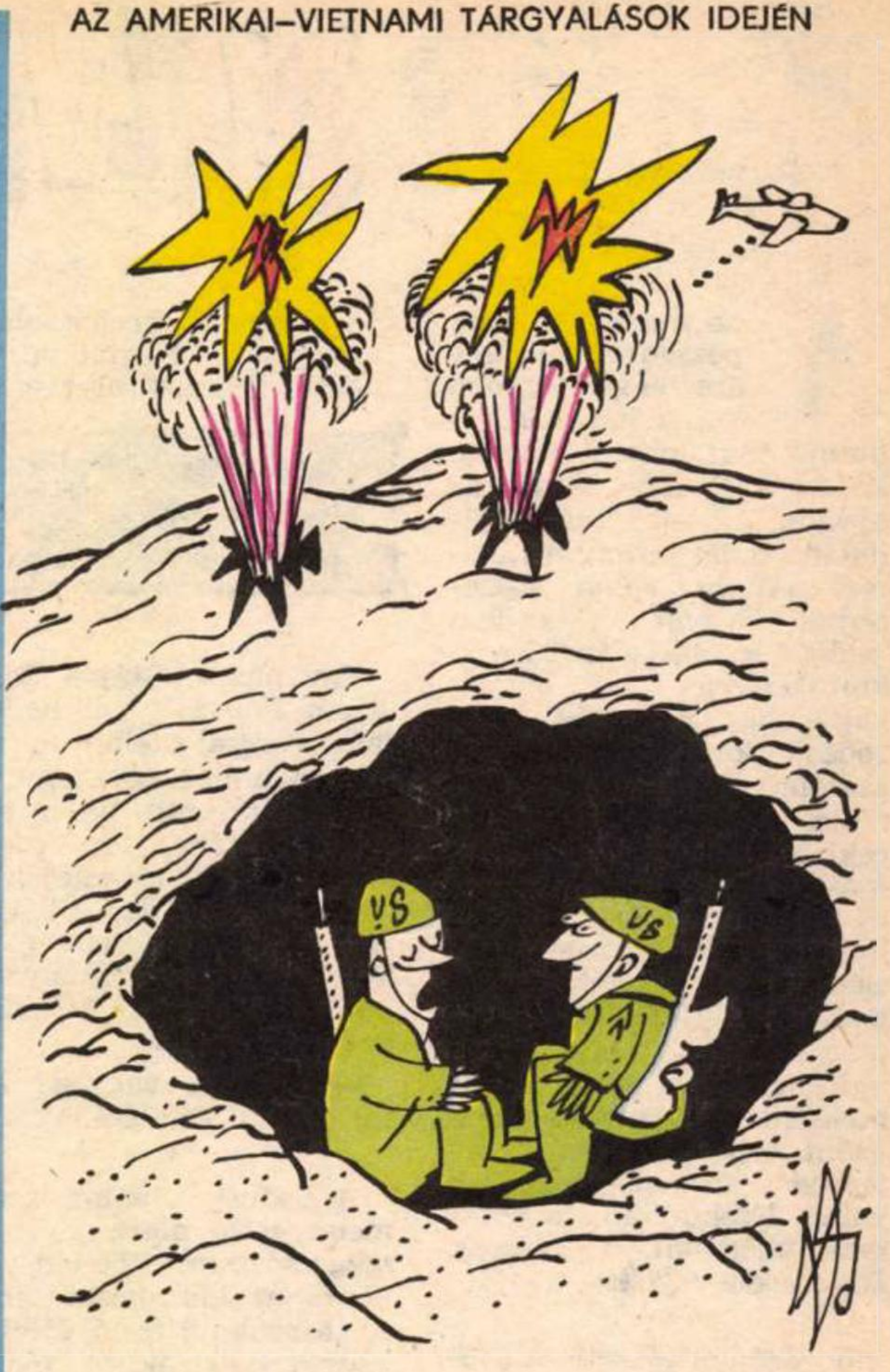

– Itt kivárjuk a béketárgyalások végét...

FELVÁGÁS A KUTYAKIÁLLÍTÁS UTÁN

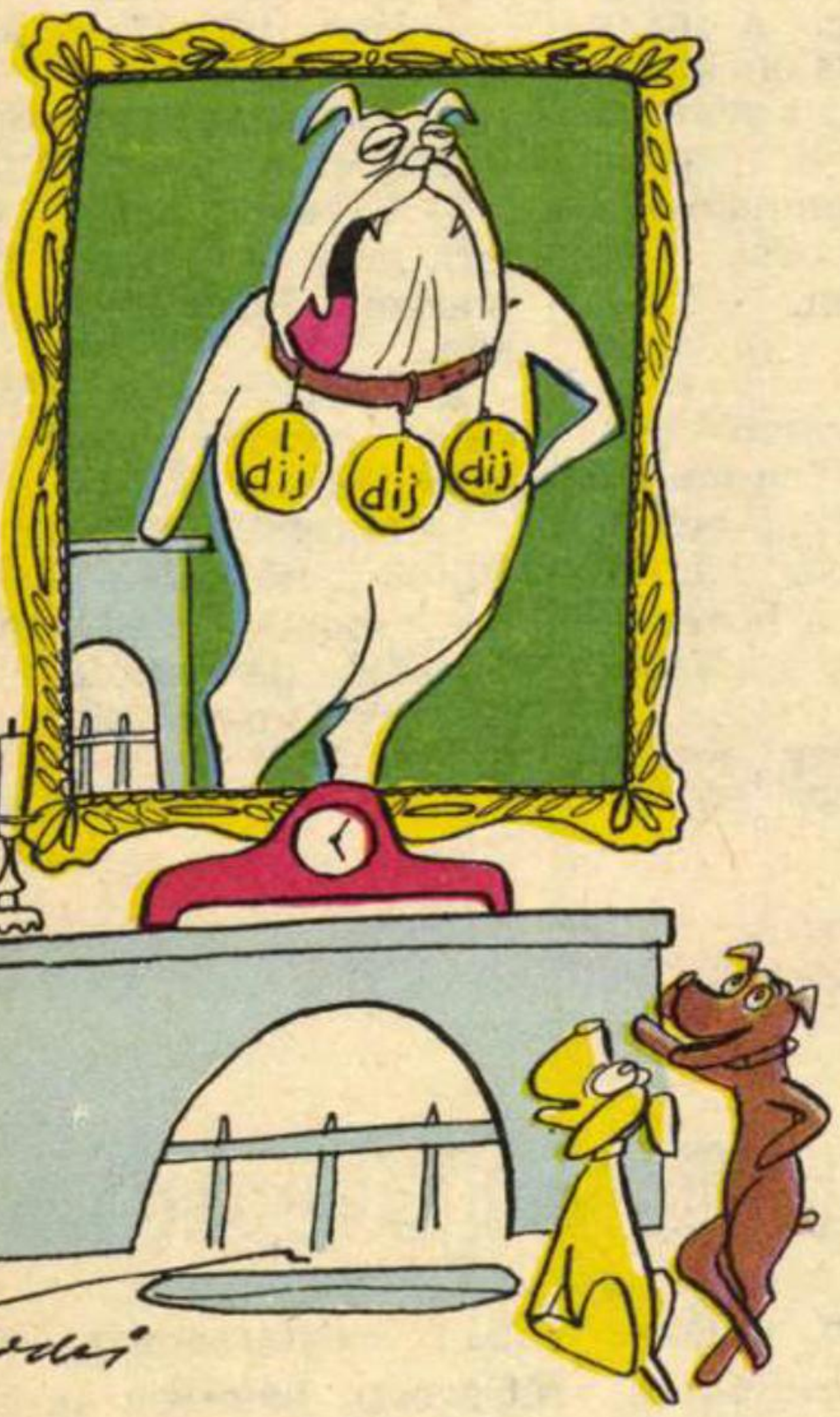

– Az ősöm!

MEGJELENT!

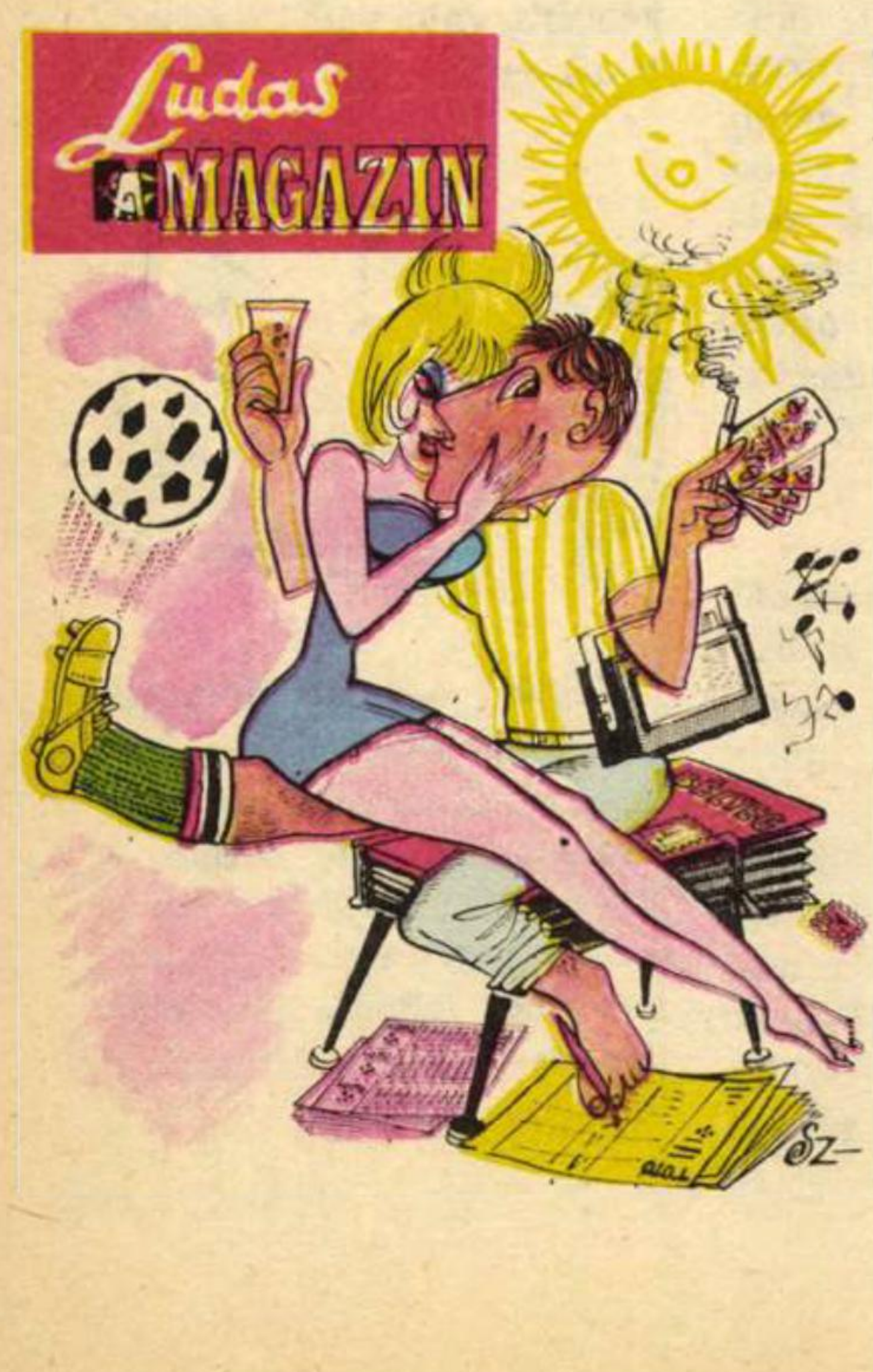

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

AUTÓSZALON & ECSERI

Életem egyik legizgalmasabb napja az volt, amikor az OTP egyik fiókjánál a megfelelő összeget befizetve 20%-ban autó-tulajdonos lettem. Lelkesedésemet kicsit ugyan elrontotta az a tény, hogy Trabantomat valamikor 1969-ben kapom meg. Örömöm akkor kezdett ürömmé válni, amikor barátaim figyelmeztettek, hogy a Trabant ülésétől a gázpedálig terjedő távolság valószínűleg nem lesz megfelelő az én hosszú lábaim méreteinek. A kétségek lassan elhatalmasodtak bennem is. Izgatottan tekintgettem be minden, utamba kerülő Trabant ablakán. Meg kellett állapítanom, hogy a vezetőüléstől a lábpedálokig terjedő távolság valóban nem nagy.

A mardosó bizonytalanság kétségbeesett lépésre ösztönzött. Már-már elhatároztam, hogy megszólítok egy nem túl barátságtalannak kinéző Trabant-tulajdonost, és megkérem, engedje meg, hogy „magamra próbáljam" az autóját. A kérést magamban szövegezve a Népköztársaság útján ténferegtem a Trabantok körül, amikor a szemem előtt az Autószalon kirakata csillant meg. Villámként csapott belém a felismerés. Problémám meg van oldva! Szinte szégyelltem magam, hogy ez a kézenfekvő megoldás eddig nem jutott az eszembe. Megnyugodva nyitottam be az ajtón.

Hosszas várakozás után az eladónő (csak ezzel a kifejezéssel jellemezhetem a közöttünk levő viszonyt, márcsak a pult miatt is ami közöttünk volt) felém fordult.

Bizakodva mondtam el kérésemet: az én személyes részvételemmel egy Trabant belső méreteit szeretném kipróbálni.

Az eladót szemmel láthatóan megdöbbentette kérésem. Miután a meglepetéstől szóhoz jutott, elmondta, hogy elképzelésem képtelenség, mert összepiszkolom az ülést, cipőmtől poros lesz a kocsi padlózata, és egy új kocsit ilyen állapotban lehetetlen eladni.

Ijedten néztem végig magamon. A cipőm valóban egy kicsit poros volt, hiszen előzőleg az utcán sétálgattam, de az eladó ezt a pulttól nem láthatta.

Nehezen akarva beletörődni tervem kudarcába magyarázgattam, hogy korábban megrendeltem egy Trabantot, és a belső méretek alkalmasságáról kétségeim támadtak.

Az eladó válaszában reám hárította a felelősséget: „Méretre nem gyártanak autót! Miért nem gondolta meg jobban a dolgot? Ha nem lesz jó a kocsi, majd eladja."

Nagyon csalódott arcot vághattam, mert az eladó vigasztalás-képpen tanácsot is adott: „Menjen ki az Ecserire, tegyen úgy mintha venni akarna egy Trabantot és próbálja ki ott."

Hiányos vásárlás-technikai ismereteim miatt leforrázva, önbizalmamban megtépázva botladoztam ki az üzletből (ha egyáltalán üzletnek lehet nevezni). Mostmár azon logikátlan és elhamarkodott gondolatomért szégyelltem magam, hogy autószalonban akartam kipróbálni egy autó belső méreteit.

A jövőre vonatkozólag az esetből megtanultam, hogy ha valamilyen árucikket, ruhát, cipőt, televíziót, autót stb. vásárolni óhajtok, ki kell mennem az „Ecserire", és úgy kell tennem, mintha vásárolni akarnék. Ott megvizsgálhatom a nekem tetsző árucikket, majd elmehetek a megfelelő helyre, ahol az árut ránézés és próba nélkül megvásárolhatom.

De vajon milyen céllal hozták létre a fényűző, a gyakorlati autóvásárlásokban semmi szerepet nem játszó Autószalonokat?

H. Gy.

KOLLEKTÍV CAMPING

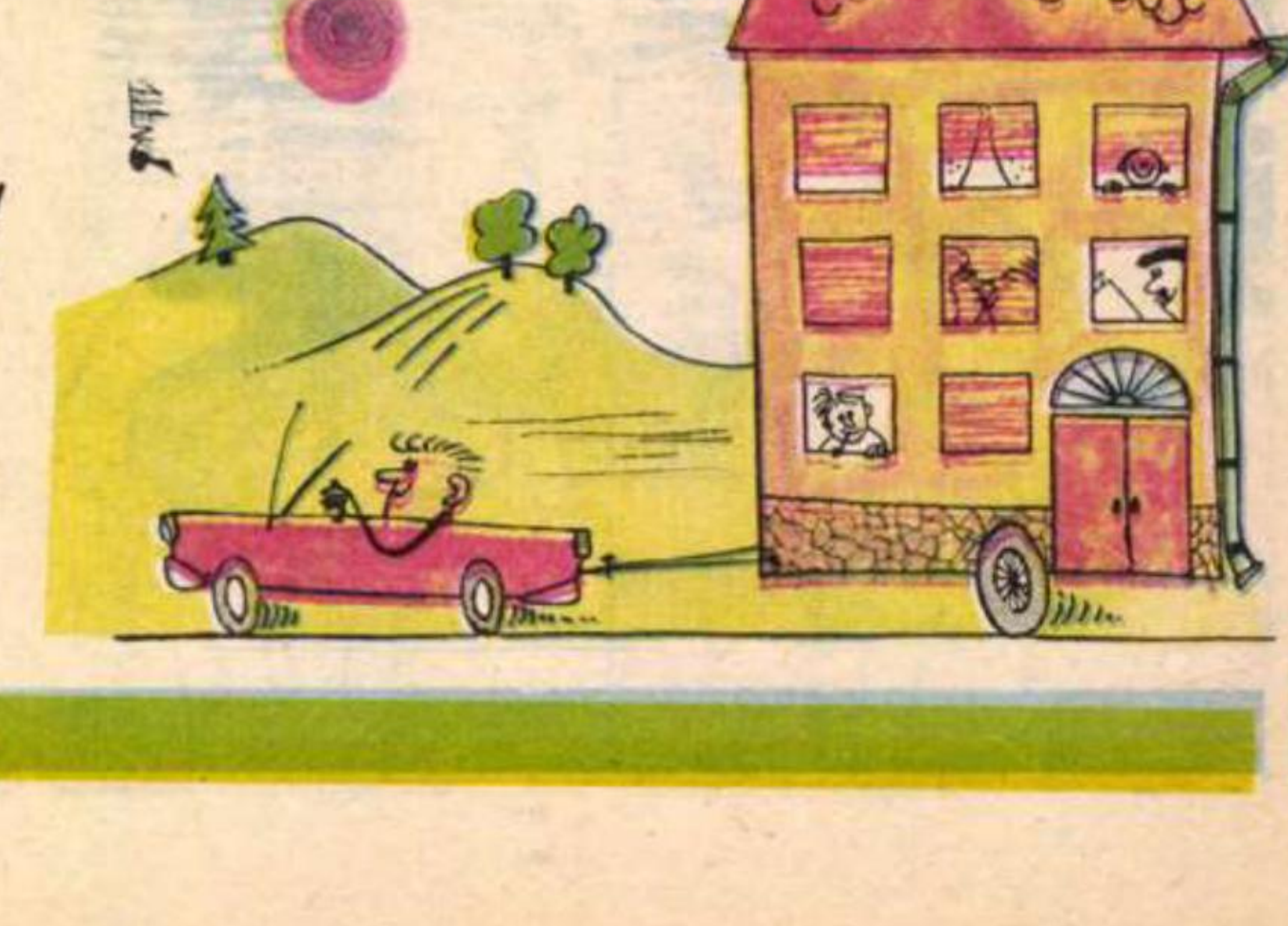

SZILVESZTERI VÍZIÓK

A harmadik üveg pezsgő után úgy éreztem, hogy jobb volna hazafelé indulni, mert olyan furcsán ködös volt egy kissé az agyam. Az utca másik oldalán például mintha Lucifert láttam volna összebújva Évával, a sarkon pedig összeszaladtam Raszkolnyikovval, aki elújságolta, hogy eltartási szerződést kötött egy öregasszonnyal. A Közért-gyümölcsbódé előtt Schiller reklamált bosszúsan, hogy másfél kiló almát vásárolt, és nem talált köztük egyetlen rothadt szemet sem, egy nagy sötét kapu előtt pedig a Kékszakállú herceg mérgelődött, hogy nem nyitják ki az ajtót. Hazamentem hát, de otthon sem szűnt meg ez az izé a fejemben. Mi mást tehettem volna, lefeküdtem, és átadtam magamat a ködnek. Jöjjenek a víziók!

*

A Szépművészeti Múzeumban, a történelmi festmények csarnokában sétálok, nézegetem a képeket. Az egyik kép különösen megragad sárga és bíbor színeinek tékozló pompájával. Közelebb lépek hozzá, és pillantásom ekkor a kép elé helyezett bronztáblácskára esik. A táblán az alábbi felírást olvasom:

> **Benczúr Gyula:**
> **Vajk megkeresztelése.**
> **A TV nem közvetíti!**

*

Egy bús éjféltájon Edgar Allan Poe zajt vél hallani lakása ajtaja előtt, s midőn kikémlel, egy nagy, fekete holló száll be a dolgozószobájába, és megül könyvespolcának tetején.

— Ki vagy te, éji vándor, te zord vendég? — kérdi nyomott kedélyállapotban a költő. A madár pedig így szól:

— Pityuka vagyok! Adjál puszit Pityukának!

*

A sixtusi kápolna széles mennyezete alatt, a nagy magasságban. kötélen felvontatott kis kosár inog. A kosárban a festő, Michelangelo dolgozik. A főoltár felett egyre több részlete bontakozik már ki a megrendelt freskónak, az Utolsó ítéletnek.

Az oldalhajó ajtaján két bíboros lép be, hogy megtekintsék a templomban folyó munkálatokat. Szótlanul állnak a főoltár előtt, tekintetüket a magasba irányítják. Hosszú, néma tűnődés után, hogy a templom kongó csendjét meg ne törje, a második bíboros az elsőhöz hajol, és halkan így szól hozzá:

— Nem gondolja, eminenciád, hogy mégis szebb lett volna tapétával?

*

Kedvenc, képzelt lapomban olvasom az alábbi cikket:

„Érdekes szülőtartási ügyben hozott végső döntést a Legfelsőbb Bíróság. Egy idős özvegyember keresetet nyújtott be három leánygyermeke ellen, szülőtartás megítélése iránt, akik kiűzték otthonából az agg embert. A szerencsétlen apa, mint megállapítást nyert, hosszú időn át minden fedél és élelem nélkül volt, úgy találtak rá életveszélyesen legyengült és végsőkig tönkrement idegállapotban. A magukról megfeledkezett gyermekek a kereset elutasítását kérték azzal, hogy apjuk, míg együtt laktak, nem volt hajlandó lemondani nagyzási hóbortjáról, és állandóan éreztette velük, hogy minden ingóságuk az ő egyedüli tulajdonát képezi.

A Legfelsőbb Bíróság megnyugtató és példás ítéletet hozott, rámutatva a gyermekeknek a szülővel szembeni kötelezettségére, és ezért a lelketlen leányokat idős apjukkal, a 70 éves Lear királlyal szemben, fejenként 60—60 forint tartásdíj fizetésére kötelezte."

*

Edward király, angol király, fakó lován ül Montgomery főterén, körötte kísérete, nemesek, katonák. A tér tarkállik a néptől, de hirtelen nagy csend támad: előlép egy walesi bárd. Őszbecsavarodott hajú, égő tekintetű férfi. A király elé áll, kobzának húrjába csap, s messzehangzóan így szól:

— Meg kell mondanom, hogy dalaimban túl sötéten ítéltem meg a walesi helyzetet, csak azt vettem észre, ami rossz volt. A világért sincsen szándékomban azt mondani, hogy éljen Edward, de az igazságnak tartozunk azzal, ha megállapítjuk, hogy a pártos honfivér végül is a nagy angol világbirodalom kialakulásáért hullott, s elősegíti az elszakadást a francia király hűbéri fennhatósága alól. Köszönöm. Csak ezt akartam mondani.

*

Egy apró kis bisztró asztalánál, a Montmartre alatt, kedves arcú, erősen molett nő társaságában ül Francois Villon. A kövér nő anyáskodva fogja Villon kezét.

— Örülök, hogy megismerhettem, kedves Margot — mondja nehezen forgó nyelvvel a férfi.

— Mindig ilyen sokat iszik? — kérdezi a nő szomorú dorgálással a hangjában. — Szépen mondja el, hogy miért teszi? Vagy nem akarja?

— Nem — mordul fel a férfi. — Inkább maga beszéljen magáról.

— Mit beszéljek? — feleli türelmesen a nő. — Úgyis látja. Nem vagyok se szép, se fiatal. Kövér vagyok, az utcán a gyerekek vastag Margotnak csúfolnak.

— Nekem szép — mondja Villon, és zavartan elhallgat.

— Én tudnám szeretni magát... — mondja később halkan, félénken Margot. — Ne próbáljuk meg?

A férfi rábámul:

— Nem tréfál? — kérdi rekedten.

Aztán mennek az utcán, Villon és a kövér Margot.

— Valami bántja? — töri meg a csöndet végül Margot a Place Pigalle sarkán.

A költő szembefordul vele. Szemében félelem és reménykedés ül.

— Margot — szorítja meg Villon a nő kezét. — Margot, mondd meg nekem őszintén, de őszintén: volt már előttem valakid?

Somogyi Pál

A szerzőnek most megjelent „Újabb pesti dekameron" című kötetéből. (Magvető Könyvkiadó)

CIPŐJAVÍTÓ KSZ-BEN

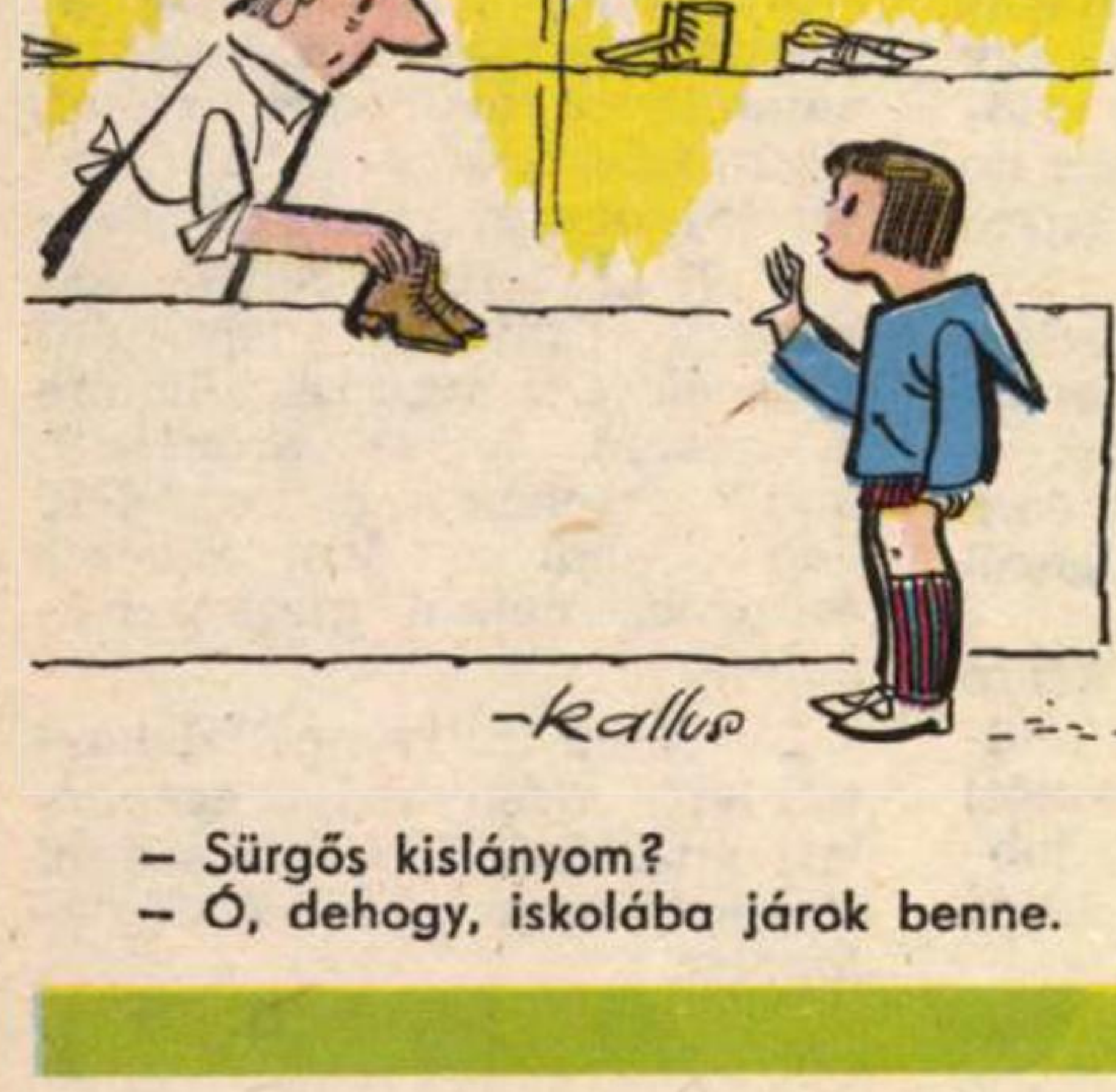

– Sürgős kislányom?
– Ó, dehogy, iskolába járok benne.

KUTYA BARÁTSÁG

Barátomnak a kutyája
Rendkívül megszeretett
S ekkor tudtam meg, hogy mi az
Igaz kutya-szeretet.
Mert távozni kezdtem, szeme
Elsötétült, könnyező
Lett s láttam: emlékre vágyik
Tőlem. Legyen bárminő.
Így is lett. Hogy elbúcsúztam,
Nadrágomból jódarab
Emlékül a fogai közt
mindörökre ottmaradt.

Darázs Endre

JAVASLATUNK A SZAKÁLL ÉSSZERŰ FELHASZNÁLÁSÁRA

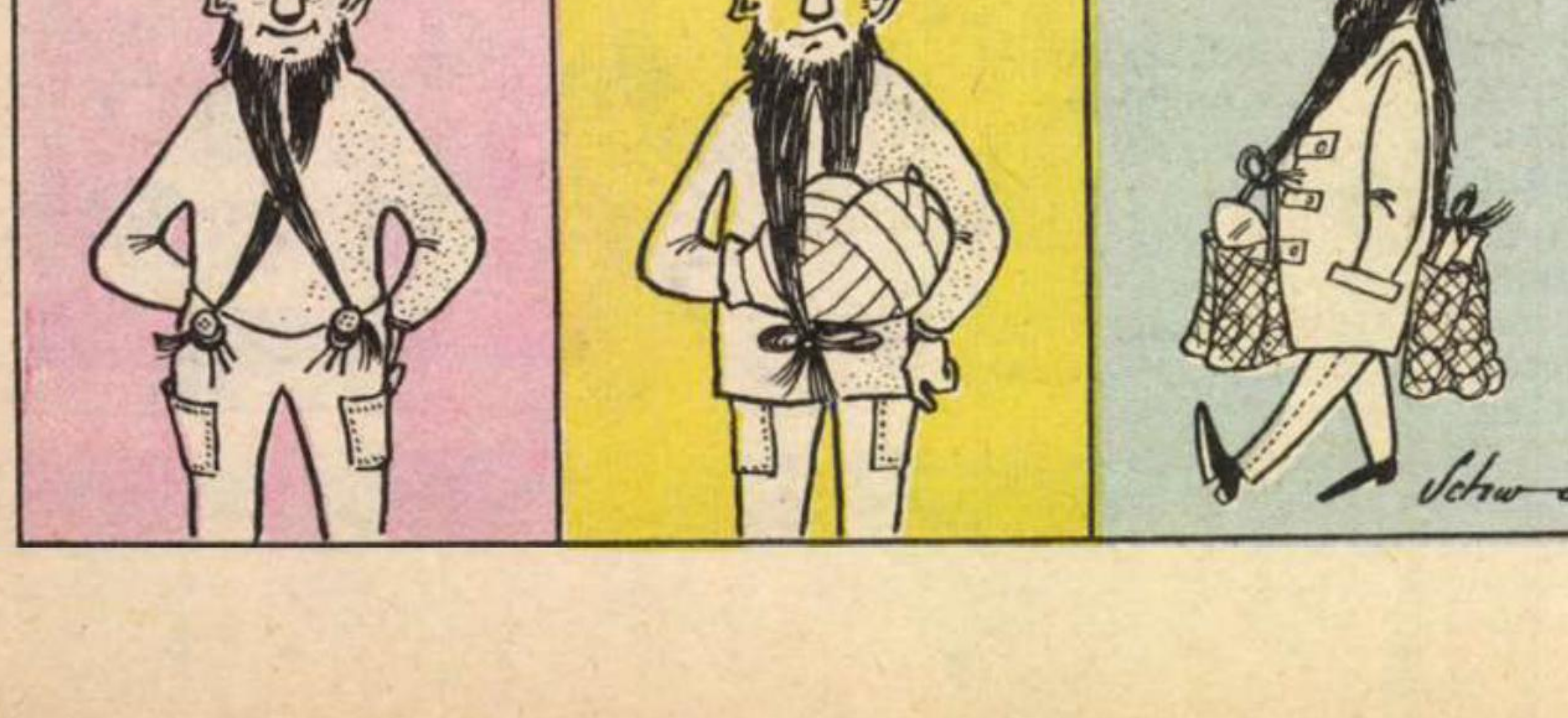

PESTI TUDÓSÍTÓNKTÓL

Valamelyik nap náthásan jöttem el hazulról, s elfelejtettem zsebkendőt venni magamhoz. Elhatároztam, hogy vásárolok egyet. Igen ám, de kiderült, hogy az erre alkalmas üzletek csak 10 órakor nyitnak, s addig szipoghattam.

Nem is beszélek arról, hogy nincs nálunk zsebkendő-szaküzlet, csak felteszem a kérdést: miért nem lehet a reggeli órákban legalább zsebkendő-ügyeletet tartani?

*

Ülök a 8-as autóbuszon, s jóleső melegséggel a szívemben tapasztalom, hogy járművünk vezetője nagy előzékenységgel áll meg az Erzsébet-híd pesti hídfőjénél a zebra előtt, udvariasan átenged kicsiket, nagyokat, öregeket, fiatalokat, s még azokat is, akik rossz tapasztalatok birtokában megtorpannak, barátságosan bátorítja az átkelésre. Jó lenne, gondolom, ha ezt a jelenetet látnák azok, akik szidják az autóbuszvezetőket kíméletlen száguldásukért, a zebrára való vad belegázolásukért.

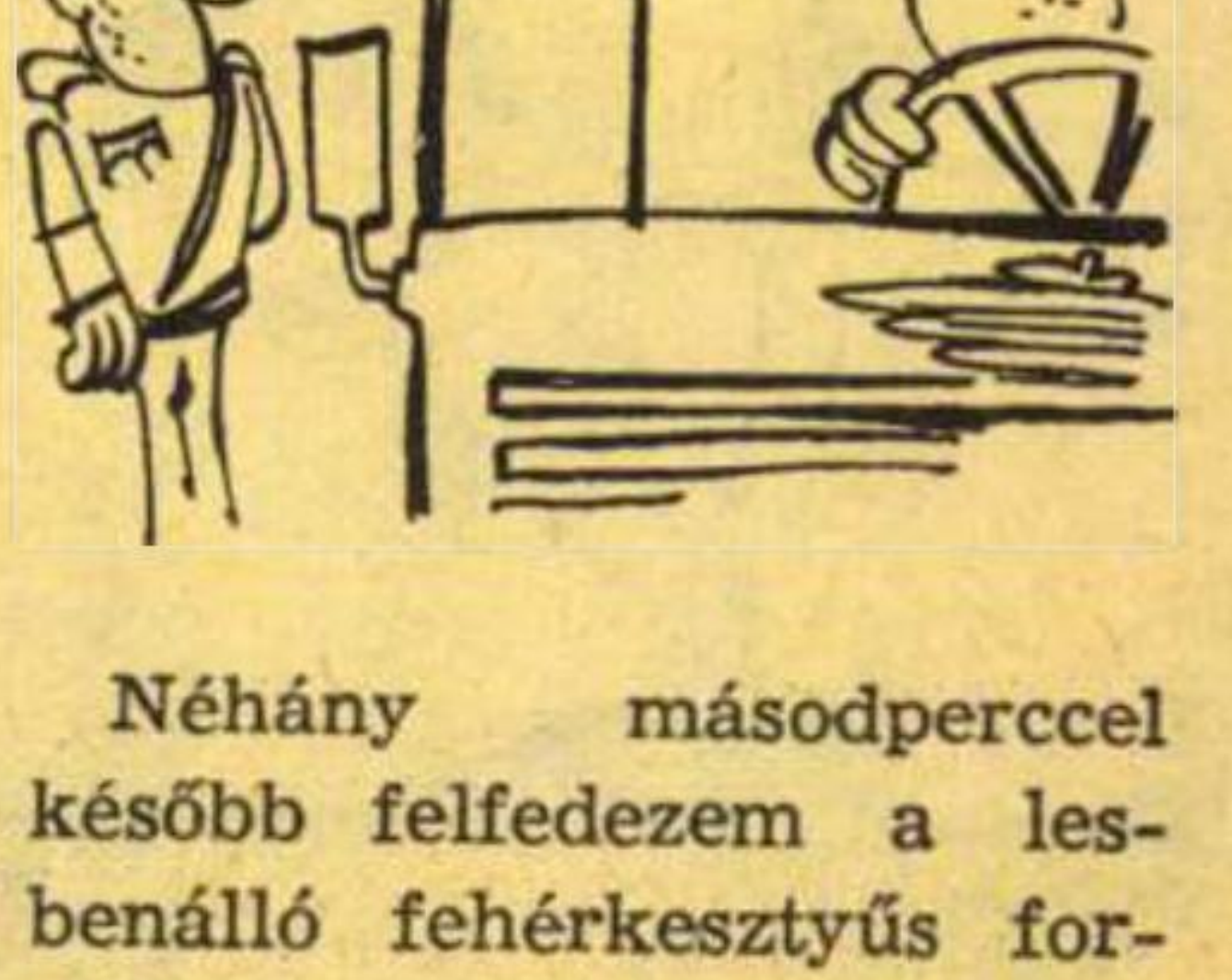

Néhány másodperccel később felfedezem a lesbenálló fehérkesztyűs forgalmi rendőrt a járdán, s ellágyulva gondolok arra, milyen egyszerű eszközökkel lehet felkelteni az emberekben jobbik énjüket.

f. l.

BETEG CSATÁR

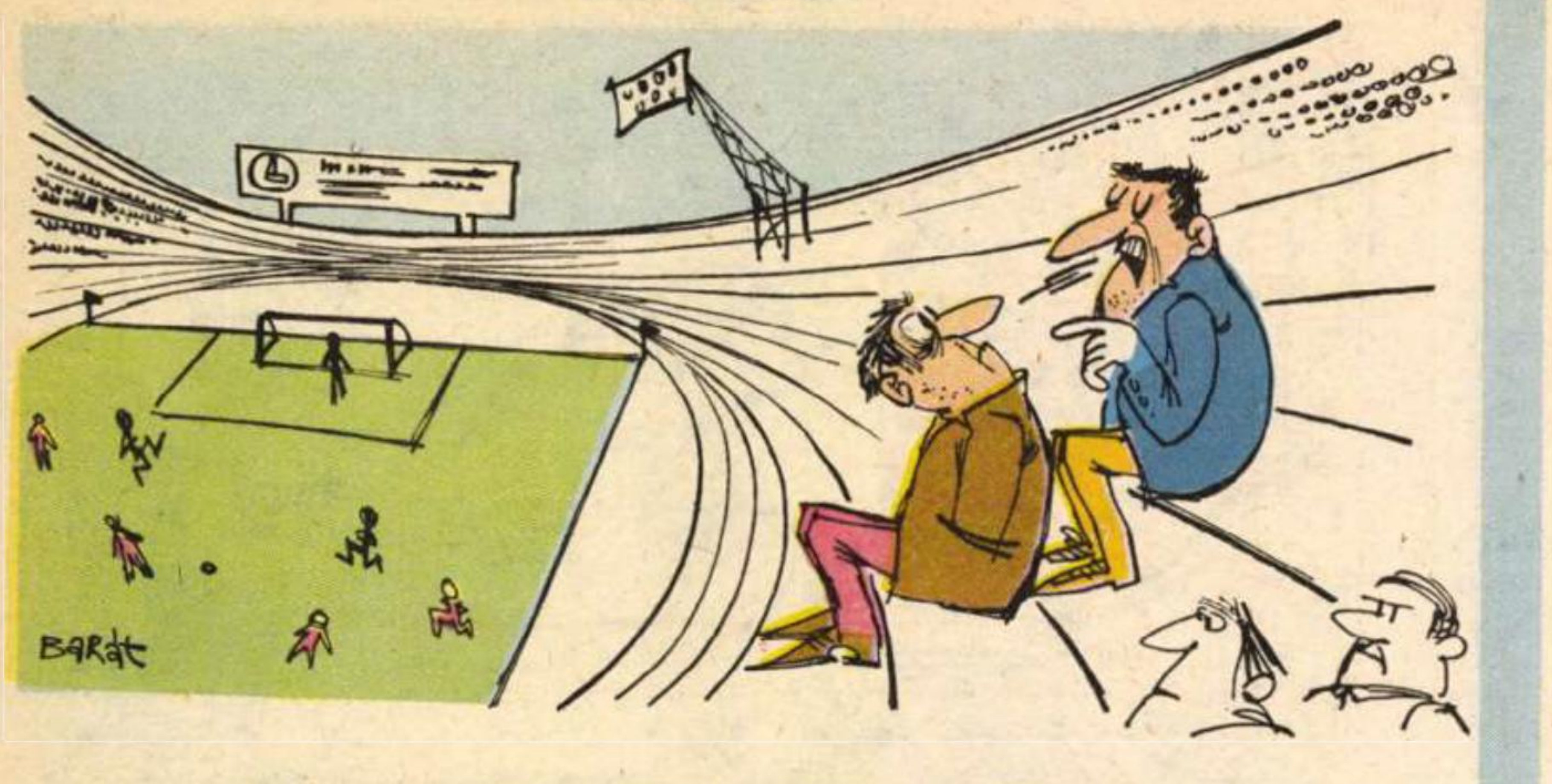

– Mondd, ez táppénzért játszik?

FAGYLALT-IDÉNY

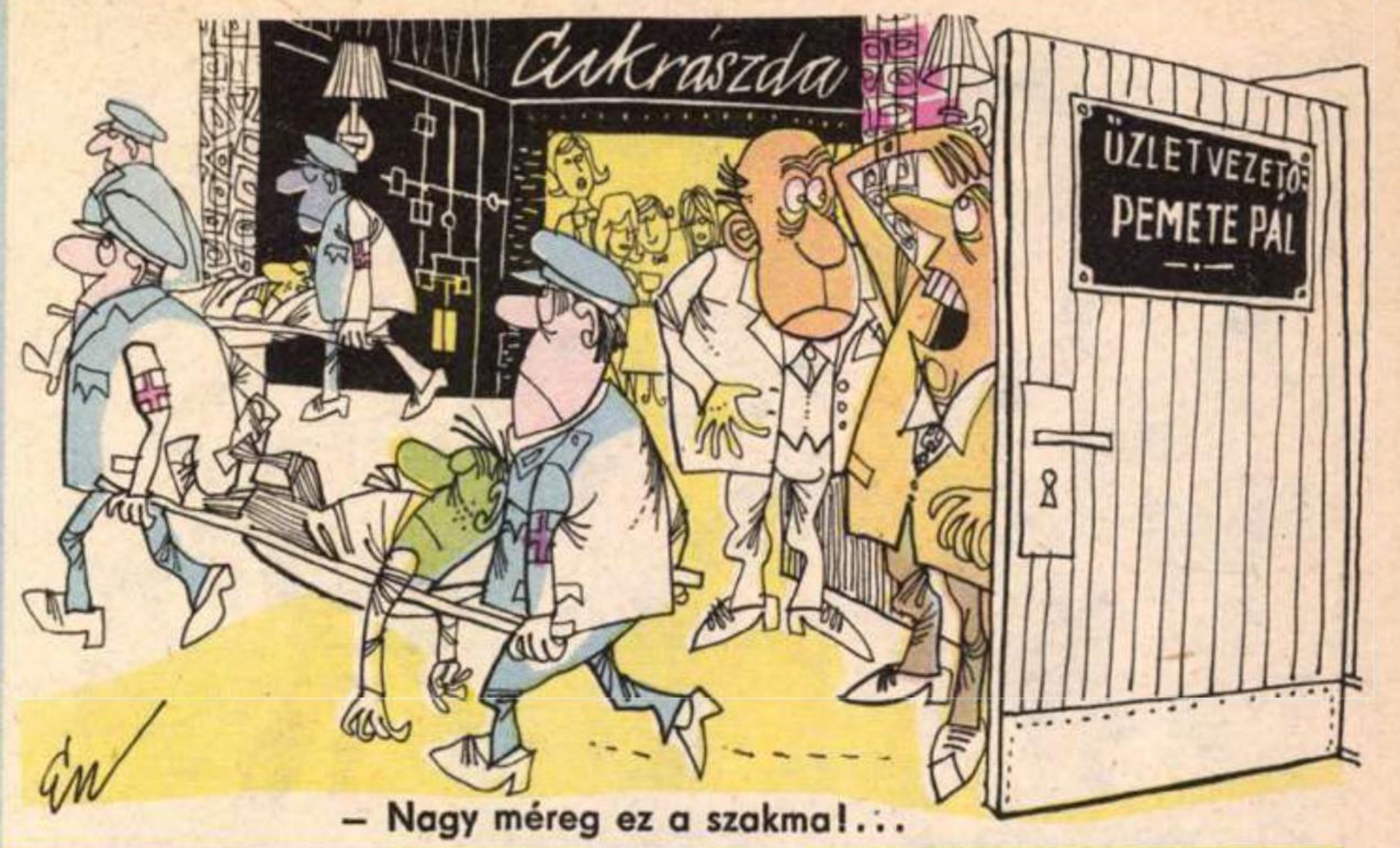

– Nagy méreg ez a szakma!...

VILÁGVÁROS

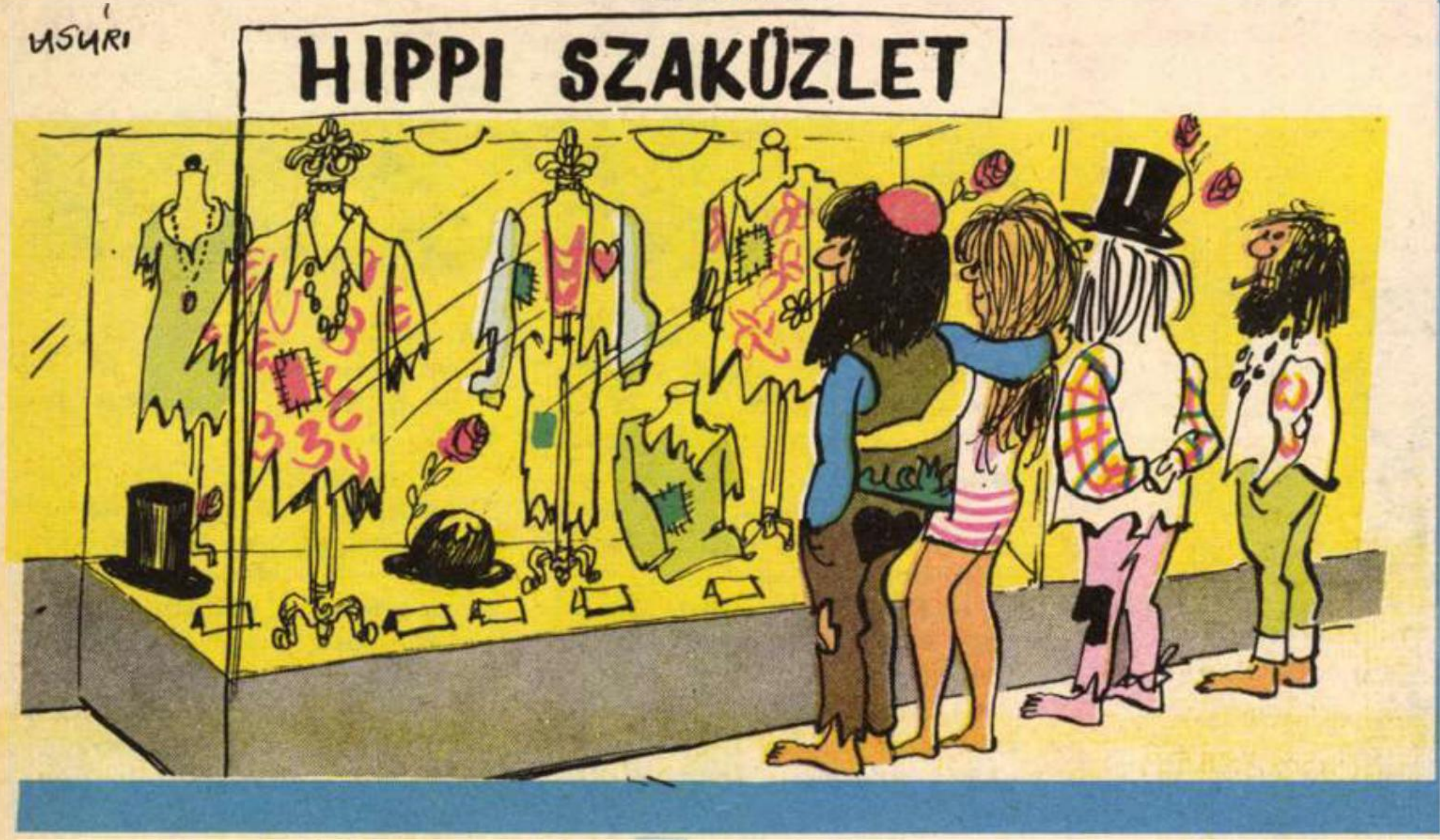

MEGÉRKEZIK AZ ÚJ HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

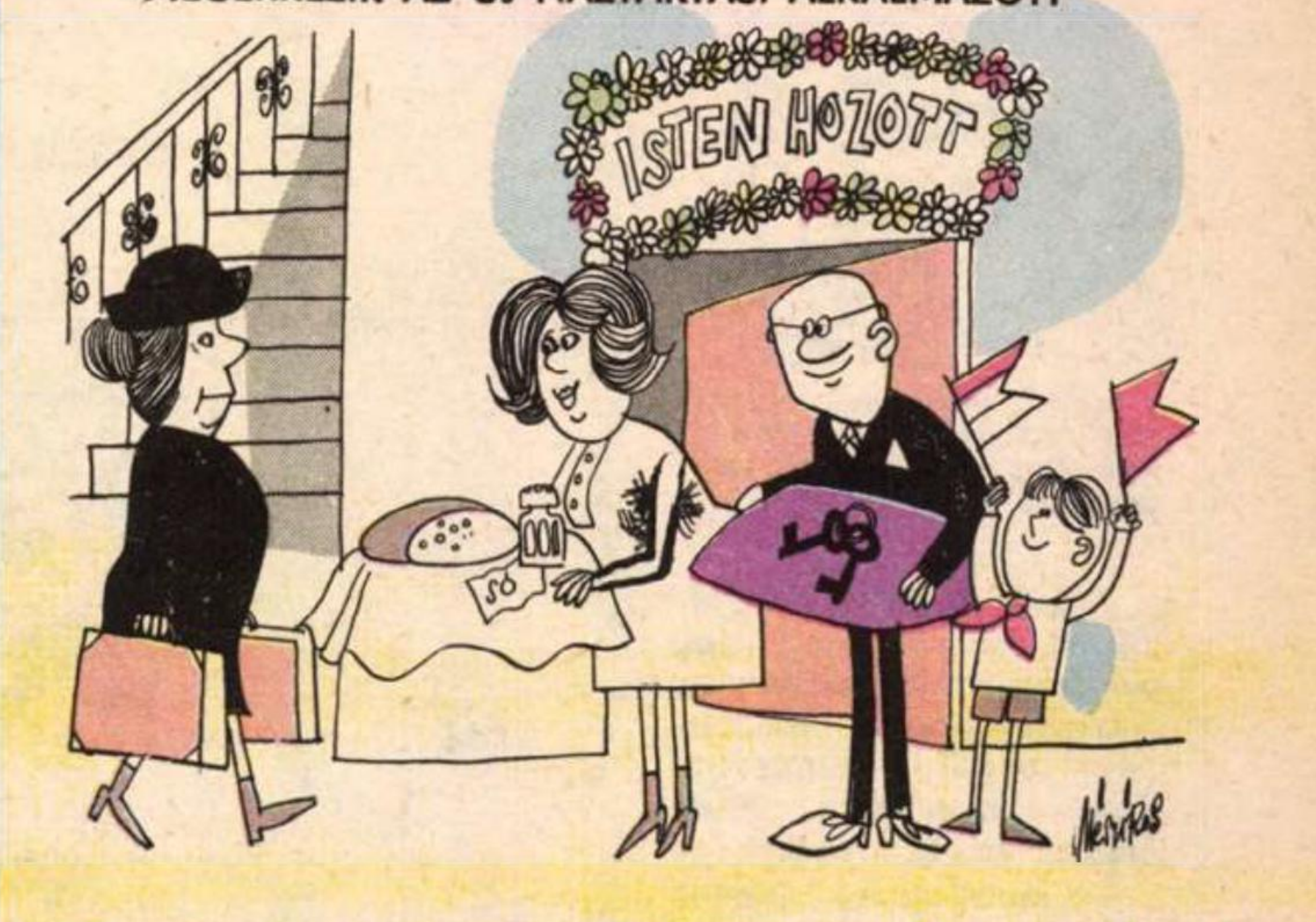

AZ ŐRANGYAL

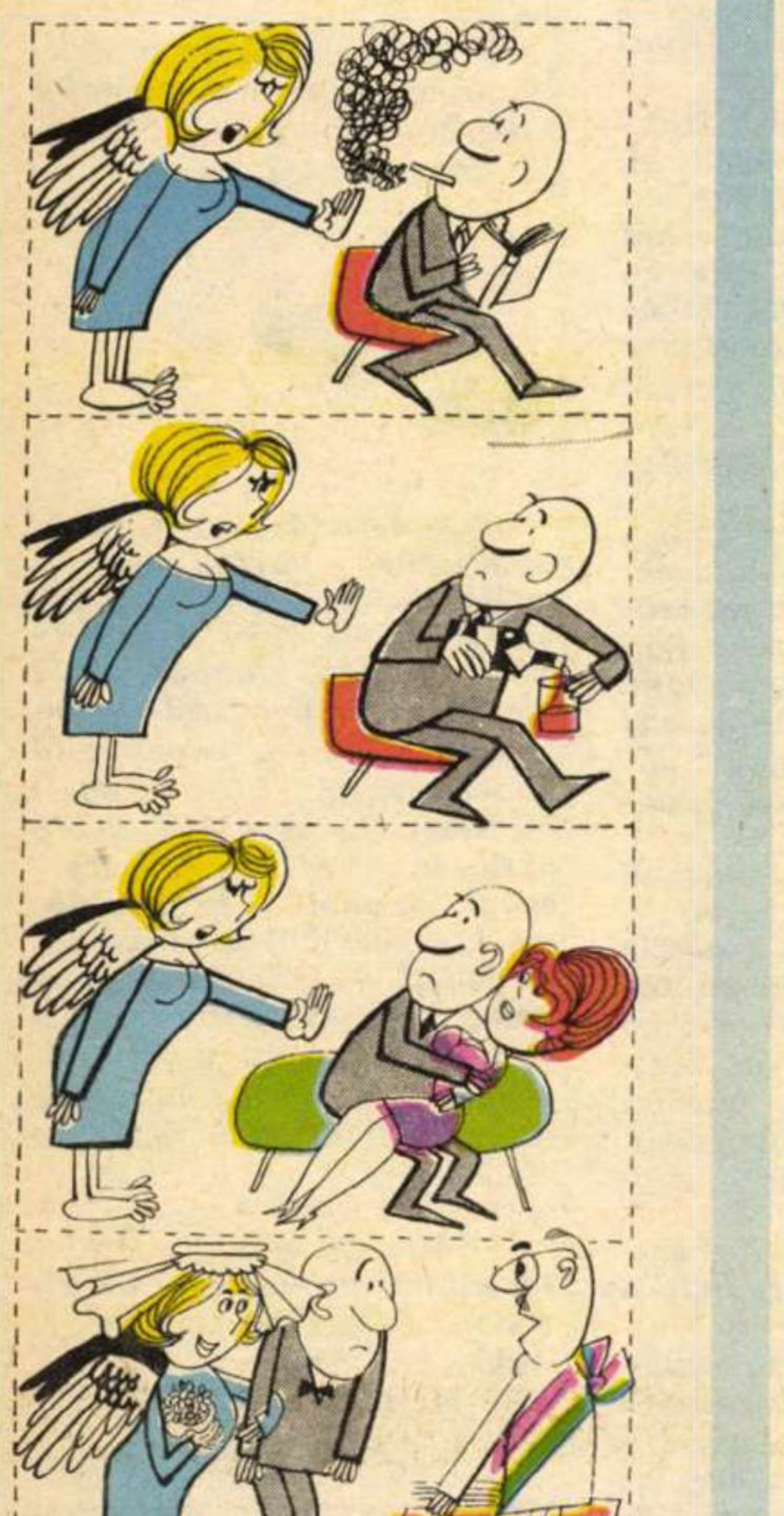

EGY ÉS MÁS TATÁRÓL

Amint leszáll a jámbor turista a tatai vasútállomáson, azonnal gusztust kap rá, hogy — visszaforduljon. Az állomás mögötti térség ugyanis azt az érzetet kelti benne, mintha a Góbi-sivatagba tévedt volna, ahol tikkadt tevecsordák helyett autóbuszok és teherautók keverik-kavarják a porfelleget maguk körül. Az egész környék olyan sivár és elhanyagolt, mintha nem lenne gazdája neki. Pedig van. Kettő is! A MÁV meg a tanács. Nadehát: közös térnek — túros a háta, ez már régi igazság. A vasút meg a tanács már évek óta egyezkedik, hogy ki mennyit vállaljon magára az állomás mögötti térség rendezéséből. Félig-meddig dűlőre is jutottak már, a tanácsnak meg is van a pénze és készsége, hogy a ráeső részt elvégezze, dehát ezek többnyire olyan munkák (parkosítás, kivilágítás stb.), amelyek időrendben csak a MÁV által elvégzendő munkák után kerülhetnek sorra.

Hírek szerint már MÁV-berkekben is van némi mocorgás: az idén talán hozzálátnak a munkához. Csak talán túlságosan lassú ez a nekikészülődés. Jó volna, ha átváltatnának — gyorsvonati sebességre!

*

A városi tanács épülete két évvel ezelőtt életveszélyessé vált. (Rossz nyelvek szerint a falak először az adóügyi csoport helyiségében kezdtek repedezni, a kisiparosok jövedelem bevallásaitól.) Az apparátust sürgősen ki kellett költöztetni és szétszórni a város területén különböző üres helyiségekbe. Az építési osztály például ideiglenesen (minden célzatosság nélkül!) a köztisztasági telepre szorult. Azóta már történtek összeköltöztetések, de még most is három egymástól távol eső épületben működik a városi közigazgatás. Képzelhető annak a szegény tatai ügyfélnek a helyzete, akit jó hazai szokások szerint egyik helyről a másikra küldözgetnek a panaszával!

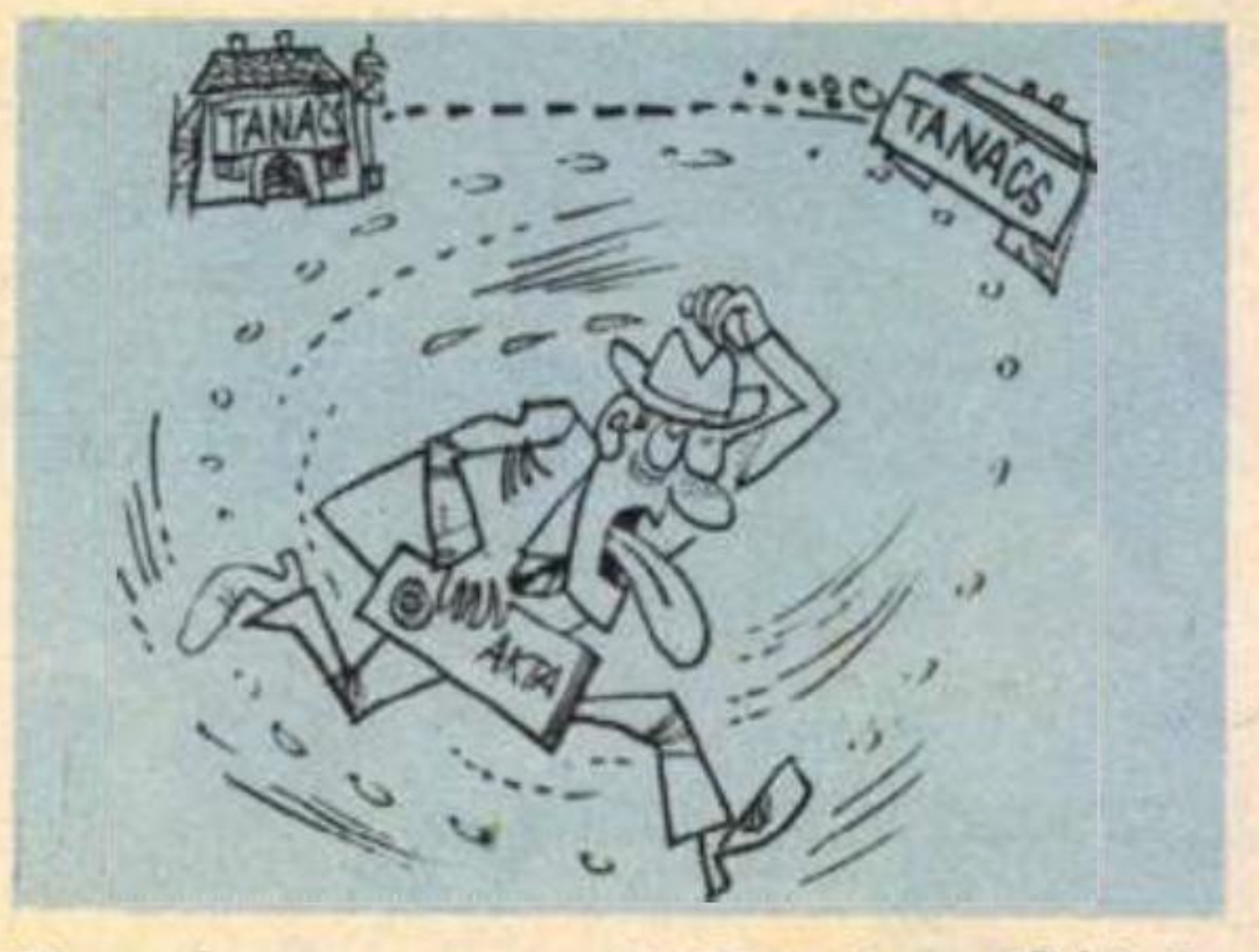

A régi tanácsháza felújítását a Komárom megyei Tanácsi Építőipari Vállalat végzi. Lassan, nem elsietve a dolgokat. Az átadási határidő: december 31. Csakhogy nem az idén, hanem tavaly! De aki az építkezés jelenlegi helyzetét és tempóját elnézegeti, az még az idei szilveszteri átadás lehetőségében sem nagyon bizakodik.

A gyengébb nem körében az a hír terjedt el a városban: a kivitelezésen dolgozó férfiak tudatosan húzzák-vonják a tanácsháza építését. Merthogy egy új, reprezentatív házasságkötő terem is lesz benne...

Lehet, hogy van némi igazság ebben. Csak akkor azt nem értjük, hogy miért módosult a 11 milliós új művelődési ház átadási határideje is tavaly december 15-ről az idén augusztus 20-ra?

*

A Kossuth téri *postahivatal igen nagy utasforgalmat* bonyolít le. Ez kissé meglepő, ugye, hiszen egy postahivatalnak nem ez lenne a hivatása. Csakhát a távolsági autóbuszok utasai szívesebben várakoznak itt, mint abban a sötét, piszkos lyukban, amit az AKÖV váróteremnek használ.

— Azért ilyen ez a helyiség — mondotta az egyik Illetékes —, mert az utasok nem becsülik meg a tisztaságot. Tessék megnézni: most is tele van a padló és a plafon cigarettavégekkel!

Ez igaz! De az is igaz, hogy egyetlen csikktartó sincs a helyiségben.

*

Ha már Tatán jártunk szerettünk volna találkozni az Öregtóval is, de sajnos, éppen medren kívül tartózkodott. Zsilipjavításból kifolyólag kifolyatták a vizet a tóból és csak a szezonra engedik ismét vissza. Az üres medret nézegetve eltűnődtünk: nagyon reumás lehet már az Öreg, mert mindenfelé vastag iszappakolásban fekszik.

Erről jutott eszünkbe az a panasz, amit a Ludasban olvastunk nemrég, hogy a pesti iszapfürdőkben nincs elég iszap. Hát innen vihetnének, amennyi csak kell, a városi tanács boldogan átengedné. Nosza, tisztelt Fővárosi Fürdőigazgatóság, ragadják meg a lehetőséget! De siessenek, amíg a készlet tart! Kétmillió köbméternél több aligha van belőle!

Radványi Barna

WILD WEST STORY

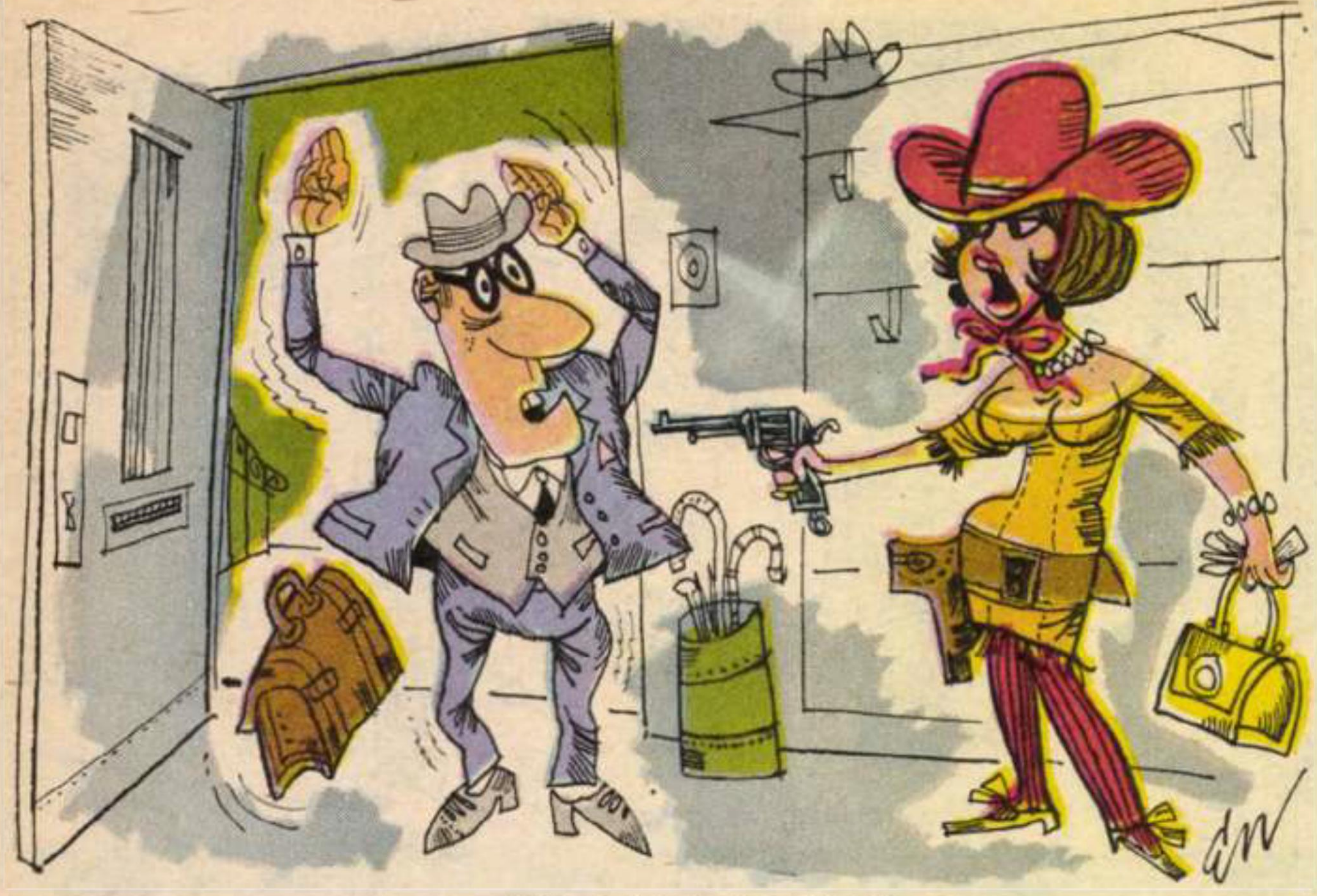

– Ide a háztartáspénzt!

AUTOMATA KONYHA

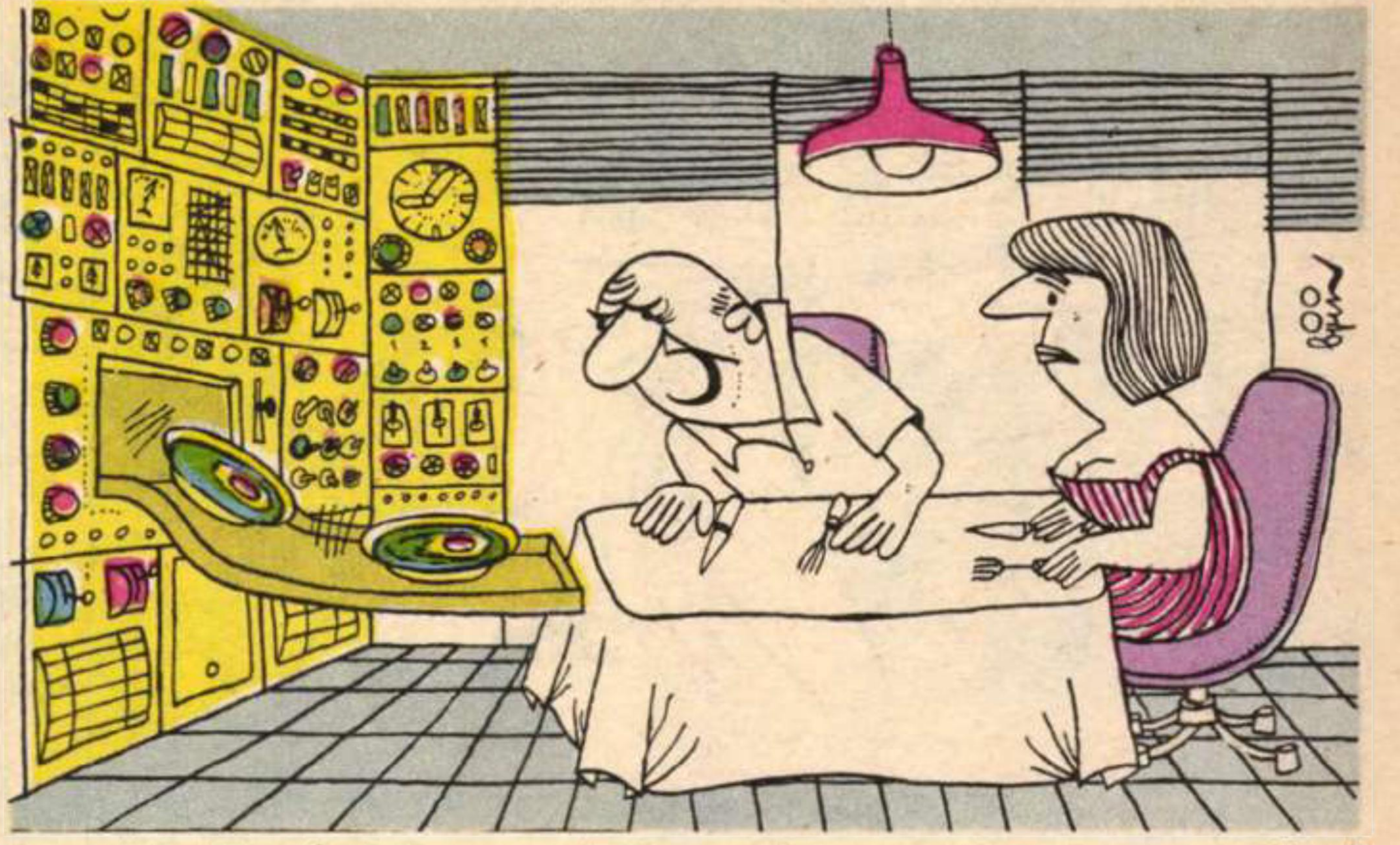

– Mondd, fiacskám, nem kellene mégis megnézetni egy szerelővel? Már a harmadik hete spenótot eszünk tükörtojással...

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Fehér és Fekete hajótörést szenvedtek és egy gerendába kapaszkodva hánykolódnak huszonnégy órája a tengeren. Fehér egyszerre csak óriásit ordít örömében:

— Fekete, én partot látok!

Fekete odanéz, amerre Fehér mutat, aztán lehangolva mondja:

— Tévedés, az csak a horizont.

— Horizont? — mondja Fehér — Az is valami.

*

Két törzsvendég beszélget.

— Ez egy nagyon tisztességes kávéház, kérlek.

— Miért?

— Egyszer ittfelejtettem a kalocsnimat és egy fél év múlva amikor újra bejöttem, megtaláltam.

— Na és biztos, hogy az a te kalocsnid volt?

— Nem, de mégis csak szép ez a becsületesség.

KAPZSISÁG

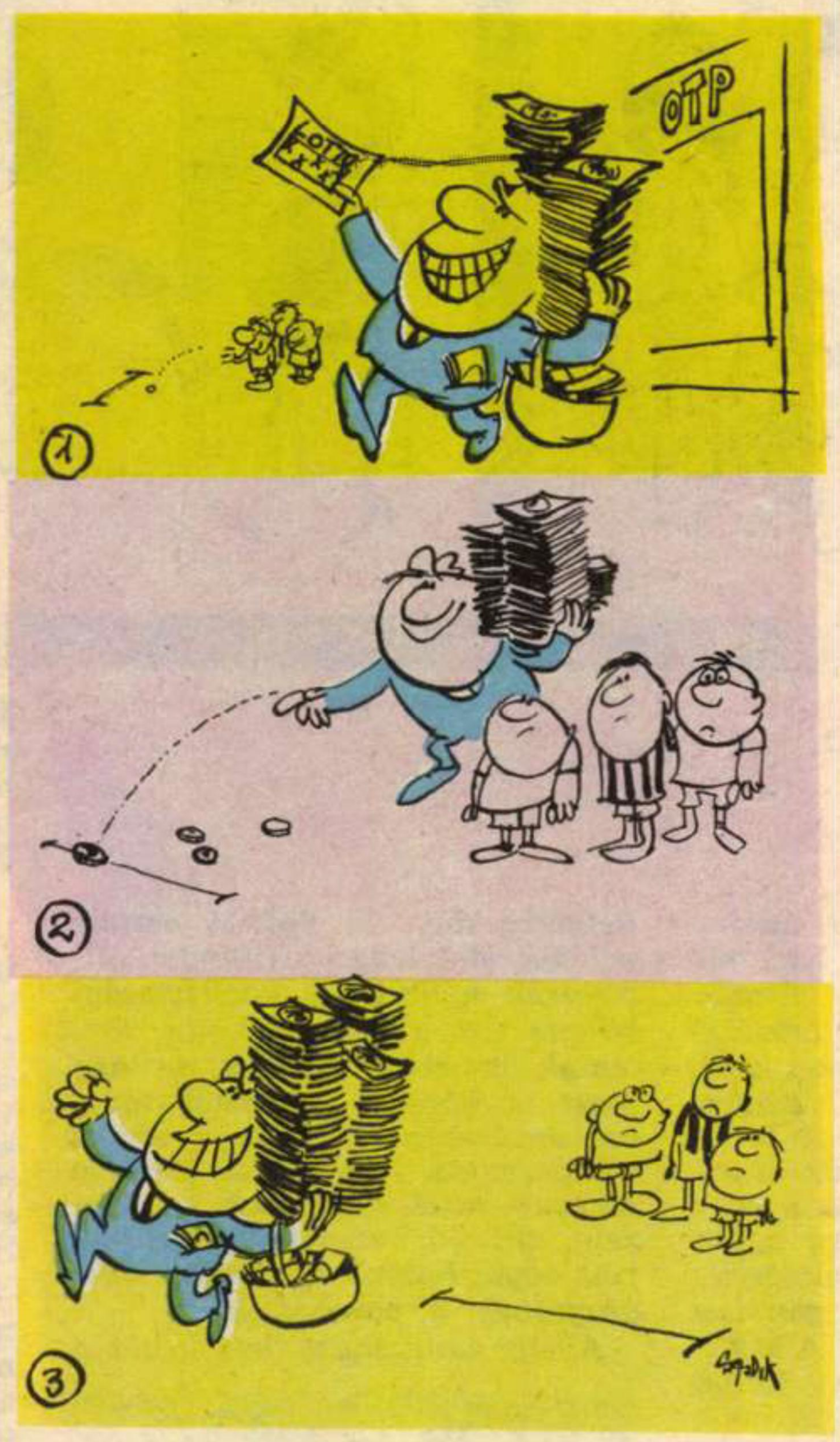

ÉJFÉLKOR

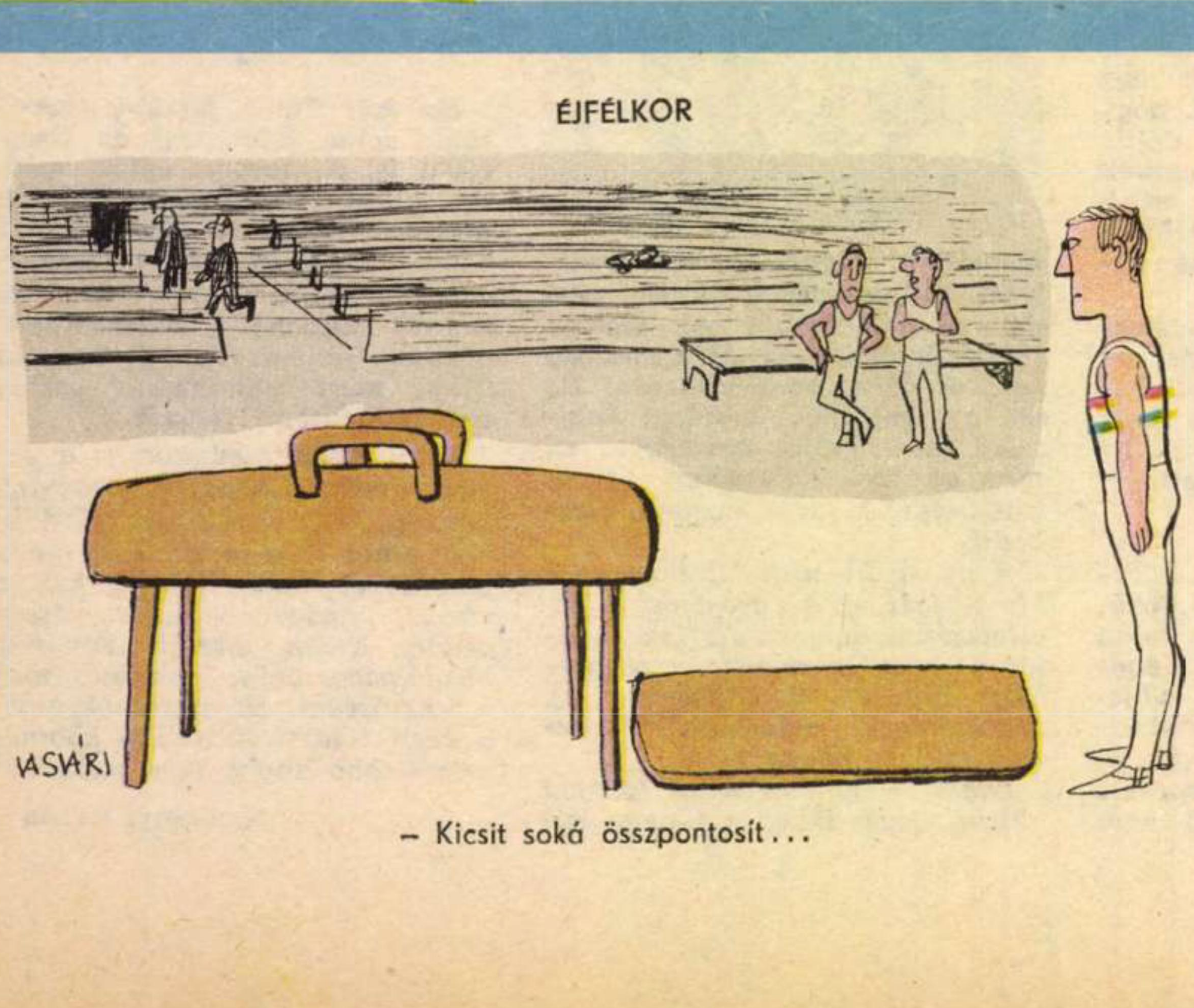

– Kicsit soká összpontosít...

Fogyókúra

— Lehetetlen! — Babosné sértődötten leguggolt a mérleg számlapjához, de az közelről is nyolcvanöt kilót mutatott.

— Mi lehetetlen? — kérdezte a férje, aki a tükör előtt borotválkozott.

— Ez az alattomos bestia nem bírja a vízgőzt! Meghibásodott.

— Fürdőszobamérleg. Úgy kell neki a gőz, mint kacsának a nokedli. Mennyit mutat?

— Állj csak rá! — mondta az asszony gyorsan. — Mikor mérted magad utóljára?

Az ösztövér kis Babos engedelmesen ráállt a mérlegre:

— Hatvanegy kiló. Stimmel. Miért nem árulod el, hány kiló vagy? Titok?

— Lelkileg rosszul hat rám, ha kimondom. Az én látszólagos súlygyarapodásom pszichoszomatikus tünet ugyanis. Az idegorvos mondta.

— Értem. És látszólag mennyit híztál?

— Honnan veszed, hogy híztam?! — Babosné hangjában enyhe hisztéria rezgett. — Mitől híztam volna? Egy kolibri többet eszik nálam. Már kopog a szemem az éhségtől! Egész éjszaka káposztás cvekkedlivel álmodom.

— Bár nekem lennének ilyen kalóriadús álmaim!

— Könnyű neked a gasztritiszeddel! — tört ki Babosné elkeseredetten. — Én ha ránézek egy hámozott luftballonra, attól is gurulni kezdek! Tipikus mirigyzavar.

— Dehogy. Tipikus zúgevés.

— Zugevés?! — Az asszony szeme kerekrenyílt a méltatlankodástól.

— Igen. Feketén táplálkozol. Rengeteg csempészáru kerül a gyomrodba, mert a józan eszed határán laza az ellenőrzés. Nem tudom, észrevetted-e például, hogy állandóan kenyérdarabokat dugdosol a szádba a zsebedből?

— Megőrültél?! Én még a szalonnához sem fogyasztok kenyeret!

— Ahhoz nem. Sőt. Egy kávéskanál libazsírt is kenyér nélkül nyeltél le az éléskamrában. Rehákné jelenlétében.

— Nem igaz! Csak megkóstoltam. Mert Rehákné avas szagot érzett a bödön körül. Az ebédem viszont összesen két sültalma volt! — Babosné hangja remegett az önsajnálattól. — Azért borult fel a szervi egyensúlyom mert ilyen növekvő stresszben élek melletted! Az idegorvosom...

— Az idegorvosod egy paccer, különben régen rádolvasta volna, mi a te igazi bajod!

— Mi az igazi bajom? — Babosné pillantásán rémült hipochondria szűkölt. A férje szembefordult vele:

— Énhasadásod van fiam! Egyik éned eltartott kisujjal madáreledelt csipeget, a másik, a diétás éned háta mögött minden maradékot a tudata alá gyömöszöl ludaskásától a lucskos káposztáig! Kötelességem, hogy figyelmeztesselek, kezdj új életet, amíg utoléred a vérnyomásodat valahol a sztratoszférában, mert holnap már késő lehet! — Mielőtt az asszony szóhoz jutott volna, becsapta az ajtót maga mögött. — Gyógyító sokkezelés. Ez talán felrázza — gondolta elégedetten.

*

— Milyen igazad volt! — fogadta a felesége este az ajtóban. Lényéből remény és önbizalom áradt.

— Mi történt? — kérdezte Babos meglepődve.

— Új életet kezdtem! Emlékszel az ideges hőemelkedéseimre? Az sem múlt el addig, míg a hőmérőt ki nem hajítottam az ablakon.

Babos szó nélkül besietett a fürdőszobába. Úgy volt, ahogy gyanította.

A mérleg eltűnt.

Szepes Mária

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

PANASZ VAN AZ ÚJ GAZDÁRA

Januárig az Ásványolajforgalmi Vállalat (ÁFOR) kebelébe tartoztunk, azóta új „gazdánk" van: a Siófoki Kőolajvezeték Vállalat. Sajnos, az eddigiek során úgy látjuk, hogy ez a csere nem volt előnyös számunkra.

Más üzemekben minden hónap első napjaiban megkapják a dolgozók a havi bérelszámolási összesítőjüket. Mi vagy egyáltalán nem, vagy csak késve kapunk összesítőt, s így nem tudunk időben reklamálni, ha rossz az elszámolásunk. Pedig csaknem minden fizetéskor akad reklamálni való. (A sok hibát azzal „magyarázzák", hogy fiatal lányok dolgoznak a bérelszámolásban. Ez persze nem elfogadható mentség!) A bérreklamációkat is nagyon vontatottan intézik. Van köztünk olyan, akinek több havi — rossz elszámolásból eredő — bérkülönbözettel tartozik a vállalat.

Sokan nem kapták meg közülünk a munkaruha járandóságukat sem.

A tisztálkodási szereket sem kapjuk rendszeresen: kézmosóporral 4, szappannal 2 hónapja adós a vállalatunk.

Így aztán igazán nem csoda, ha az új gazda mellett nagyon is gazdátlannak érezzük magunkat!

A szegedi p.-b. gáztöltőtelep dolgozói

(Harmincöt aláírás)

SZÉGYENLŐS MODELL

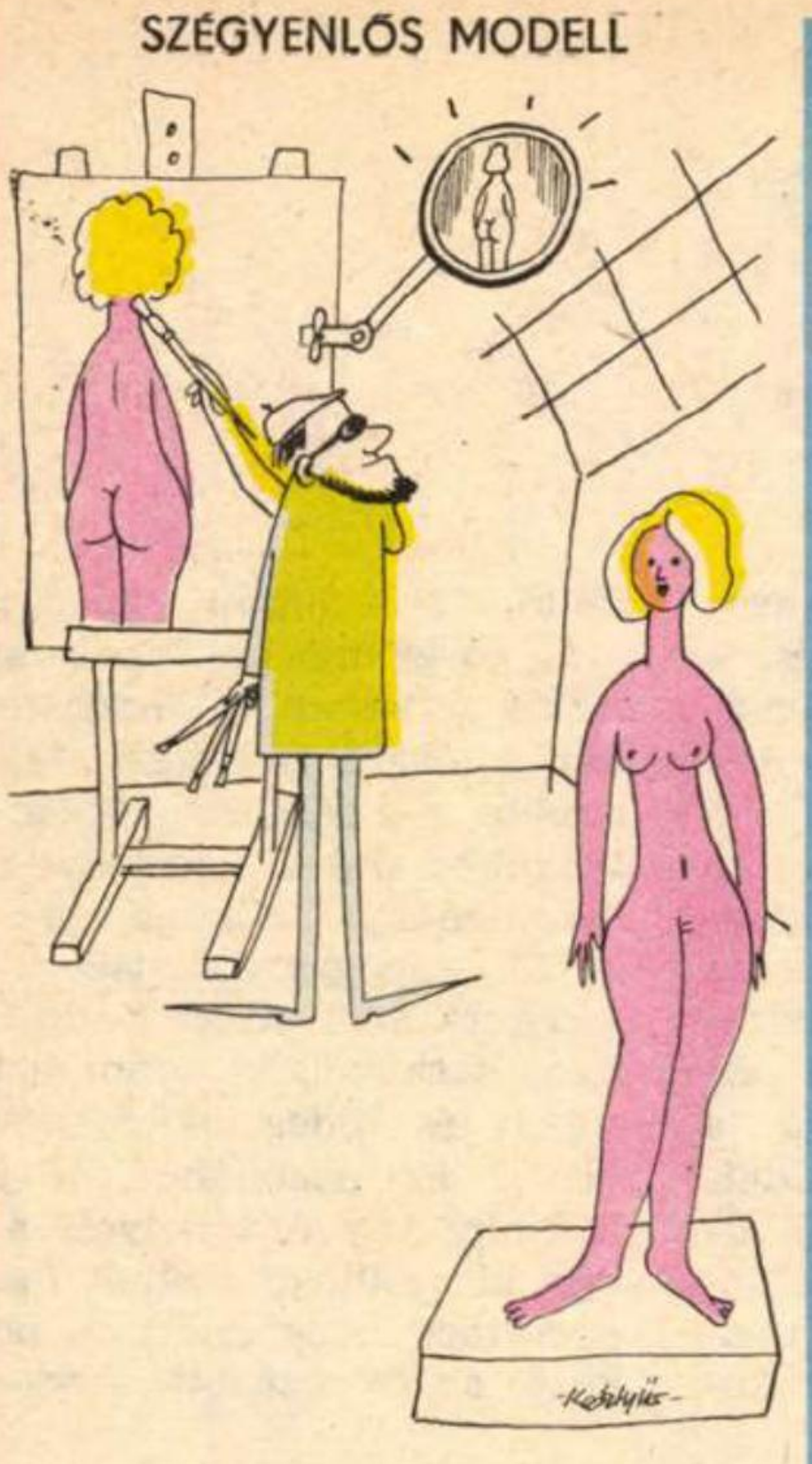

A VÁLLALATI ÖNÁLLÓSÁG LEGMAGASABB FOKA

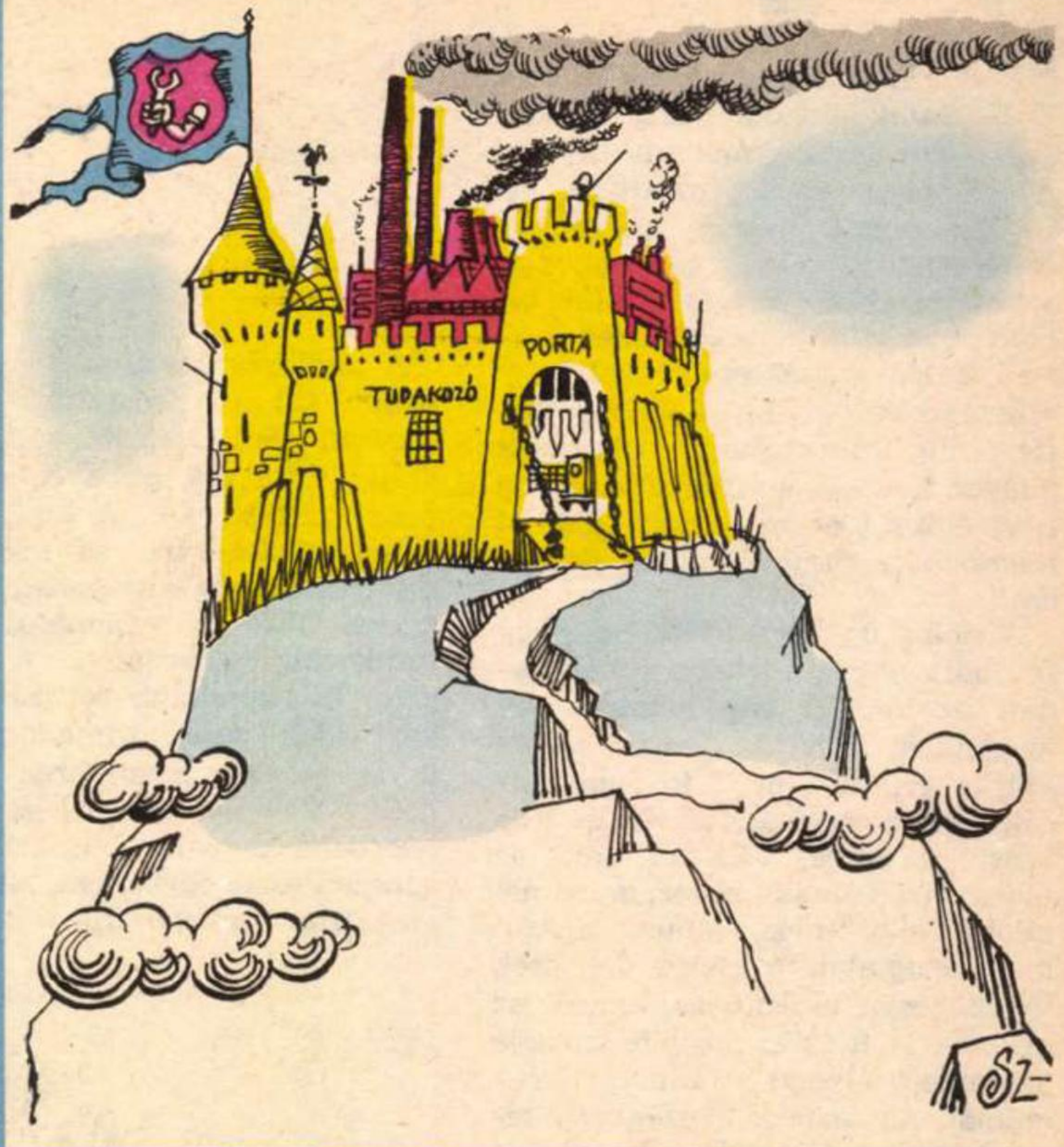

VÁLLALATI BÜFÉBEN

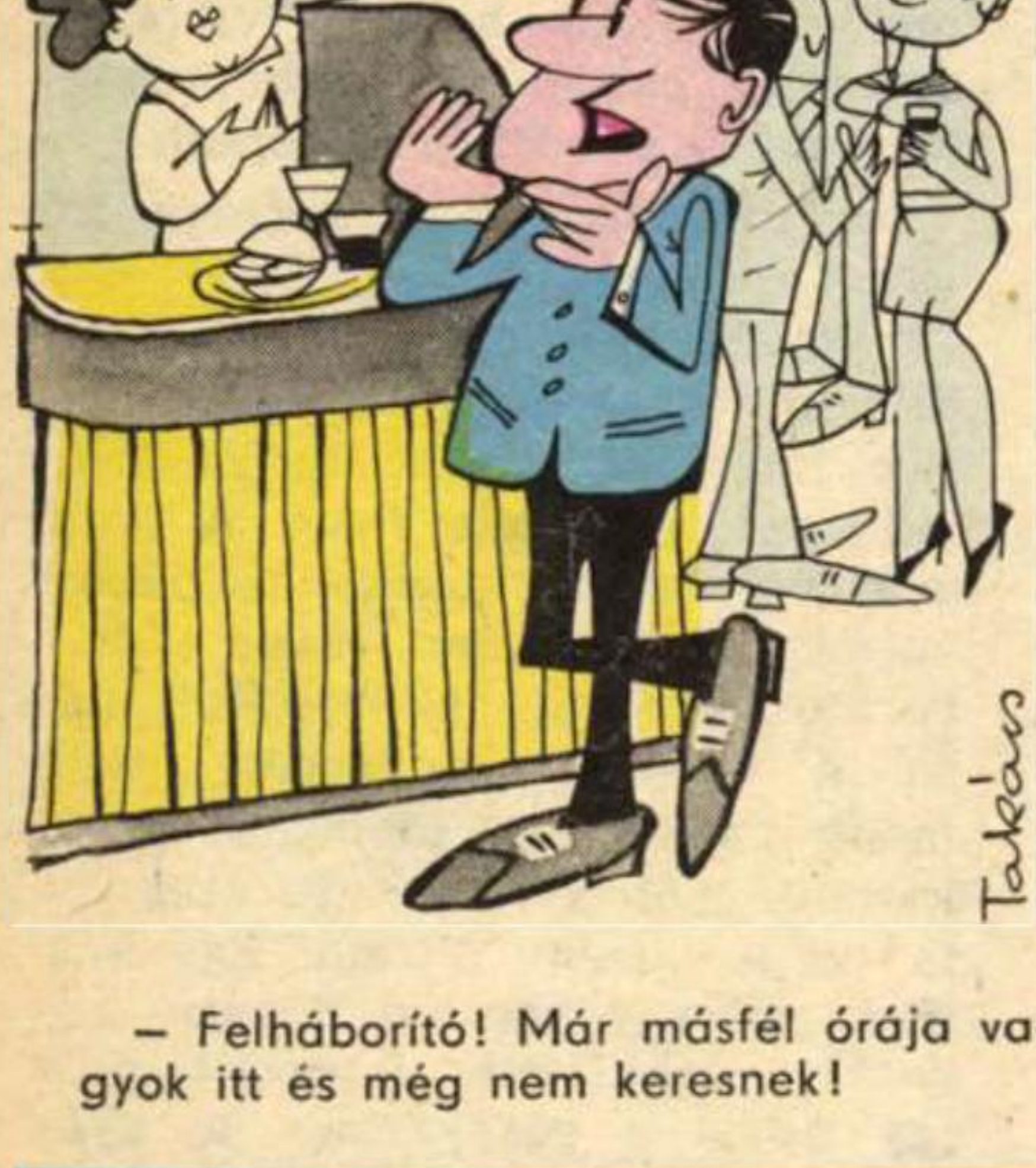

– Felháborító! Már másfél órája vagyok itt és még nem keresnek!

EZ TALÁN SEGÍT...

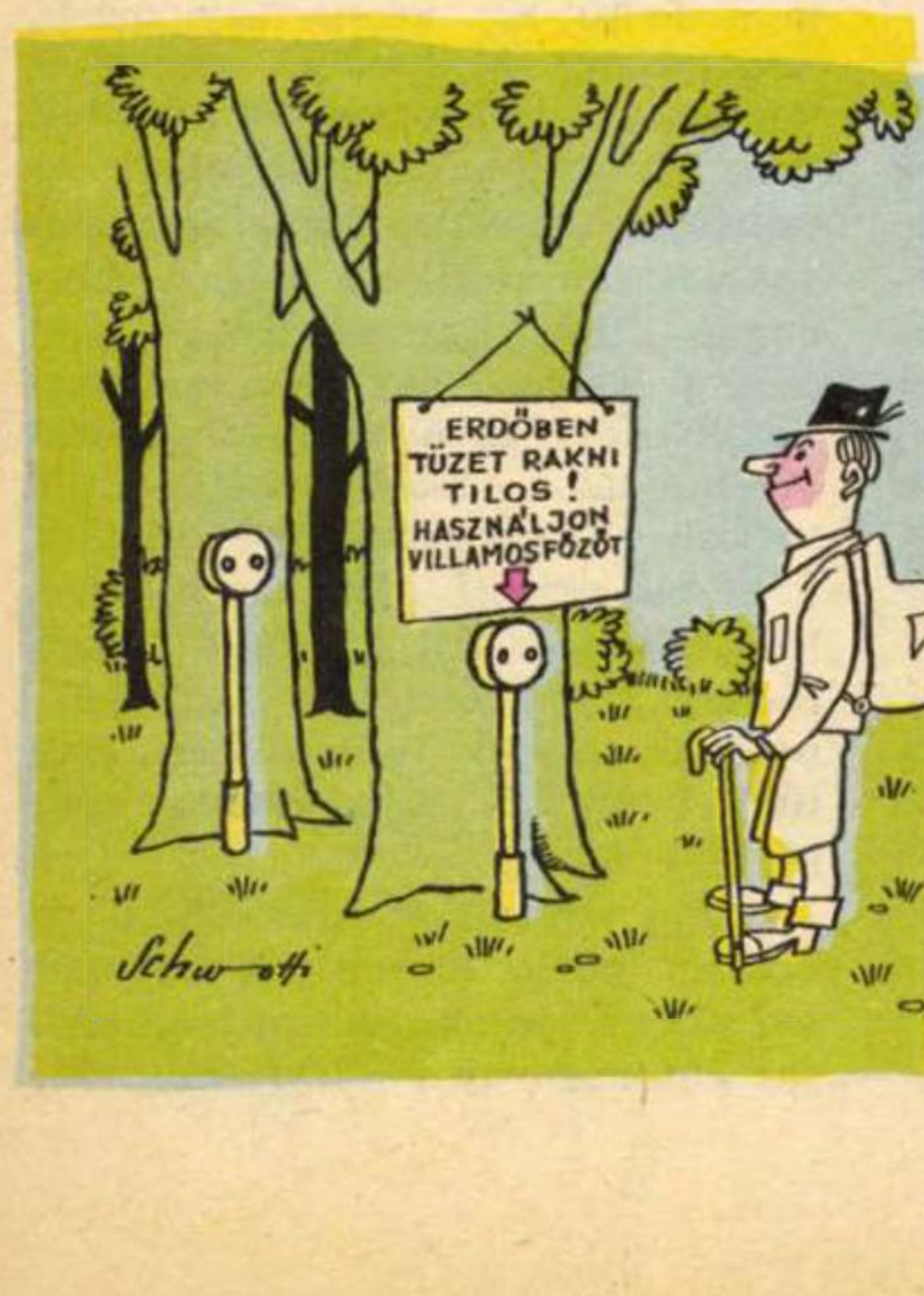
ERDŐBEN TÜZET RAKNI TILOS! HASZNÁLJON VILLAMOSFŐZŐT

PESTI WESTERN

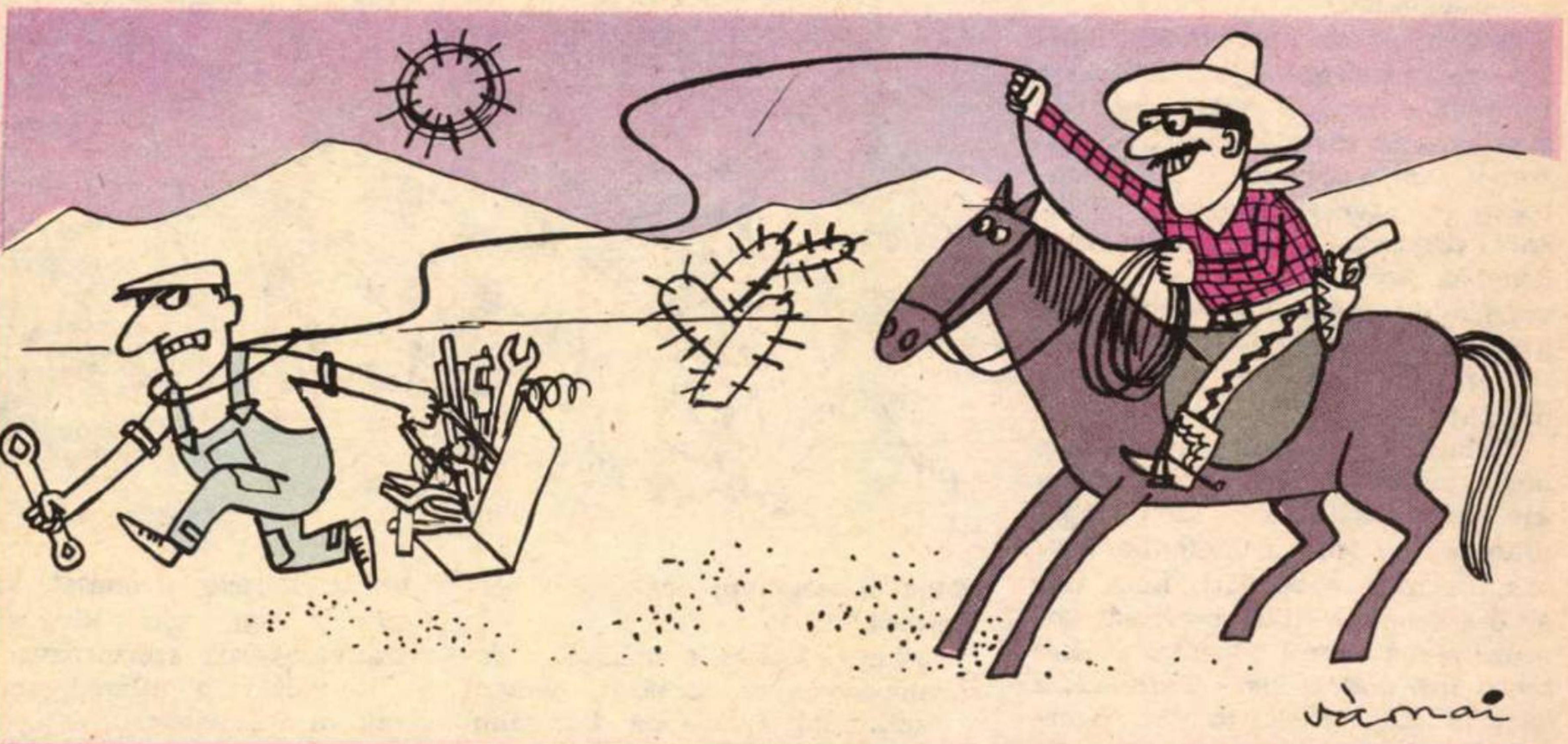

Irka-firka

Faggatom Ikszet:

— Miért iszol annyit?

— Azért, mert józanul képtelen lennék elviselni, hogy mindig részeg vagyok!

*

Érdeklődéssel olvasom, hogy „Bank-múzeum" létesítését tervezik az illetékesek. Kíváncsi vagyok, hogy ki lesz-e állítva ott az első bankrabló körözőlevele, vagy esetleg a bot, amivel a titkosrendőrök a gazfickó hűlt helyét ütötték...

*

Az alkimisták (az aranycsinálás mellett) olyan rendkívüli buzgalommal kutatták az örök élet titkát, hogy ebbe a nagy strapába többnyire fiatalon belehaltak.

*

Újszerű, ám elgondolkoztató szemüvegkeret neveket láttam nemrég egy kirakatban. (Zárójelben a gondolataim.)

„Alaska" (A legnagyobb hidegben sem fagy be.)

„Botond" (Bizánci társasutazáson jól mutat.)

„Toledo" (Szükség esetén döfésre is alkalmas.)

„Egmont" (Jobb zeneszerzők nyitánykomponáláshoz csak ezt viselik.)

*

Minap a revüszínházban némi meghökkenéssel konstatáltam, hogy a nézőtéren ülő hölgyek rövidebb szoknyát viselnek, mint a görlök a színpadon.

*

A múltkoriban olvastam, hogy a régészek találtak egy honfoglaláskori koponyát, amin műtét nyomai fedezhetők fel. Az illetőnek, nyilván a nagy rumliban betörték a fejét. Hát igen, a jelentősebb átszervezések sohasem mentek egész simán.

*

Régen olyan jóhangzású neveik voltak a vendéglőknek: ANGOL KIRÁLY, ARANY OROSZLÁN, ésatöbbi ésatöbbi. Kár, hogy ez a szokás már kiment a divatból. Pedig egy olyan éttermet, ahol soha sincs semmi kihúzva az étlapról és a vendégekkel mindig udvariasak méltán hívhatnánk FEHÉR HOLLÓ-nak!

*

Párbeszéd:

— Miből van ez a szép külföldi kabátod?

— Napidíjból!...

*

Régen a borbélyok egyúttal sebészek is voltak. Akkoriban valószínűleg így jelentette be egy feleség a délután programját férjének:

— Szivecském, leugrom a borbélyhoz egy kis dauerolásra, és ha még marad idő, kiveszi a vakbelemet!

*

Egy hölgyismerősöm, amikor megkérdeztem, hogy miért vonzódik úgy a gépkocsival rendelkező udvarlókhoz, így válaszolt:

— Nem vagyok zebra, hogy előnyben részesítsem a gyalogosokat!

Dalmáth Ferenc

MOLNÁR FERENC:

DÉLI SZÉL

1

Ilyesmi tulajdonképen emlékiratokba való, mert megtörtént, láttam, átéltem. De fájdalom, nem írogattam, és nem is írom meg az „Emlékirataim" című könyvet. Így aztán az ilyen történet, mint ez, bolond, kitalált elbeszélésnek tetszik. Talán segítek ezen azzal, hogy erőszakoskodom: így volt, így történt, alig változtattam rajta, csak nagyon keveset, annyit, amennyit a még élőkkel és már meghaltakkal szemben a tisztességtudás parancsol.

A dolog úgy kezdődött, hogy egy februári napon hirtelen kimelegedett az idő. A nap nemigen ragyogott le a havas Pestre, az ég szürke maradt, de fojtó langyosság tette pocsékká a havat és idegessé az embert. Ez az, amit az olasz sirokkónak nevez, a német „Föhnwetter"-nek. Valami alattomos, nyugtalanító meleg déli szél, inkább csak légáramlás, amiről az orvosok is tudják, hogy felkavarja az embert, elveszi az álmát, a nyugalmát. Az osztrák hegyekben a teháncsordák megvadulnak olyankor. A völgyekben az ideges emberek a sótartó miatt összevesznek a feleségükkel.

Este nyolckor mentem fel a hetilap szerkesztőségébe, s hollófekete fürtjeimet meglobogtatva, letettem a szerkesztő asztalára szokott cikkemet. Aztán kimentem a két szobából álló szerkesztőségbe, a „fiúkkal" diskurálni. Arra érkeztem, hogy az egyik munkatárs, a szőke versíró, a szoba közepén állt, és kidülledő szemmel ordított:

— Hol az órám? Ki dugta el az órámat?

Tudniillik az volt a szokása, hogy munkaközben kitette maga elé az íróasztalra a szép, lapos aranyóráját. Most a telefonhoz hívták, és mire visszajött, nem volt az óra sehol. A költő ordítását gonosz, néma csend fogadta. A két szoba írói göthös kis íróasztalaikra hajolva úgy tettek, mintha munkába mélyednének.

— Ki dugta el az órámat?

Vörösen és mérgesen állt a szoba közepén, bántotta ez a buta iskolásgyerek-vicc. És senki sem felelt. A levegőben egy készülő verekedés villamossága remegett.

Végre megszólalt az ajtóban a szerkesztőségi szolga:

— Tessék megnézni a fiókjait.

A szőke költő végignyitogatta az íróasztala hat kis fiókját: hármat balról, hármat jobbról. A legalsóban, régi levelek alatt ott volt az óra. Kivette, maga elé tette az asztalra, és egészen komolyan mondta:

— Ha megtudom, hogy ezt ki csinálta velem, akkor... akkor...

Ostobaság volt ezért ilyen mélyen megharagudni. De nem volt csoda. Mindnyájan idegesek voltunk aznap.

Néhány perccel később a haragvó költő abbahagyta a cikkírást, és kiment az előszobába. A szolgával suttogott. A szolga áruló volt, és megmondta a költőnek, hogy ki dugta el az aranyóráját. Az aranyórát a segédszerkesztő dugta el a fiókba, a levelek alá. A költő visszajött, és nyugodtan írt tovább. De mindnyájan éreztük, hogy baj van.

A segédszerkesztő a másik szobában ült az íróasztalnál, és a ceruzáit hegyezte. Ez volt a mániája: a hegyes, puha ceruza. Sok pénzt költött erre. A legfinomabb velinpapirosra írt, és mindennap tizenkét darab művészileg meghegyezett, hosszú, vadonatúj ceruza sorakozott az asztalán. A legdrágább és legpuhább ceruza, az akkori idők ceruzaprimadonnája, a 6. B. jelzésű aranysárga „Kohinoor". Valamennyi éles késsel, tűhegyesre, hosszúra hegyezve. A segédszerkesztő egyébként, Isten nyugosztalja, ragyogó író volt és korának kétségkívül legkülönb hírlapírója.

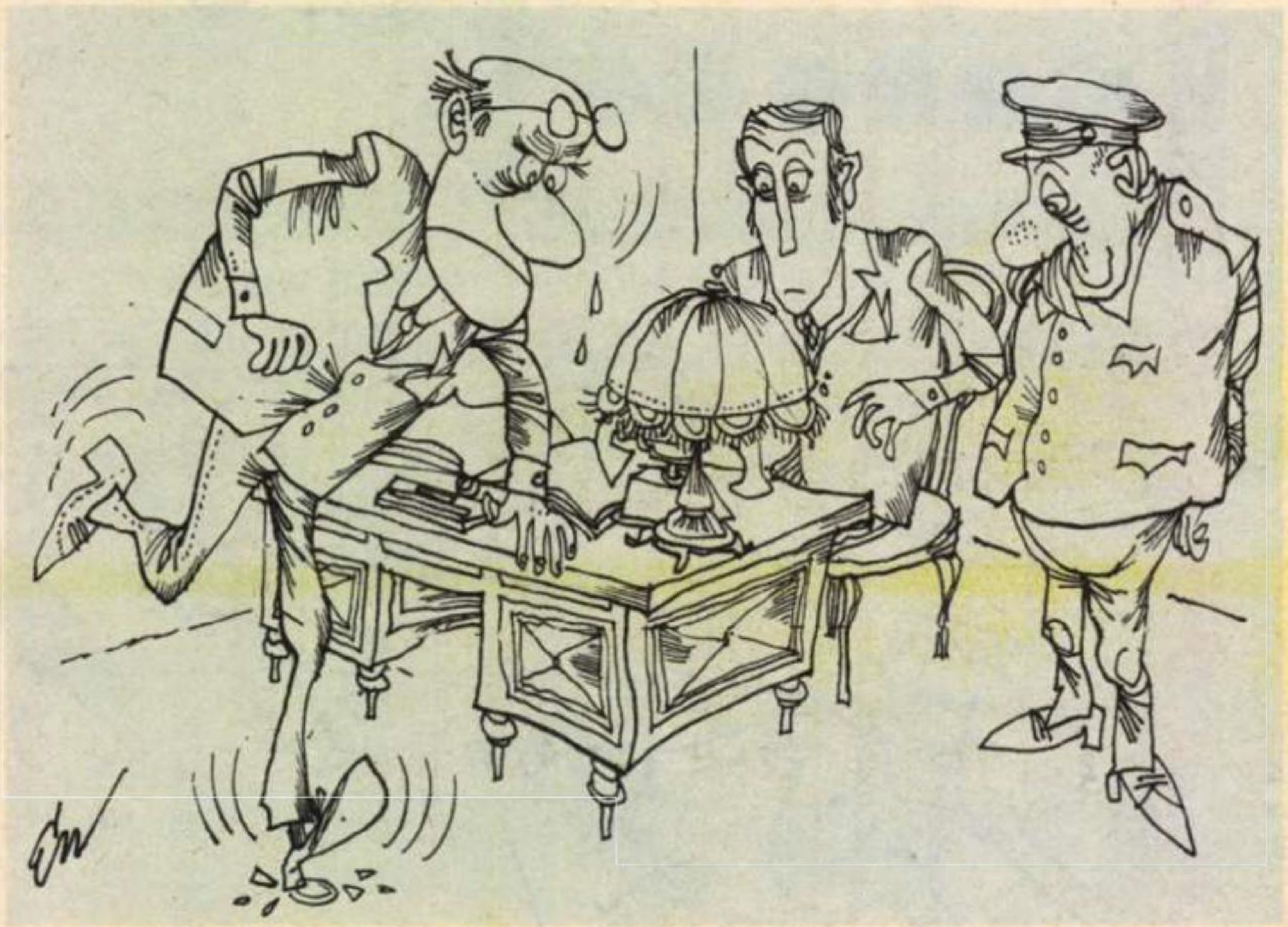

Mikor befejezte a mániákus ceruzahegyezés szertartását, bement a szerkesztő szobájába tárgyalni. Ezt a pár percet használta ki az óratulajdonos költő. Odalépett a tizenkét ceruzához, és marokra fogta a tucat vékony aranyrudat, mint valami vesszőnyalábot. Aztán a nyaláb tizenkét fényes fekete tűhegyét odaverte az asztalhoz, addig, amíg tizenkét tömpe, törötthasadt csonk nem lett belőle. Akkor visszarakta az egészet az asztalra, szép sorjában. És visszament a szobájába, írni. De sápadt volt, mert érezte, hogy mit követett el.

Hosszú percek múltak el, amíg a segédszerkesztő visszajött az asztalához. Ránézett a ceruzahullákra, lekönyökölt az asztalra és némán bámulta őket, de nem szólt egy szót sem.

A ceruzagyilkos költő keresztülment most a szobán, hogy oldalpillantással figyelje a hatást. Aztán eltűnt a szerkesztő szobájában. Ekkor felkelt a székről a segédszerkesztő, és lassan, nyugodtan átment a másik szobába, ahol a költő íróasztalán ott csillogott az aranyóra. Mint mondám, szép lapos aranyóra volt, a feleségétől kapta, akkoriban jöttek divatba a nagyon lapos, sima arany zsebórák. A segédszerkesztő is sápadt volt, sápadtabb, mint az imént a költő. Nyugodtan megfogta az órát, és gyöngéden letette a földre. Aztán óvatosan ráillesztette a sarkát a órára, a másik lábát fölemelte, és féllábon, egész testsúlyával az órára nehezedve megfordult néhányszor maga körül. Gyenge kis ropogás hallatszott. A segédszerkesztő még fordult néhányat sarkával az órán, aztán ránézett és hideg nyugalommal ült vissza az asztalához, a ceruzáit bámulni. Az óra helyett a földön egy kis csillogó szemét maradt: a porrátört üveg mint a porcukor, közte az összezúzott szerkezet kis törött kerekei, roncsai, az egész szemét egy pici kis elgörbült aranytányéron szervírozva.

Ez volt az a pillanat, amikor én vettem a kabátomat, és igen gyorsan eltávoztam.

Vacsora után, tíz órakor, elmentem az utcán a szerkesztőség előtt. A kapu előtt tűzoltókocsi állt, és vagy ötven ember tolongott.

— Tűz van — mondta valaki —, itt fönt a szerkesztőségben van tűz...

— Szobatűz volt — mondta egy tűzoltó —, de már el van oltva.

2

Még aznap éjjel pontosan megállapítottam, hogy gyors és óvatos eltávozásom után mi történt. A verekedés, melynek előjeleit a levegőben oly jól megéreztem, valóban kitört. A két feldúlt ellenfél közül a ceruzaimádó volt a feldúltabb. Őt nemcsak tárgyi kár érte, hanem egy rosszaság bántotta meg a kedves szokásában, a mániájában, lehet mondani: a szerelmében. Remegve ült az asztalánál, és elszántan várta a fejleményeket. Az aranyórás a másik szobában állt, és mereven nézte a lisztté őrölt óra porait. Valaki ekkor odalépett a ceruzáshoz, és halkan odaszólt neki:

— Nézd, itt baj lesz, vedd a kabátodat, és azonnal menj el. Borzasztó, amit csináltál.

A két szoba közt az ajtó állandóan nyitva volt, minden szó áthallasztott.

— Ugyan kérlek — mondta hangosan a ceruzás —, mit sopánkodtok? Majd vesz neki a felesége másikat.

Ezzel fel is állt az asztaltól, mert hallotta jönni az ellenfelét. A következő pillanatban már ki is tört a csúnya, kíméletlen verekedés, az urak a földön hemperegve verték, öklözték egymást, s emez összecsapás folyamán döntötték fel a rosszindulatú kis petróleumkályhát, amely rögtön és mohón felgyújtotta a szőnyeget. Telefonáltak a tűzoltókért, akik rövidesen eloltották a tüzet.

Ez történt aznap, a déli légáramlat nyugtalanító napján.

A további fejleményeket röviden és szárazon jegyzem le. Az ilyen dolgot nem szabad felfújni és kicifrázni.

A felesége — mármint az aranyórás felesége — kis operettszínésznő volt, aki nagyon szerette ezt a fiút. Mikor feleségül ment hozzá, szakított egy régi és elég öreg barátjával. A szakítás valódi és tisztességes volt, nem látták egymást többé, de az öregúr szívjóságból és gavallérságból bizony tovább pénzelte a kis hölgyet. Ezt a szőke költő sejtette is, nem is. Valahogy begyakorolta magát arra, hogy ennek a kérdésnek, ha felvetődött benne, elhalasztotta a megoldását. Ezért őt határozottan el kell ítélnünk, nem törődve azzal, hogy azóta milyen gyakori lett az ilyen önnarkotizáló életmód. Az első szörnyű csapást a ceruzakirály mérte rá, mikor hidegen kimondta azt, hogy „Majd vesz neki a felesége másikat." Ettől felébredt.

Na mármost ez a szegény fiú (mert elítélem, de sajnálom) — a verekedés után nem ment haza. Elment, és szobát vett egy hotelben, melynek akkor Párizs Szálloda volt a büszke neve. A hotel nem volt olyan büszke. Itt lakott hetekig egy lyukban, hiába volt a barátok kérlelése, közvetítése, hiába a felesége könyörgése, nem ment haza soha többé. A szerkesztőségből is kimaradt, otthagyta ezt a szerény állását. Egy kolléga, aki egy napilap Főváros rovatát szerkesztette, szerzett neki egy állást a gázgyárban, a gyár sajtó- és propagandaosztályában. A verselést egy időre abbahagyta, de aztán hosszabb szünet után megint elkezdtek megjelenni finom lelkű kis versei egy másik hetilapban. Mégpedig szerelmes versek. A villamoson ismerkedett meg egy nyápic kis lánnyal, és ezt feleségül is vette. Mint mondani szokás: egy vasuk se volt, de boldogan éltek. Egyszer találkoztam még a költővel egy szerkesztőségben. Rendkívül hűvösen érintkezett velem, talán azért, mert tanúja voltam annak a szörnyű estének, vagy talán azért, mert akkor olyan tárgyilagosan és óvatosan viselkedtem, megszökvén a nagy jelenet elől. Annyit tudtam csak meg tőle, hogy két szép gyereke van és boldog.

Azóta semmit se tudok róla. Az olvasót pedig kérem, ne tekintse ezt elbeszélésnek, hanem csak száraz aktának egy író irattárából.

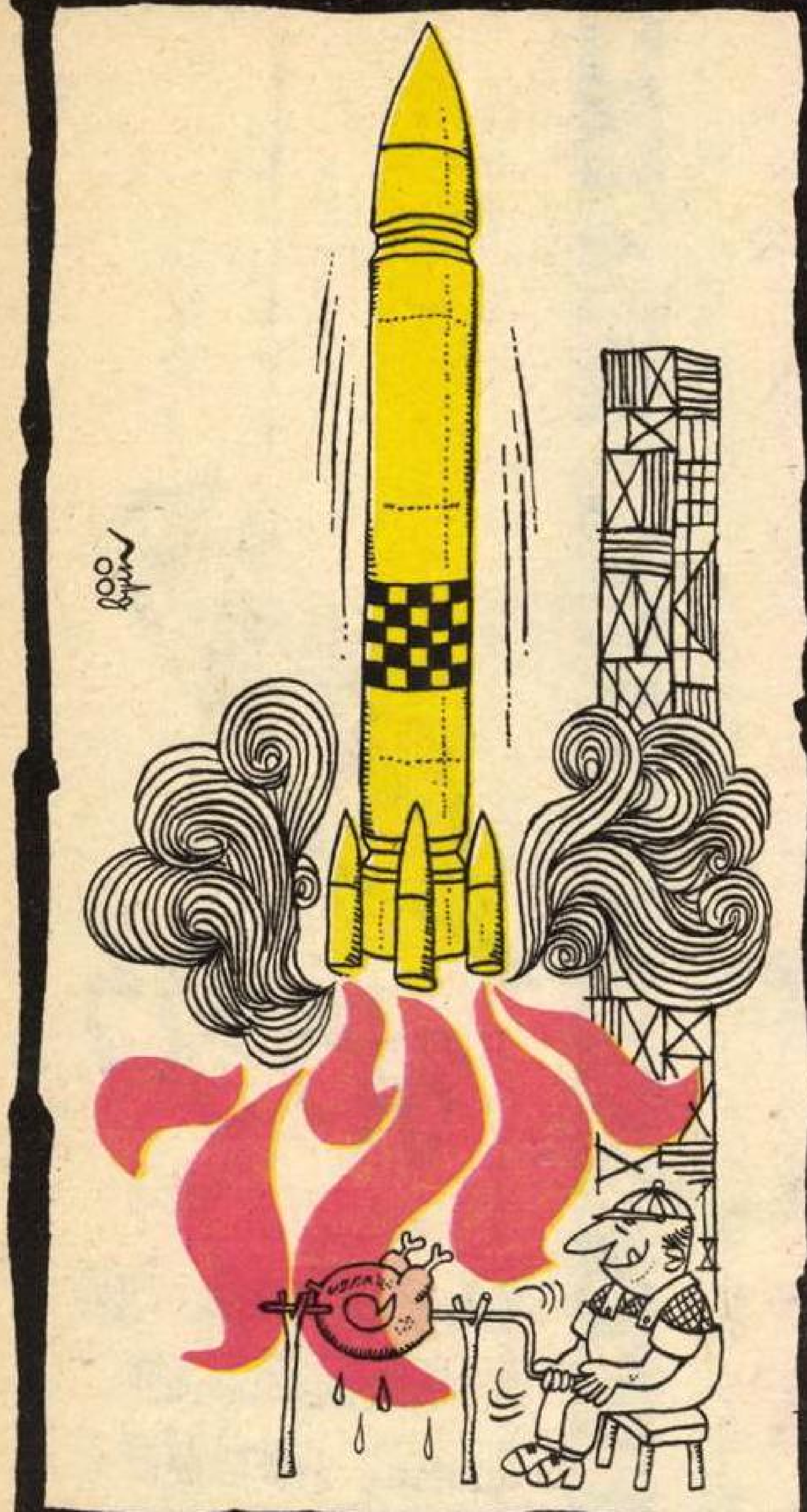

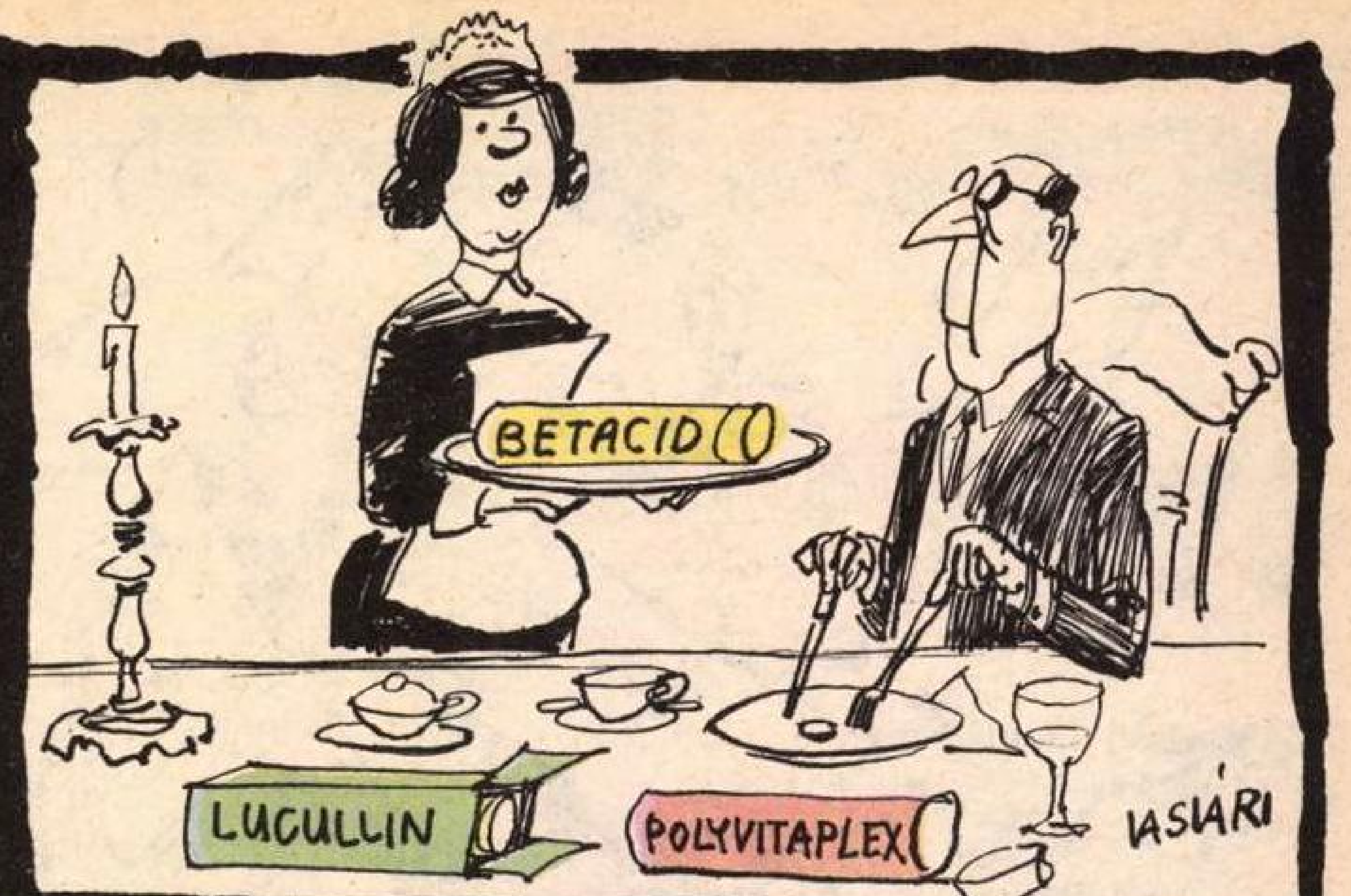
BETACID
LUCULLIN
POLYVITAPLEX
VASVÁRI

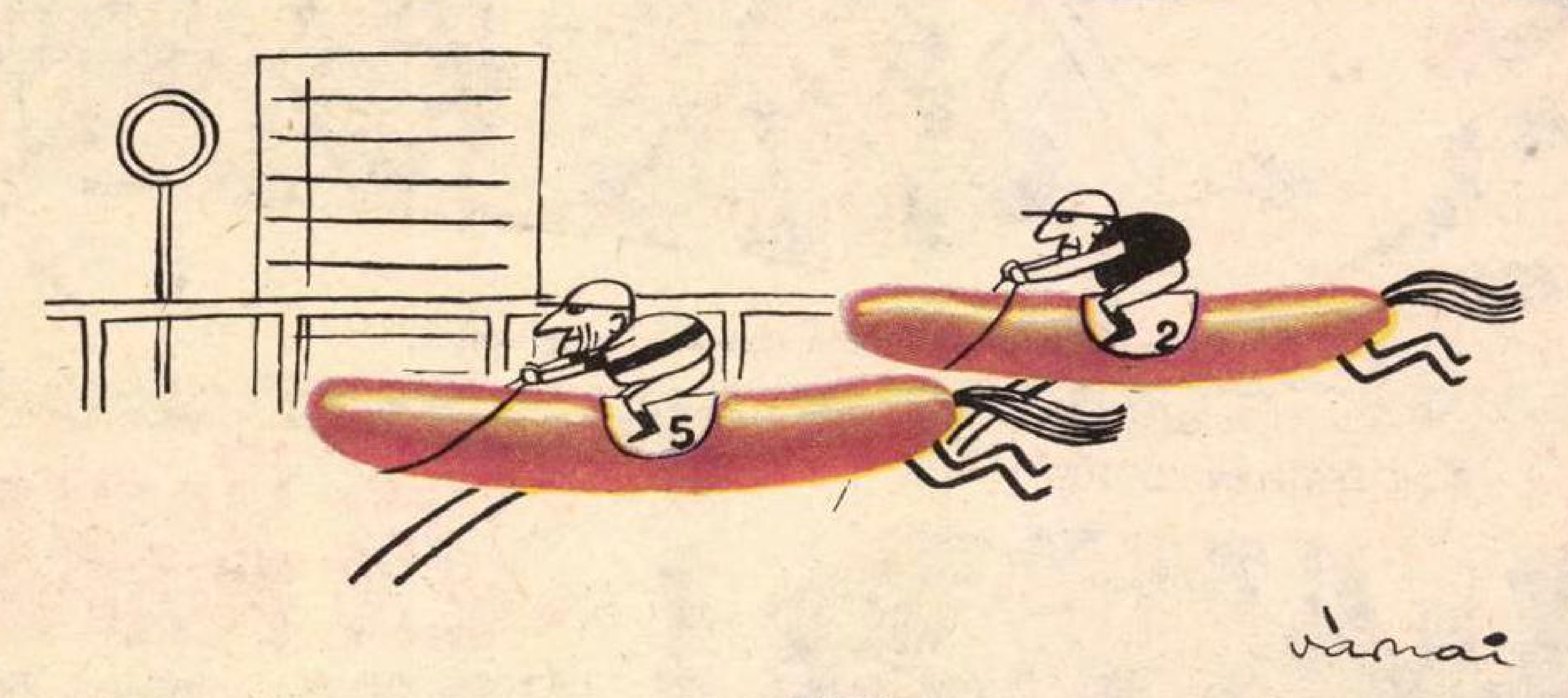

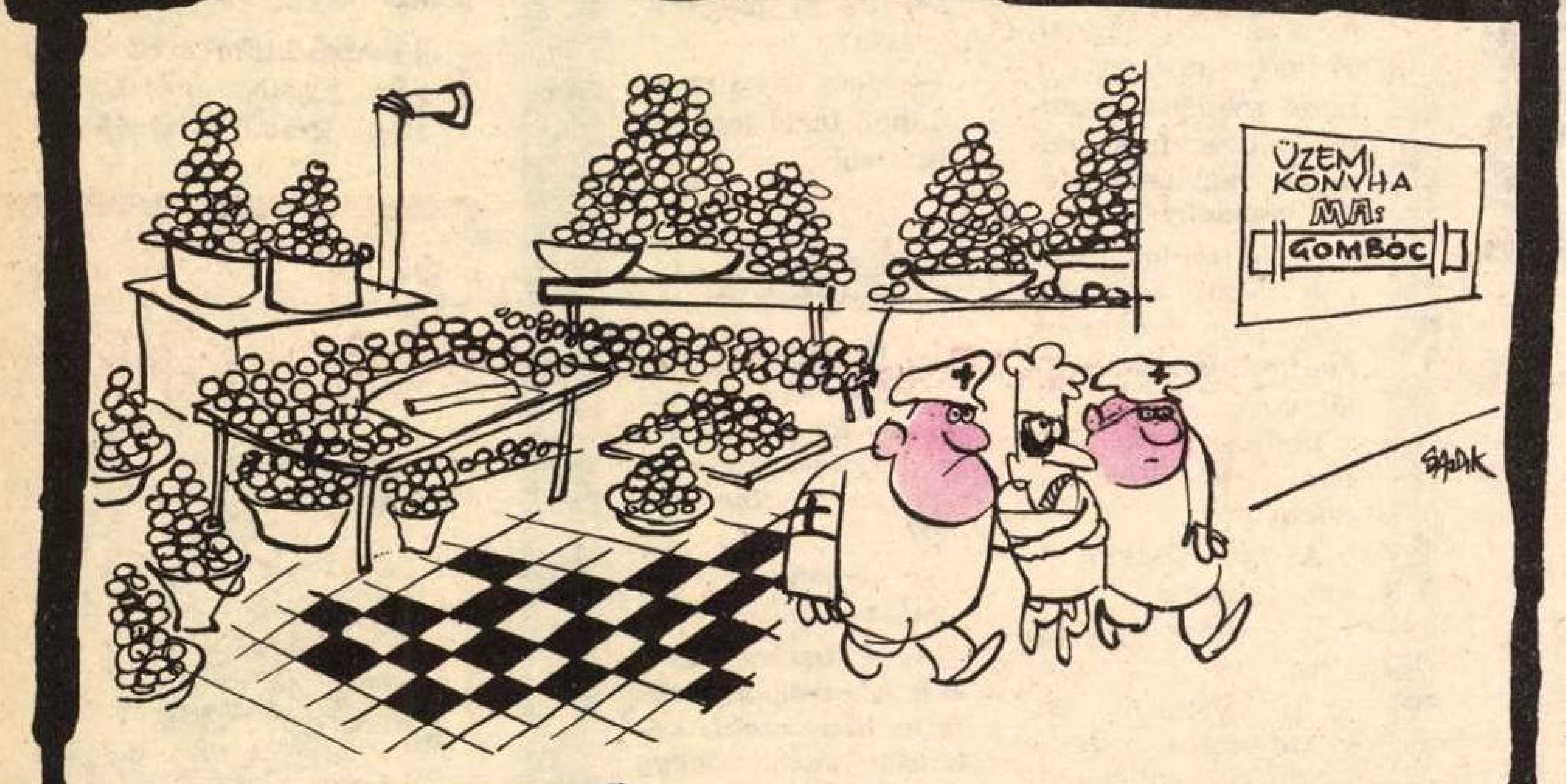
ÜZEMI KONYHA MA: GOMBÓC
SAJDIK

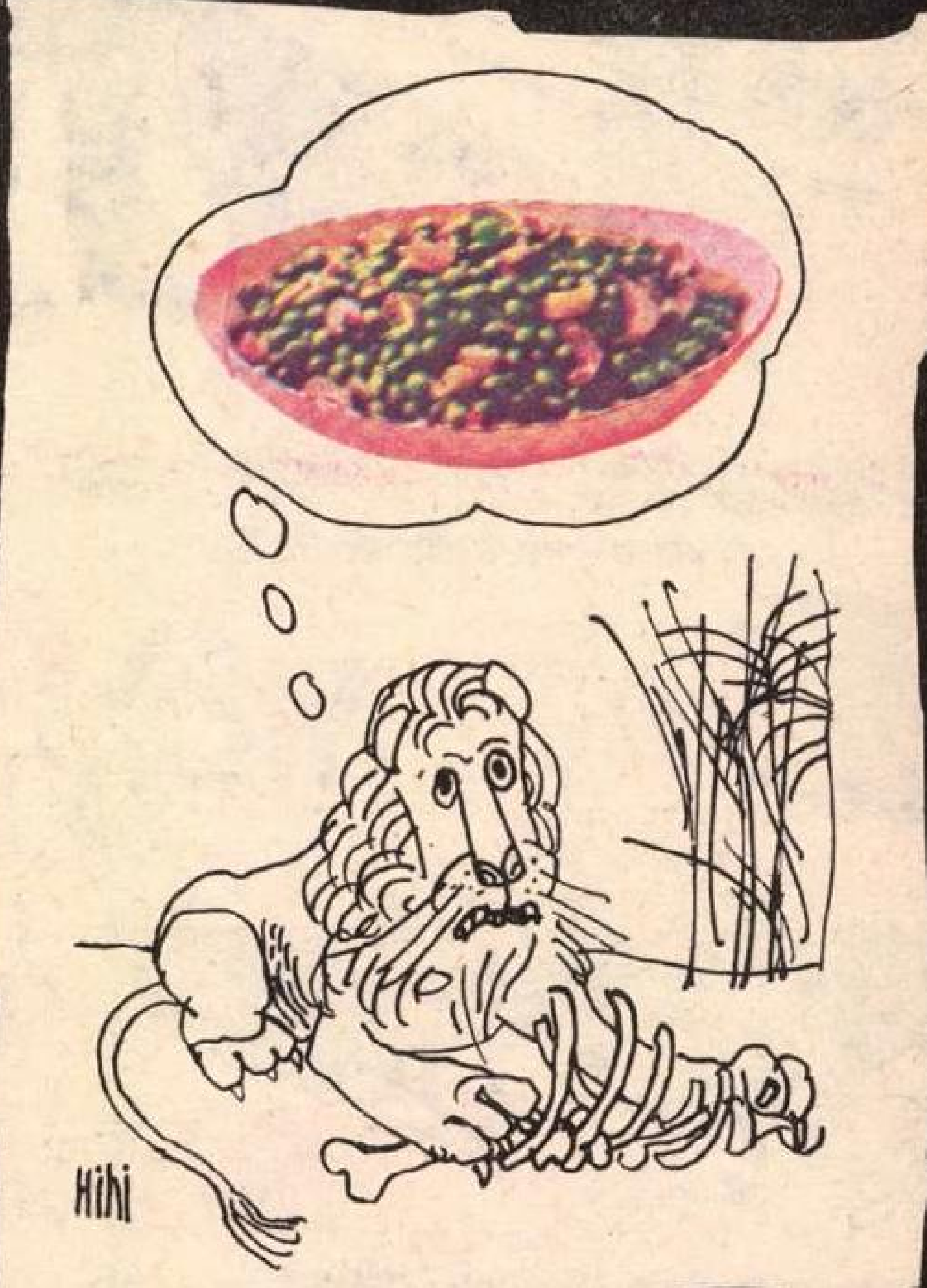

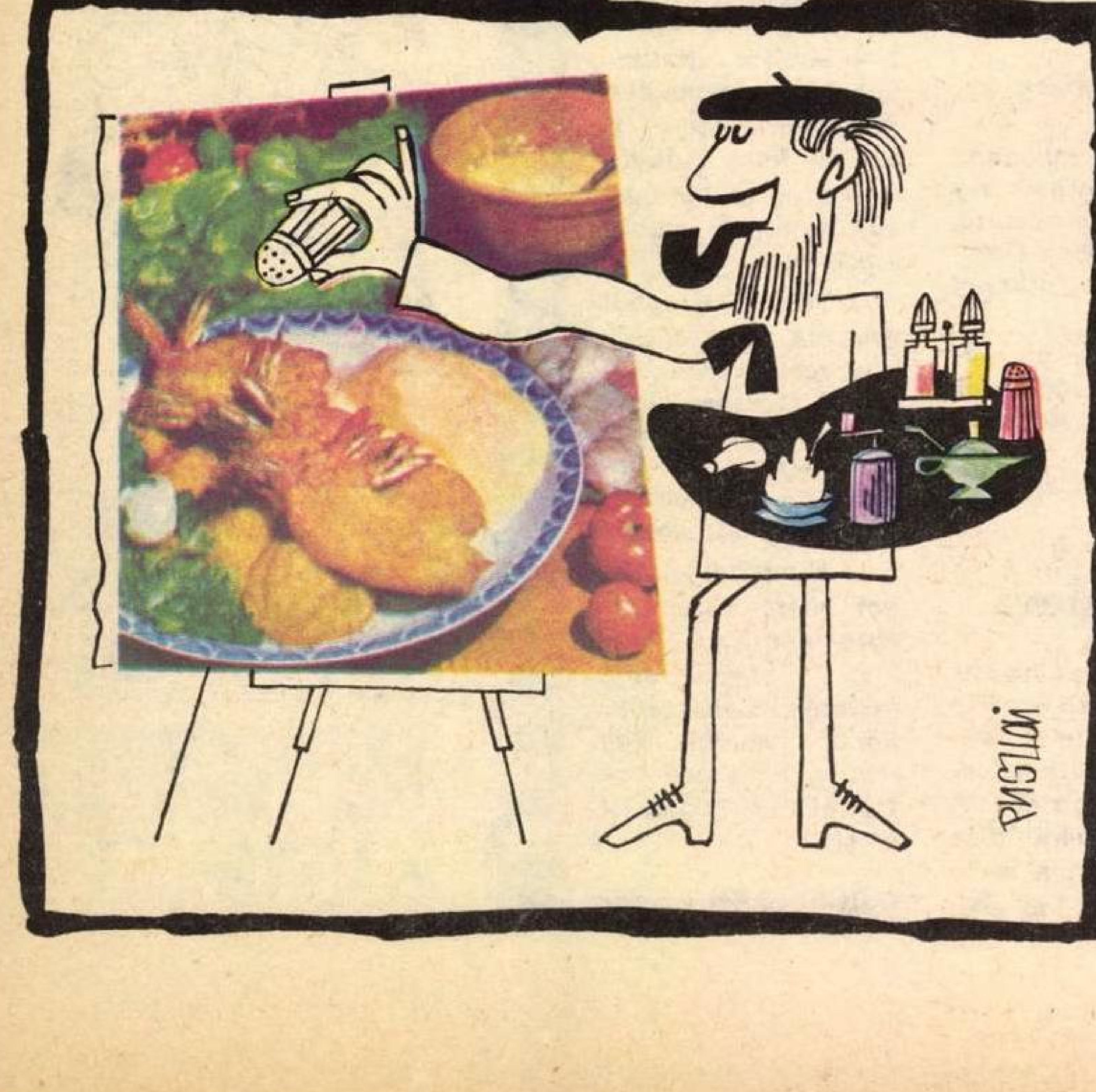

BALÁZS-PIRI, VASVÁRI, VÁRNAI, SAJDIK, HEGEDŰS, PUSZTAI, FÜLÖP

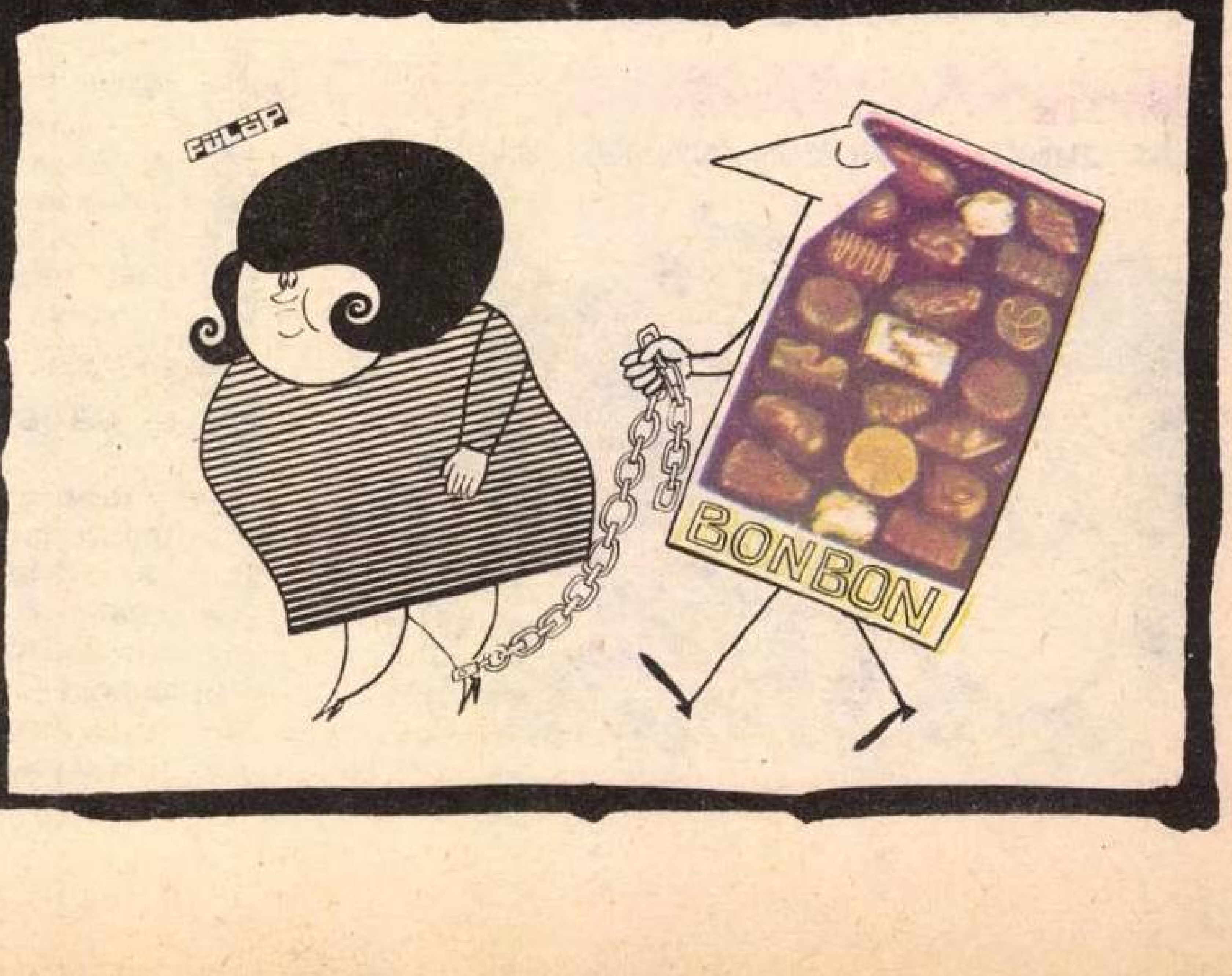
FÜLÖP
BONBON

FONTOSSÁGI SORREND

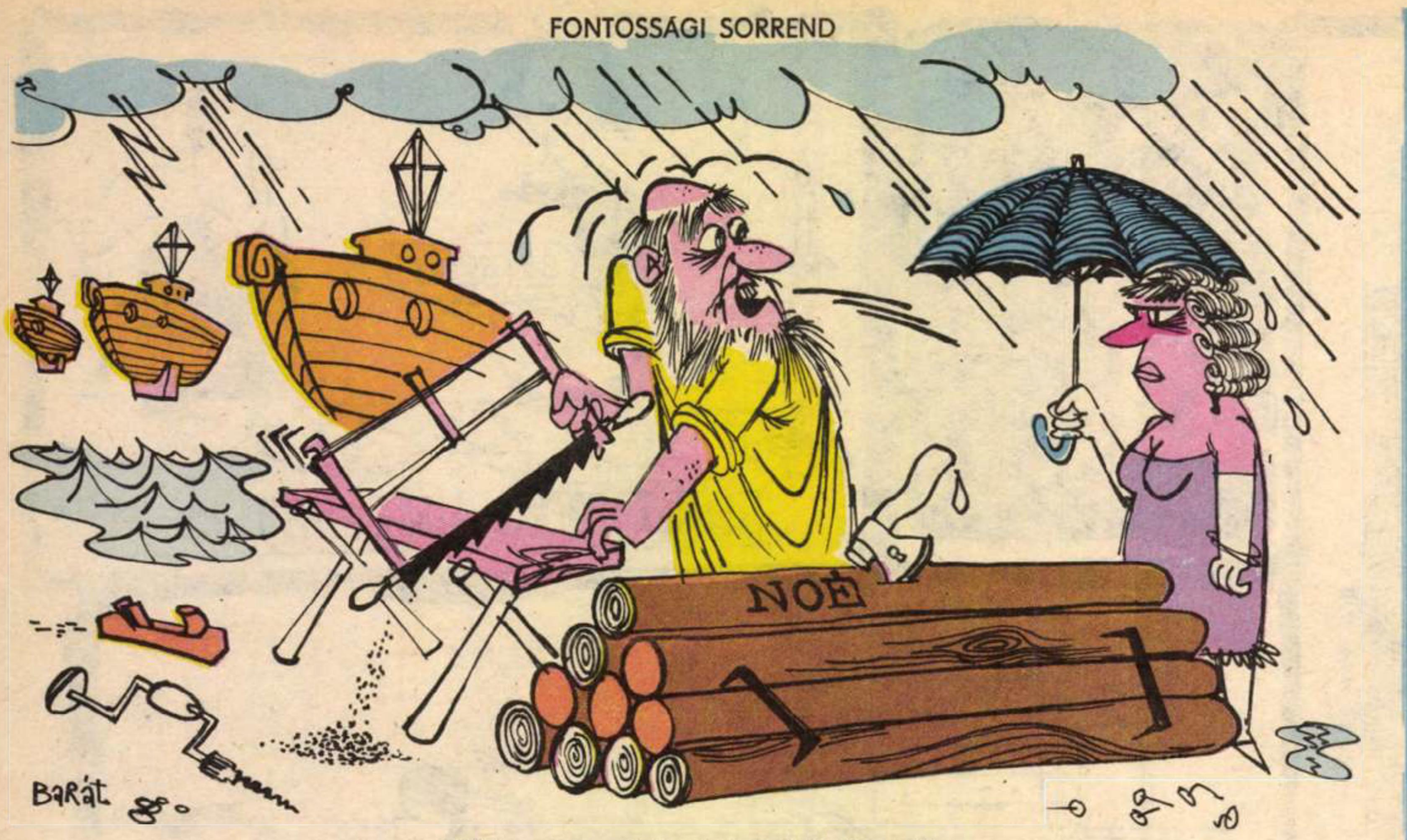

– Előbb az exportigényeket kell kielégíteni!...

TEHETSÉGTELEN KOLDUS

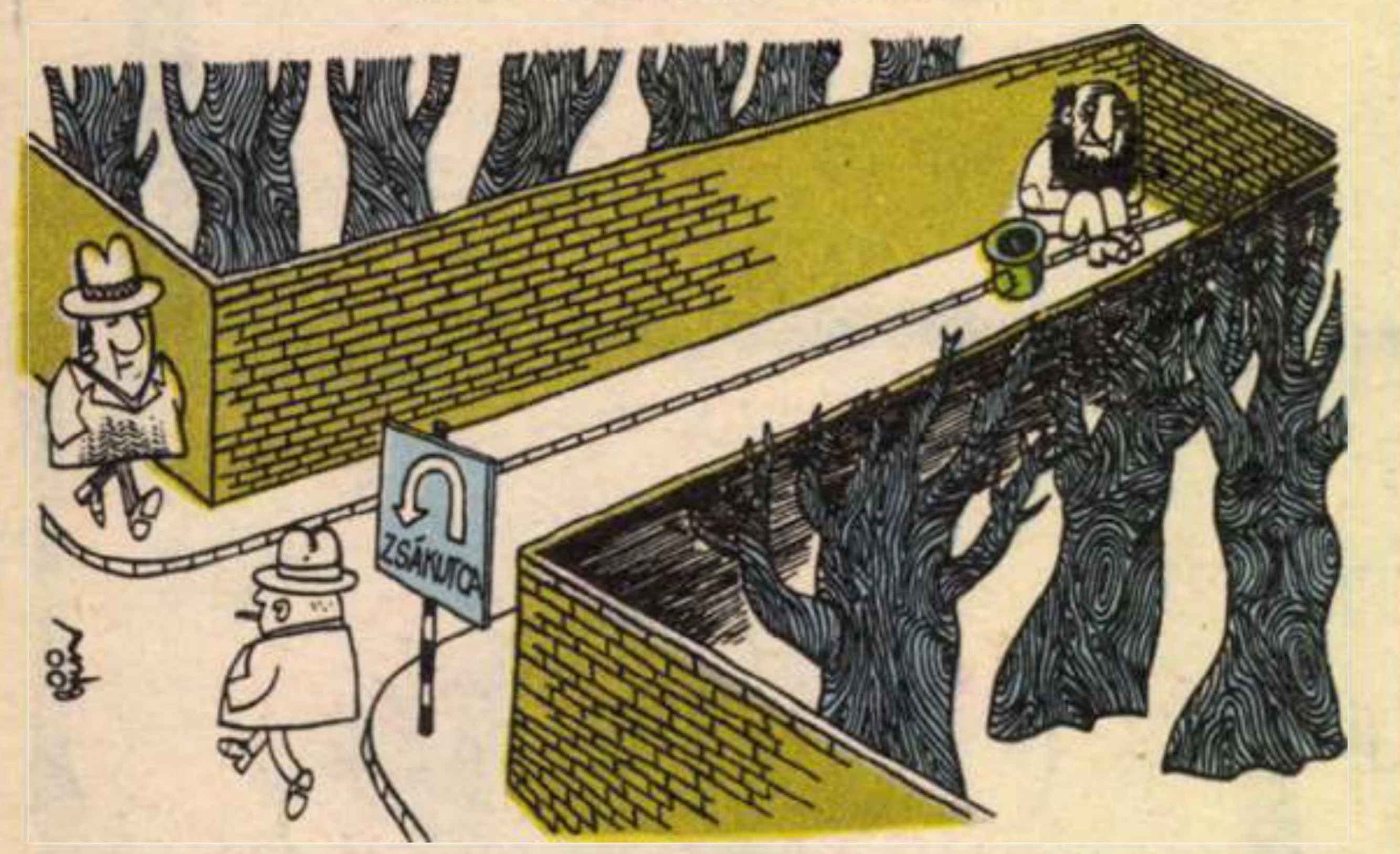

KÖLCSÖNÖS ÉRDEKLŐDÉS

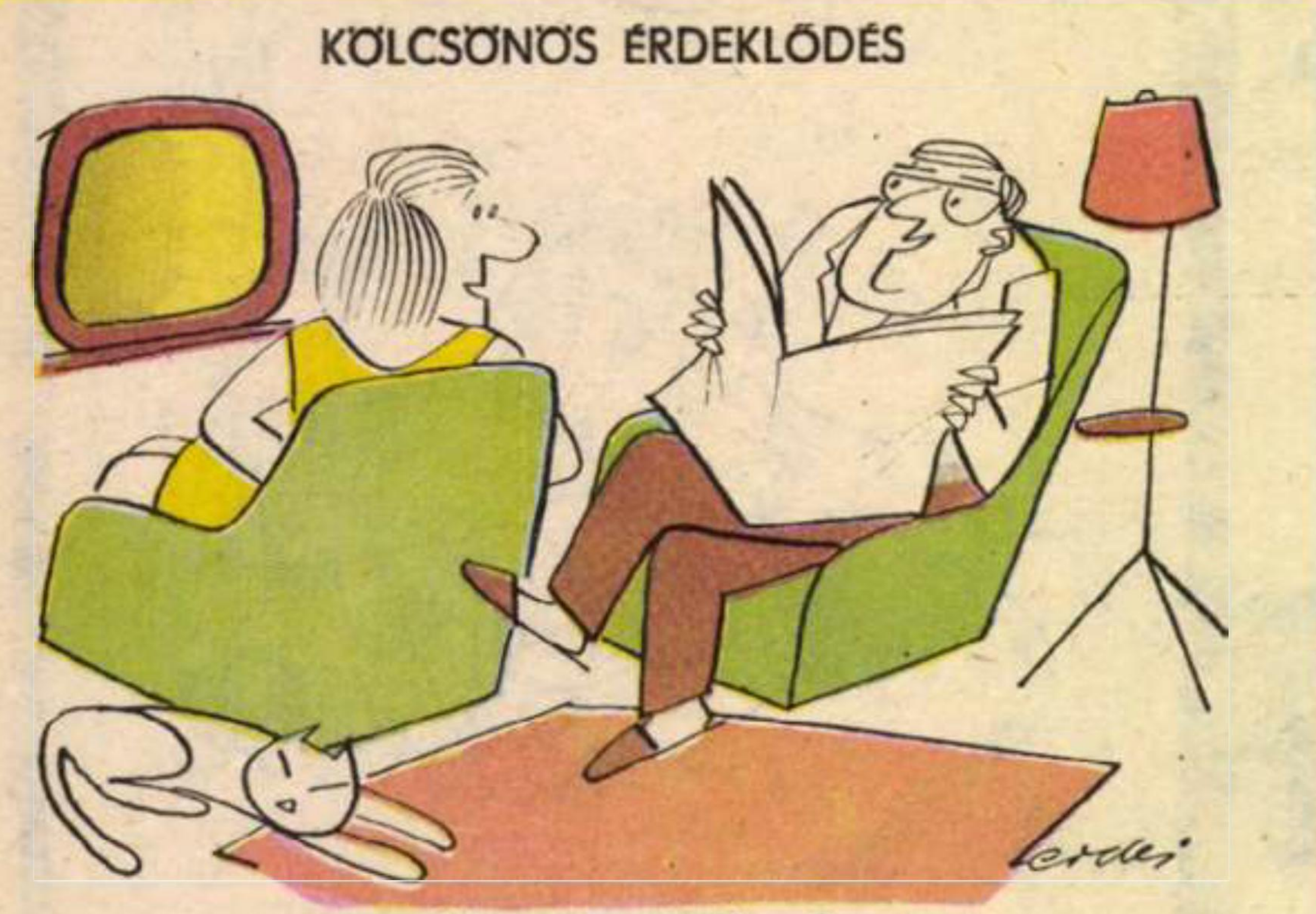

– Mi van a tévében?
– Mi van az újságban?

JAVASLATUNK A NYÁRI JÉGHIÁNY MEGSZÜNTETÉSÉRE

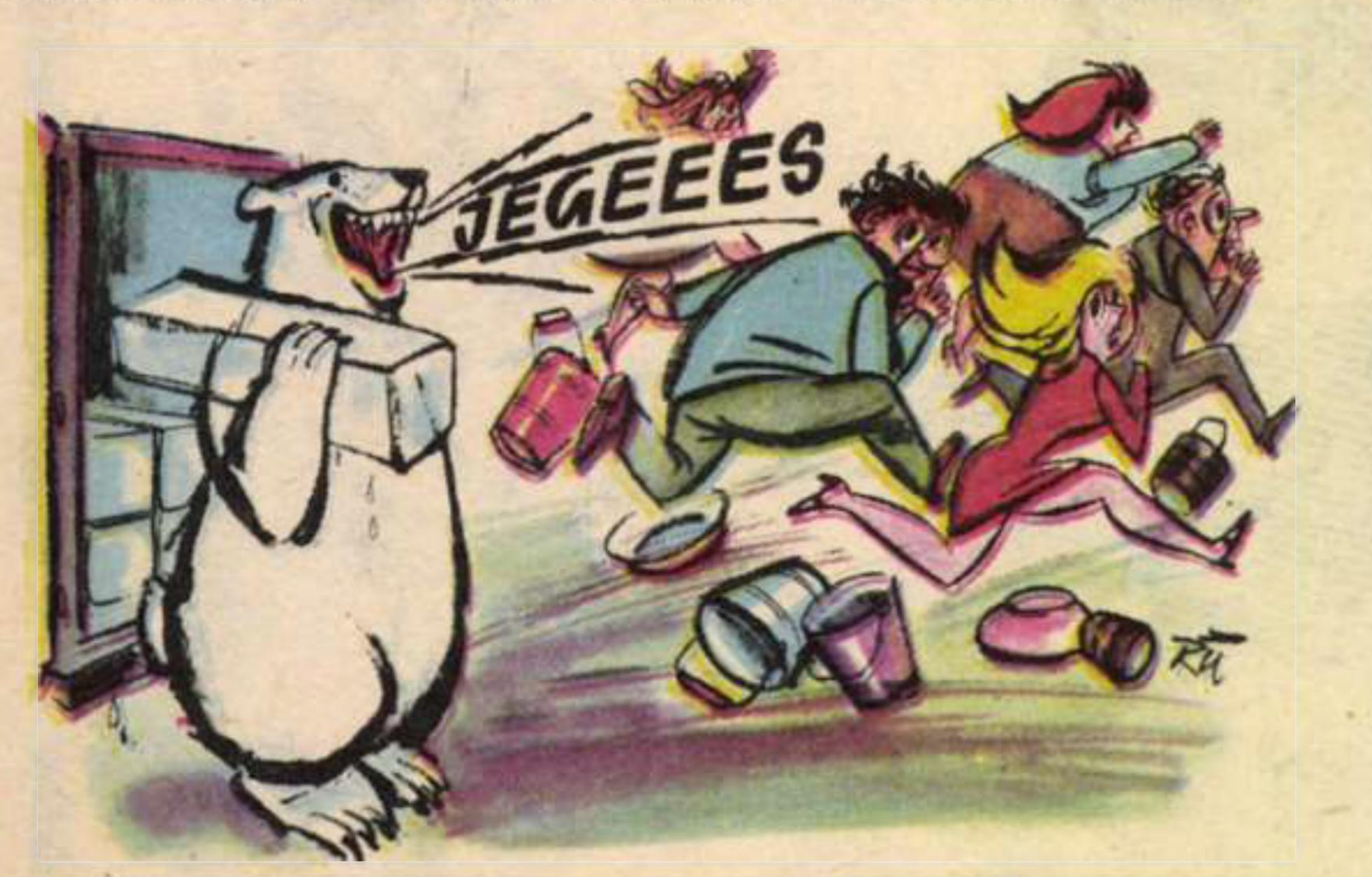

SZILÁNKOK

LÁTOGATÓBAN

Nemrégen meglátogattam barátomat. Teázás közben a belső szobából tizennyolc éves fiúk monoton egyhangúsággal ismételgette:

— Jó napot kívánok! Kezit csókolom! Legyen szerencsénk máskor is! Viszontlátásra!

Idegesen kérdeztem a családfőt: mit jelent ez?

Az apa büszkén elmosolyodott:

— Pályaválasztás előtt áll a gyerek. Most gyakorol. Köszönő-ember szeretne lenni a vendéglátóiparban...

NÉZŐPONT

Távoli rokonom, aki foglalkozását tekintve, képkeretező, múlt hónapban Drezdában járt. Lelkesen újságolta:

— Láttam a múzeumban egy pár Rubenst, Tintorettót, Rembrandtot. Öregem, micsoda képkeretek!

OKOS KUTYA

Brahovácz diadalmasan meséli: — Van egy Floki nevű kutyám. A világ legintelligensebb ebe. A napokban leküldtem, hogy hozzon a sarki újságárustól egy Esti Hírlapot. Erre viszszajött újság nélkül.

— Hol itt az intelligencia?

— Nem fogadta el a lapot, mert tegnapi szám volt.

ELLESETT PÁRBESZÉD

— Mondja meg őszintén, miért akar artista lenni? Vonzza a reflektorfény, a taps, ez a színes világ?

— Ugyan kérem. Utálom a feltűnést.

— A kislány, akinek udvarol, kijelentette, hogy csakis kötéltáncoshoz megy feleségül.

— Szó sincs róla.

— Artista - dinasztiából származik? Folytatni akarja a családi hagyományt?

— A mi családunkban mindenki szabósegéd volt.

— Takarékosságból nem az Ibusszal kíván részt venni egy társasutazáson. Gondolja, mint artista, gazdaságosabban bejárhatja a világot?

— Nem és nem.

— Könyörgöm. akkor miért akar artista lenni?

— Megmondom őszintén. Lakásproblémáim vannak. Úgy tudom, az utazó-cirkuszokhoz lakókocsi is jár...

Galambos Szilveszter

HETI HIRDETÉSEINK

ÉRDEMES FELÍRNI
313-313
313-313
RÁDIÓ, TELEVÍZIÓ ÉS HÁZTARTÁSI GÉPEK JAVÍTÁSA HÁZNÁL IS!
HIBABEJELENTÉS:
HÉTKÖZNAP ½8-19-ig
VASÁRNAP 9-13-ig

a család kedvence
... a lengyel krémkaramella különlegesség

HETI HIRDETÉSEINK

BOMBA SIKER!

… a CENTRUM áruházak FÜRDŐRUHÁIBAN

CENTRUM ÁRUHÁZAK

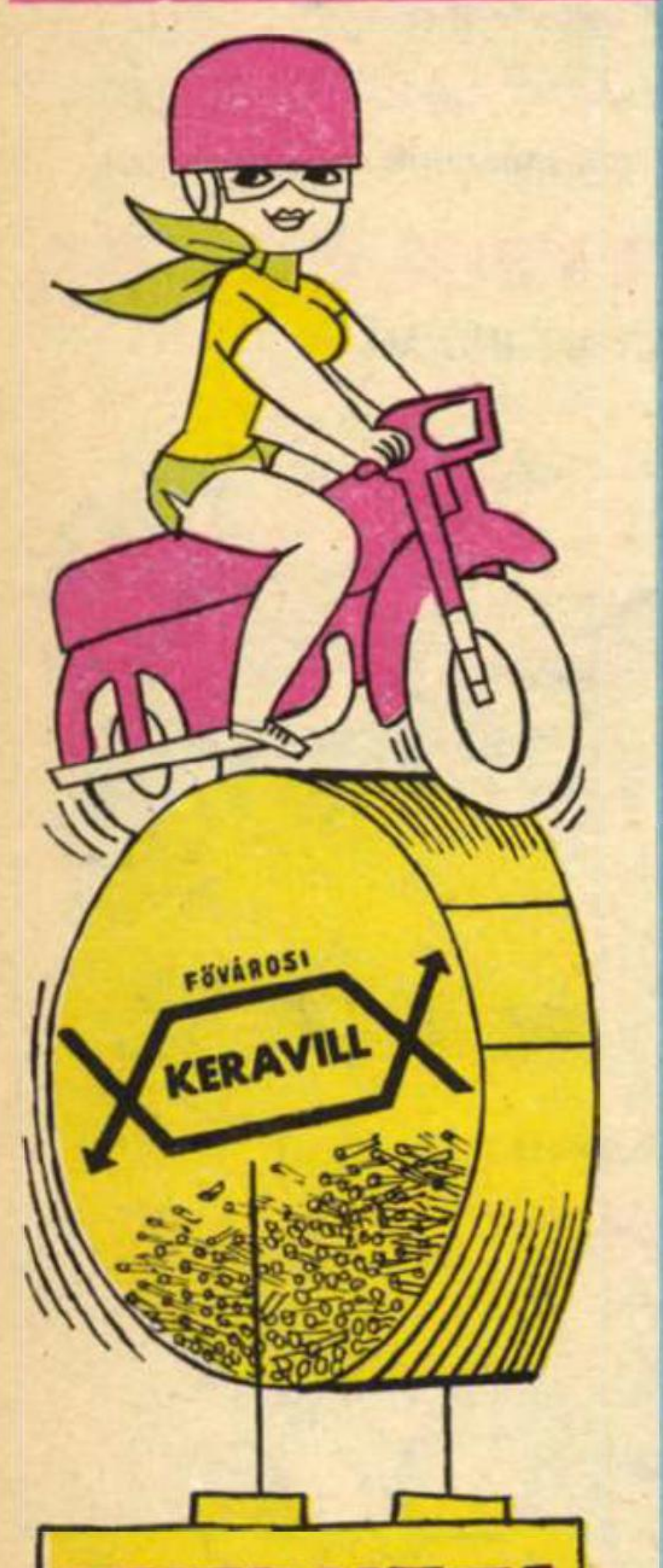

NYERHET!

A Jawa Super M–20
50 köbcentis, és a
Tatran 125 köbcentis
robogó
vevői között
júliusban egy
250 köbcentis és egy
350 köbcentis
motorkerékpárt
SORSOLUNK KI!

DIVATOS KISZÓLÁS

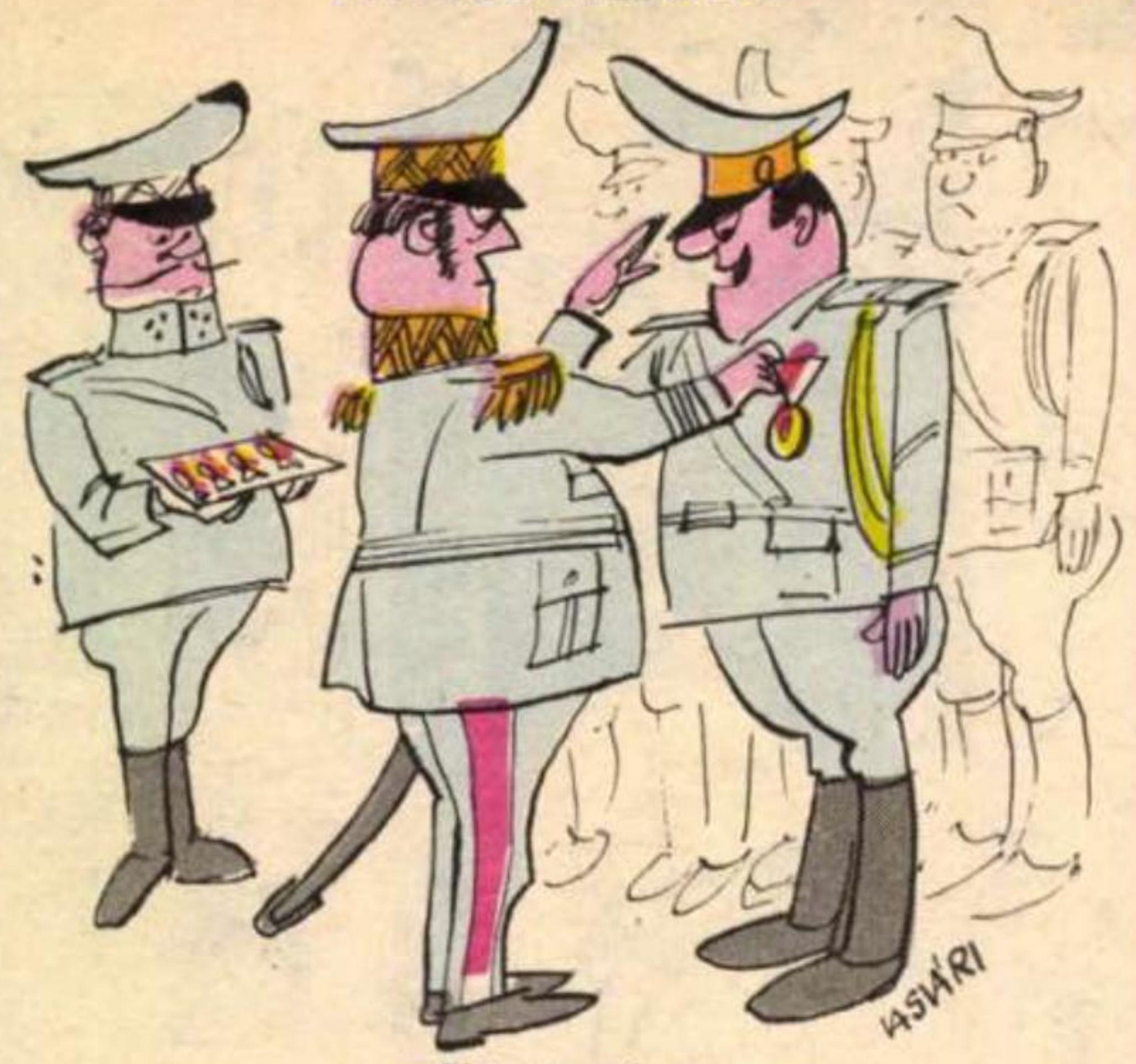

– Köszi szépen.

ELTÉVEDT ŰRHAJÓSOK

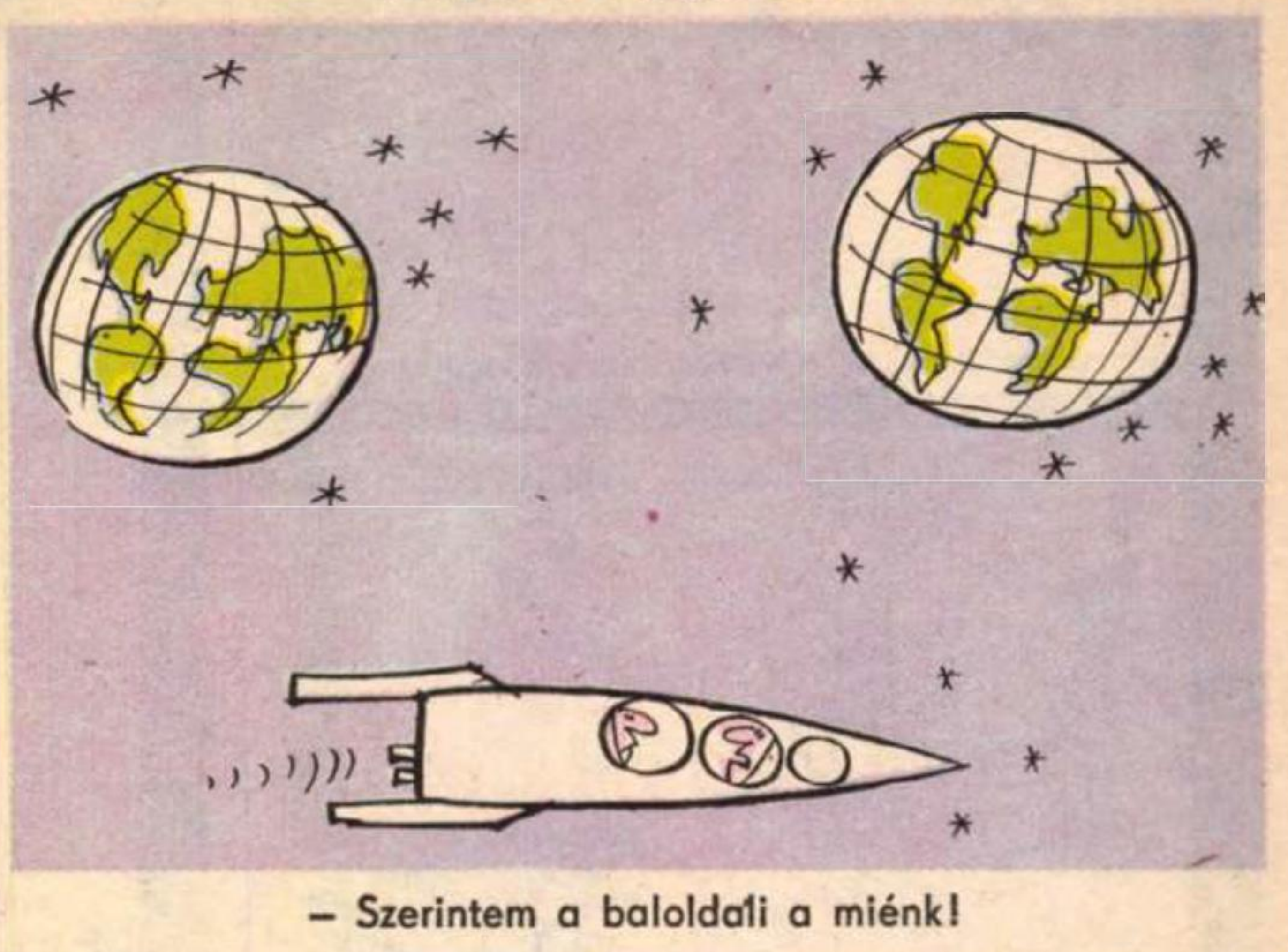

– Szerintem a baloldali a miénk!

EGY KERTI TÖRPE ÖNÉLETRAJZA

Békebeli béke volt még,
és tizenkilenc ikszből
állt a század, amikor engem
kiöntöttek gipszből!

Szerencsém volt, mert a jósors
egy virágos kertbe
vezérelt, (vagy mondjuk úgy a
rím kedvéért: vert be…)

Mint k. und k. kerti törpe
szolgáltam a császárt,
(vállamra, ha elfáradt, a
Habsburg-sas is rászállt…)

Tubarózsák vettek körül
és szomorúfűzek,
melyek alatt hancuroztak
víg, homorú szüzek…

Múlt az idő s túléltem a
monarchiát, (persze,
nem ugráltam, nincsen ahhoz
egy törpének mersze…)

Így azután túléltem még
a legtörpébb törpét;
Horthyt is, de korántsem hű
ezzel még a körkép!

Negyvenötben egy öreg nő
megvett három ficcsért,
(ötvenben már megbánta, hogy
pénzt adott egy giccsért…)

Szó, ami szó, megtépázta
presztizsem a dogma,
(kimondom, mert nincs ki ezért
engem perbe fog ma…)

Hol vannak az óriások,
a glóriás nagyok?!
Ők sehol, de én még mindig
kerti törpe vagyok…!

Ismét rózsák vesznek körül,
már a fák is lombba
borultak a kertben, ahol
élek nyugalomba'…

Fejem felett giccsfény ragyog
és virít egy tábla,
eltörpülök alatta, mint
szemléltető ábra…

Ez áll rajta: EZT A HÁZAT
– a betűk már fakók –
SZOCIALISTA MEGŐRZÉSRE
ÁTVETTÉK A LAKÓK!…

Szilágyi György

A 20. sz. rejtvényünk megfejtése:

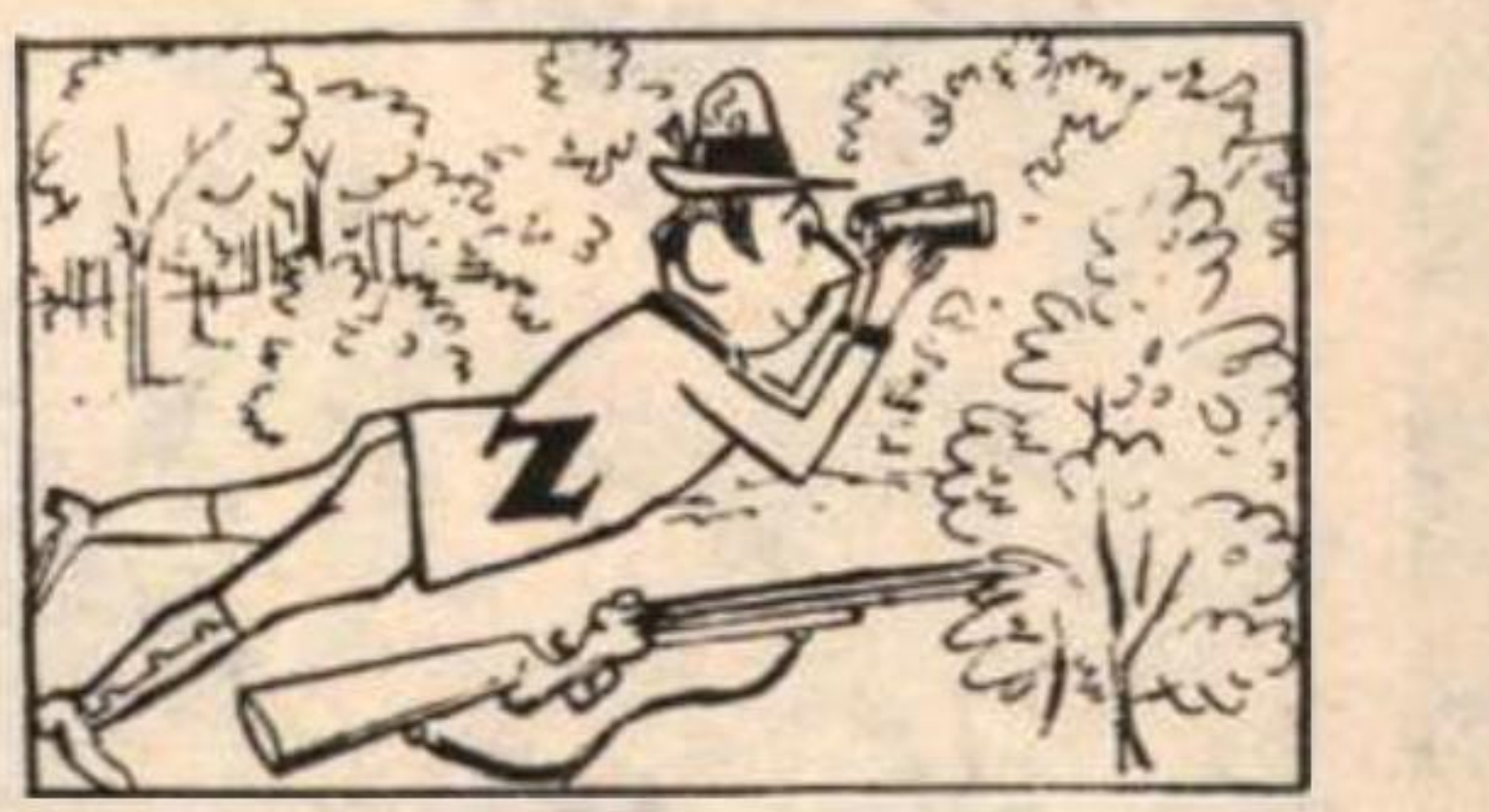

Haszonleső

A 100 forintos díjak nyertesei:
Kovács Gézáné, Dunaújváros, Zója u. 5.
Vecskó Tibor, Budapest, II., Keleti Károly u. 5–7.
Mednyánszky Sándor, Pécs, Ady Endre u. 3.

22. sz. REJTVÉNYÜNK

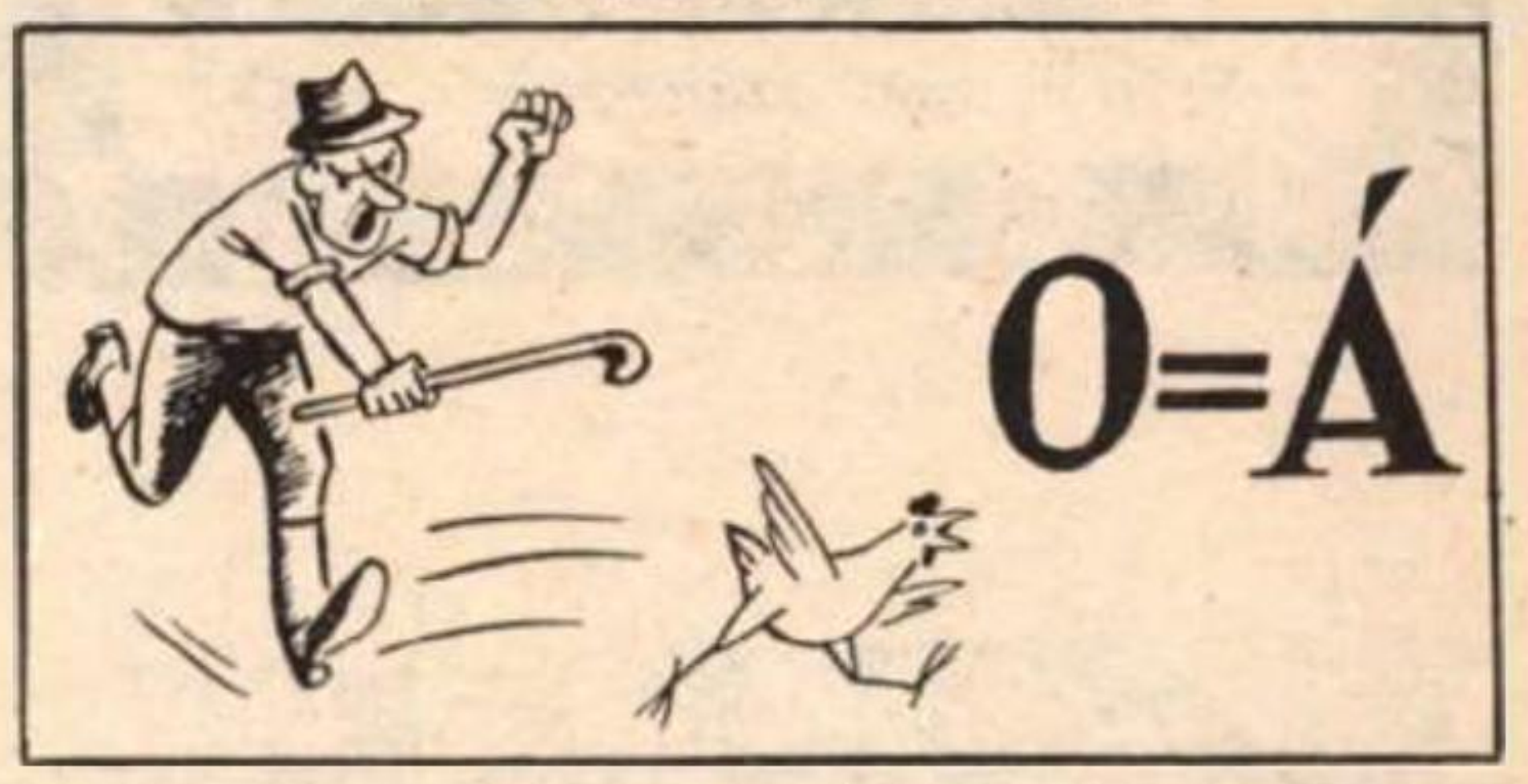

A helyes megfejtők között háromszor száz forintot sorsolunk ki. A megfejtéseket legkésőbb június 7-ig kell postára adni, csakis levelezőlapon erre a címre: Ludas Matyi, Budapest, VIII., Gyulai Pál u. 14.

HIDEGVÉR

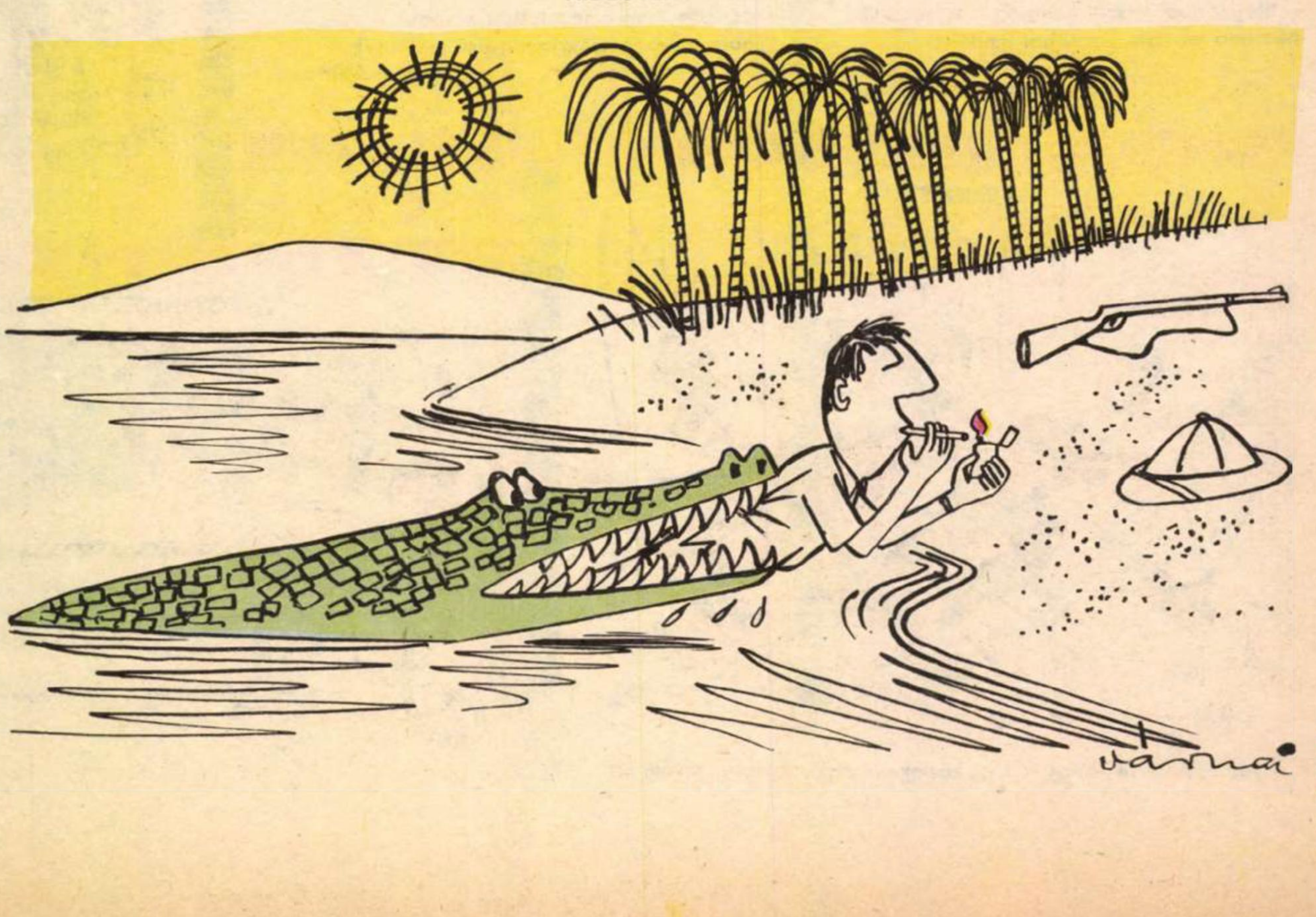

IMPORT HUMOR

(Rajzok angol, amerikai, szovjet lapokból)

ÍTÉLETVÉGREHAJTÁS

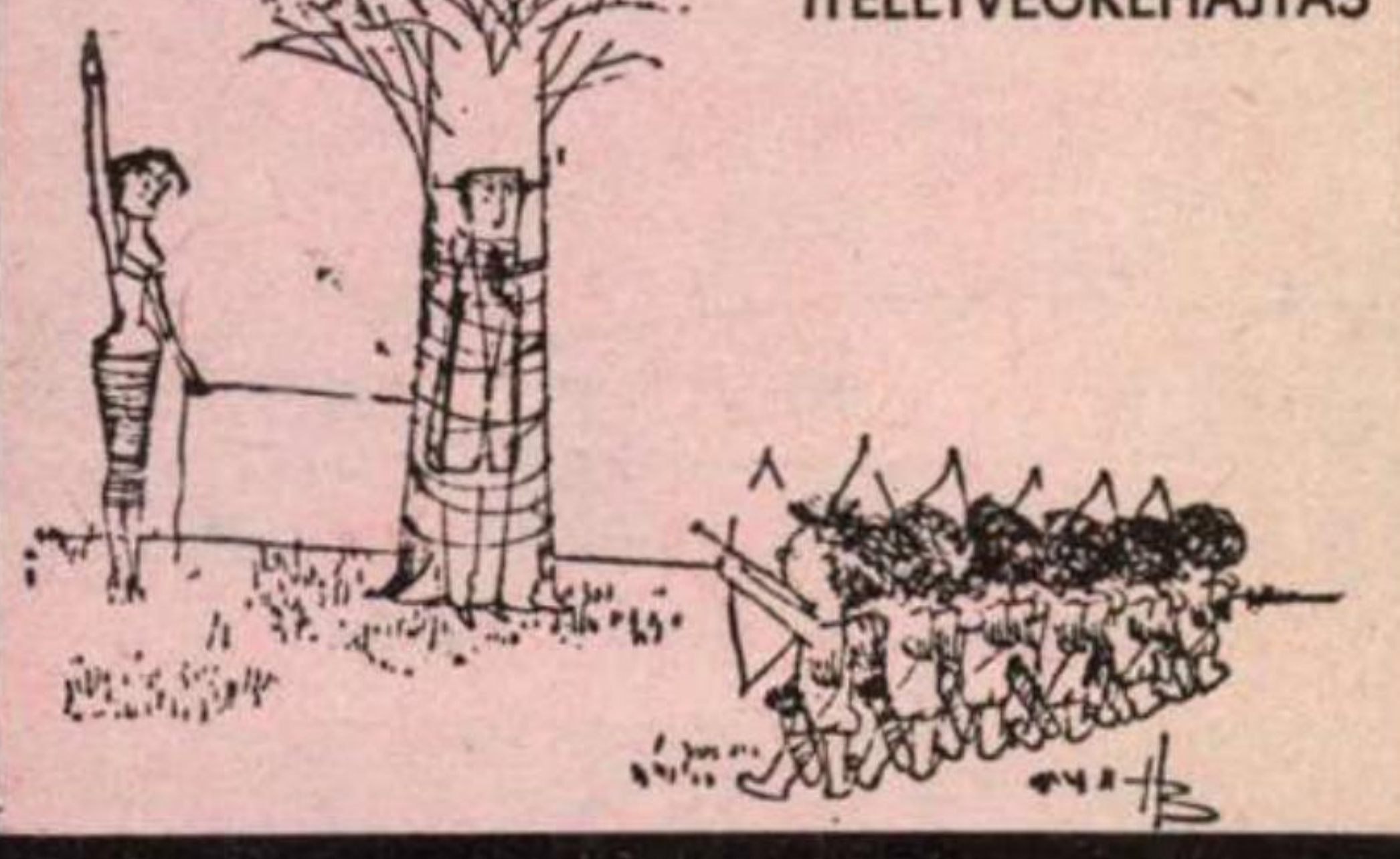

FÉRFI SZEMMEL

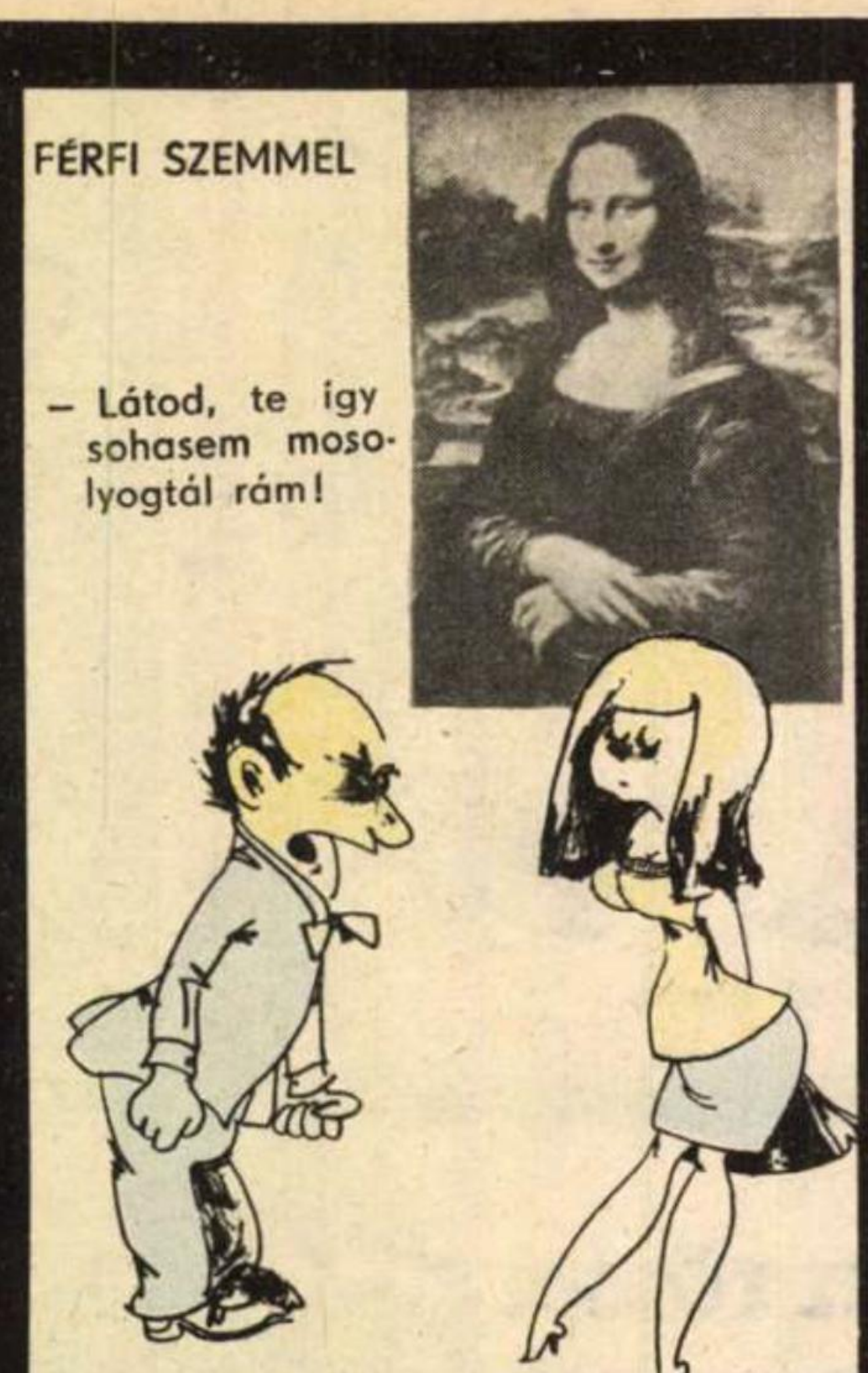

– Látod, te így sohasem mosolyogtál rám!

ERDÖBEN

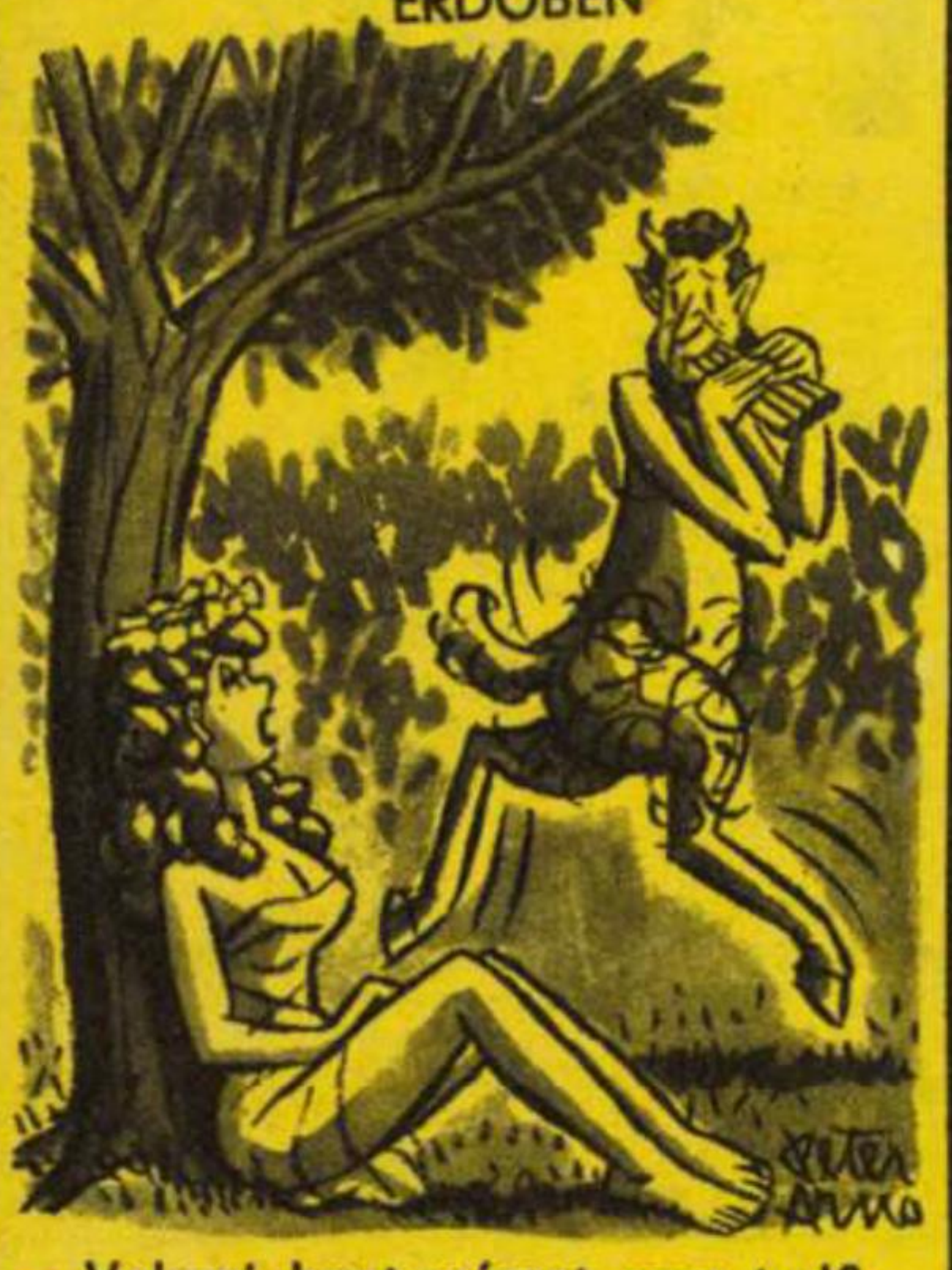

– Valami beat-számot nem tud?

TOROKBÁNTALOM

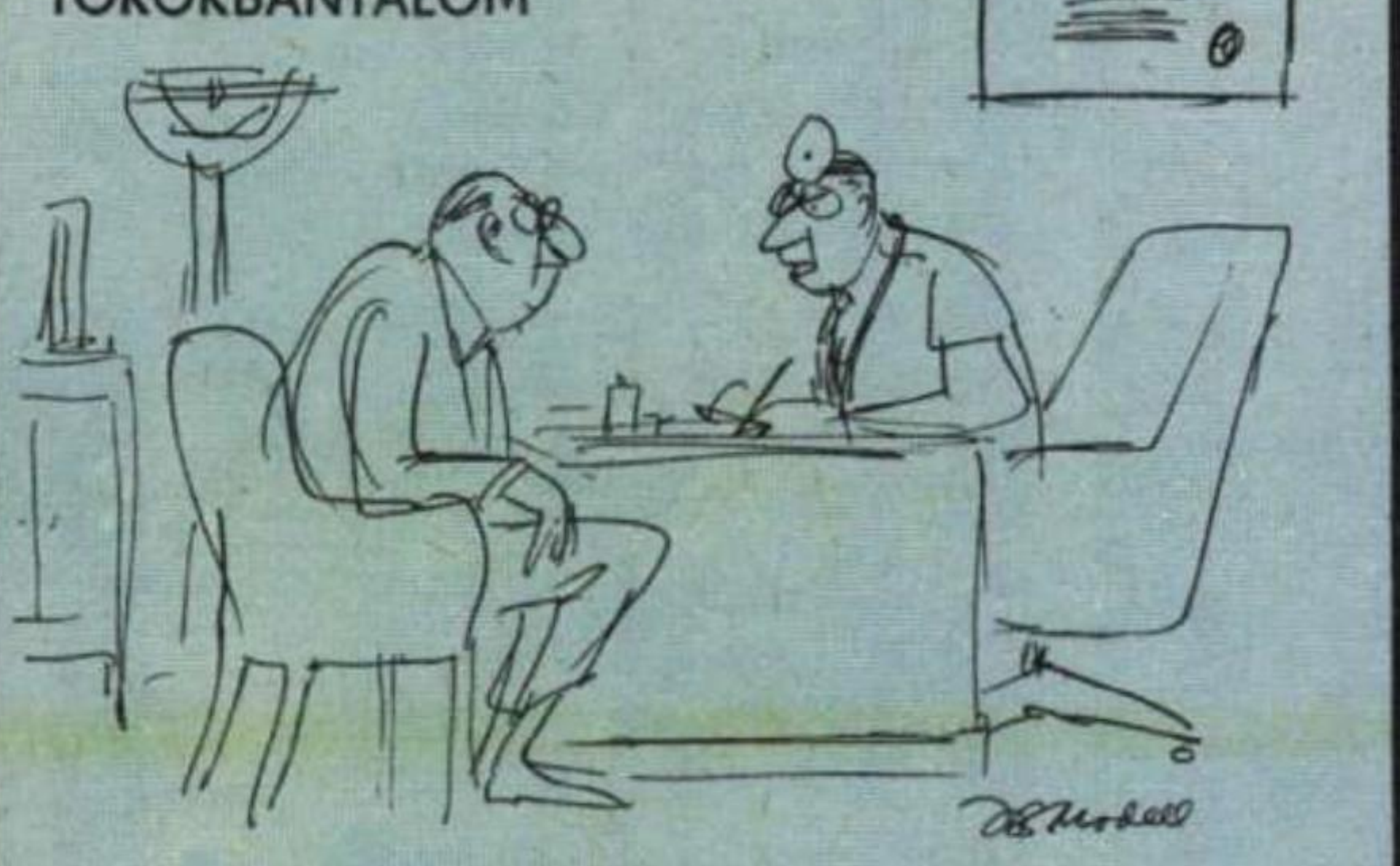

– Tessék gargalizálni sűrűn, és néhány napon át ne üvöltsön a beosztottaival.

A JAVÍTHATATLAN

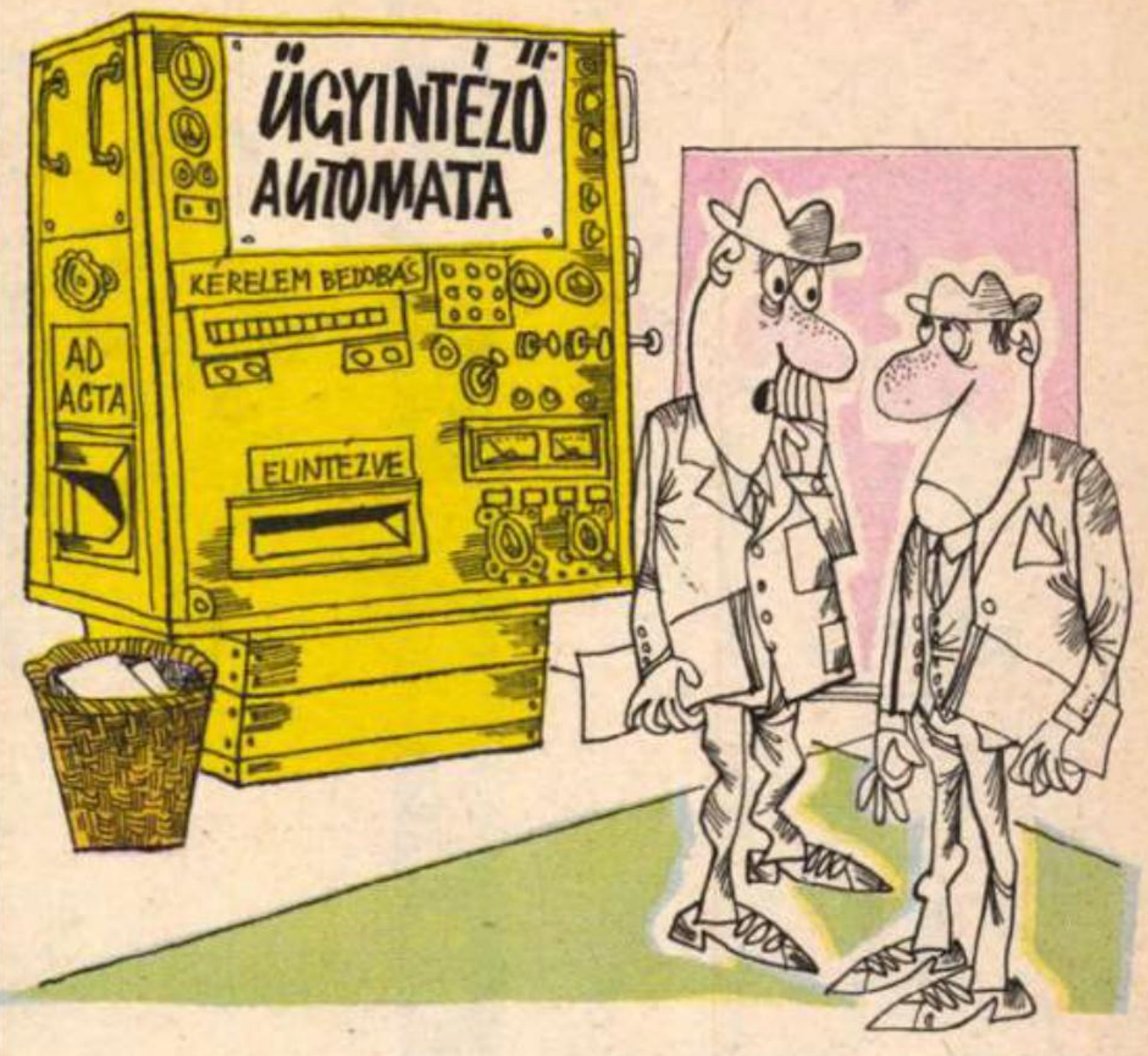

– Mondja, hol kell ezt megkenni?...

LABDARÚGÁSUNK FEJLŐDÉSÉÉRT

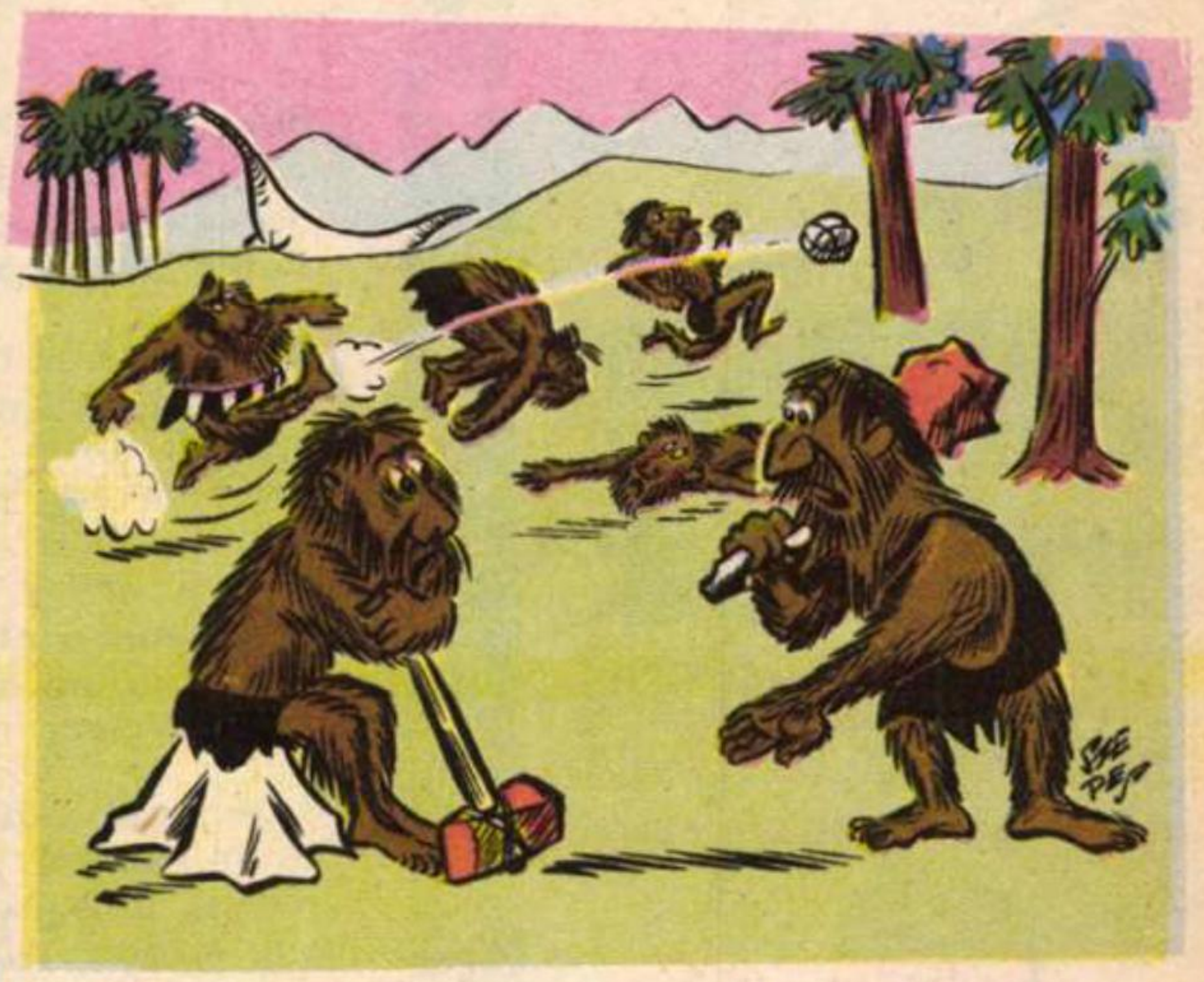

Edző: Hiába, vissza kell mennünk az alapokhoz!

ÉRZÉKISÉG

Két ifjú ember, olyan, mint az élet,
a megállónál, mellettem beszélget,
a témájuk, úgy látom, izgató,
az egyik ajkán szinte ég a szó:
– Megnézted jól? A hangját is figyelted?
Micsoda klasszis ő a többi mellett!
Ha megszólal, oly érzéki, meleg,
ha hallgatod, a lelked megremeg,
s a vonalai! Merész karcsúsága,
amely csak forró ölelésem várja...
s a domborulat... vad élettel telve
csak belesimul izzó tenyerembe...
Most szól a másik (falusi gyerek):
– Ne izgass, hallod, mert zabos leszek! –
– Á – válaszol ez –, kinek mondjam én
a boldogságom, hogy ő az enyém
és este milyen izgatottan várom,
hogy ölbe vegyem gyönyörű gitárom!

Lovászi Márton

TAPASZTALT INDIÁN

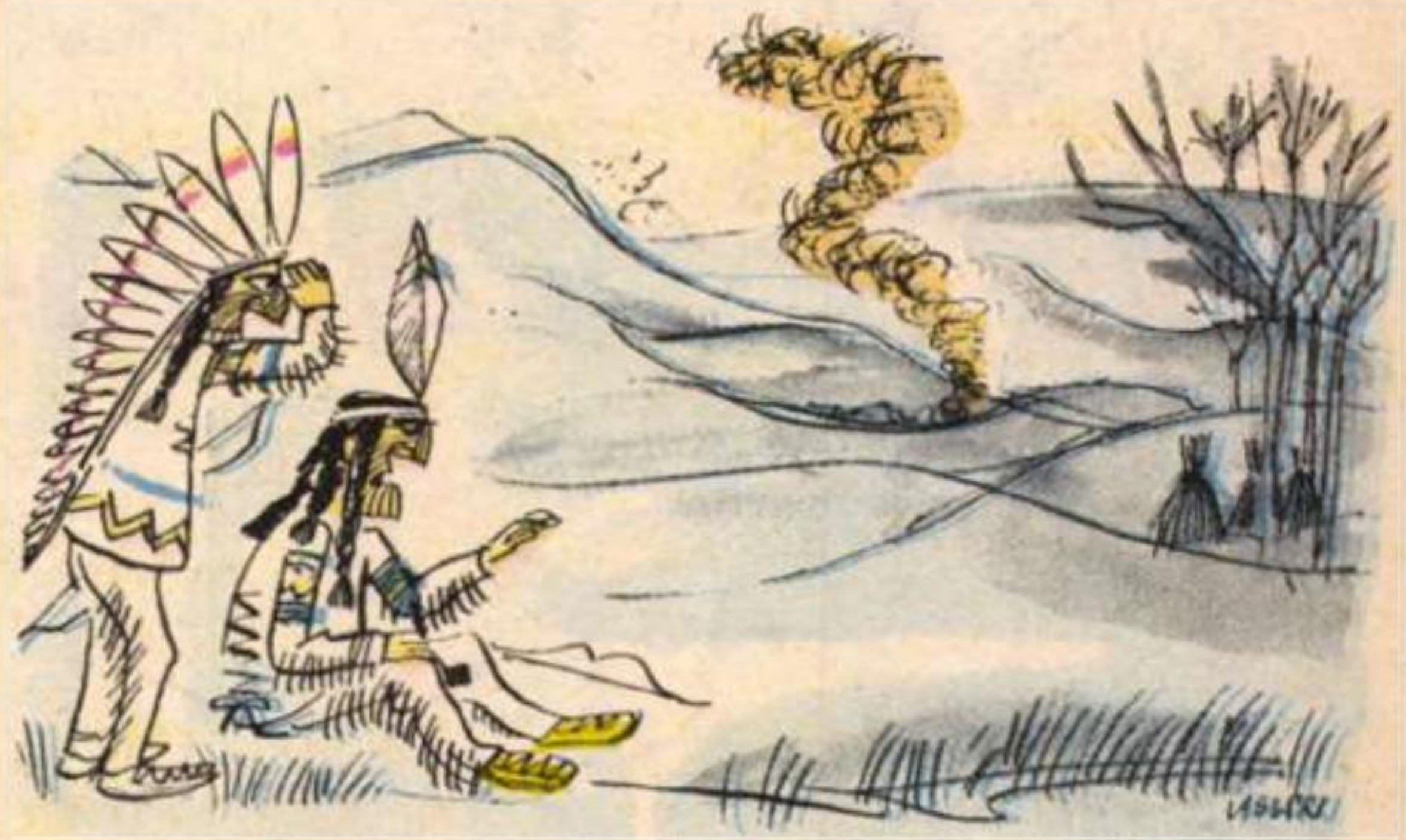

– Nem üzenet! Kirándulók!

KARRIERISTA

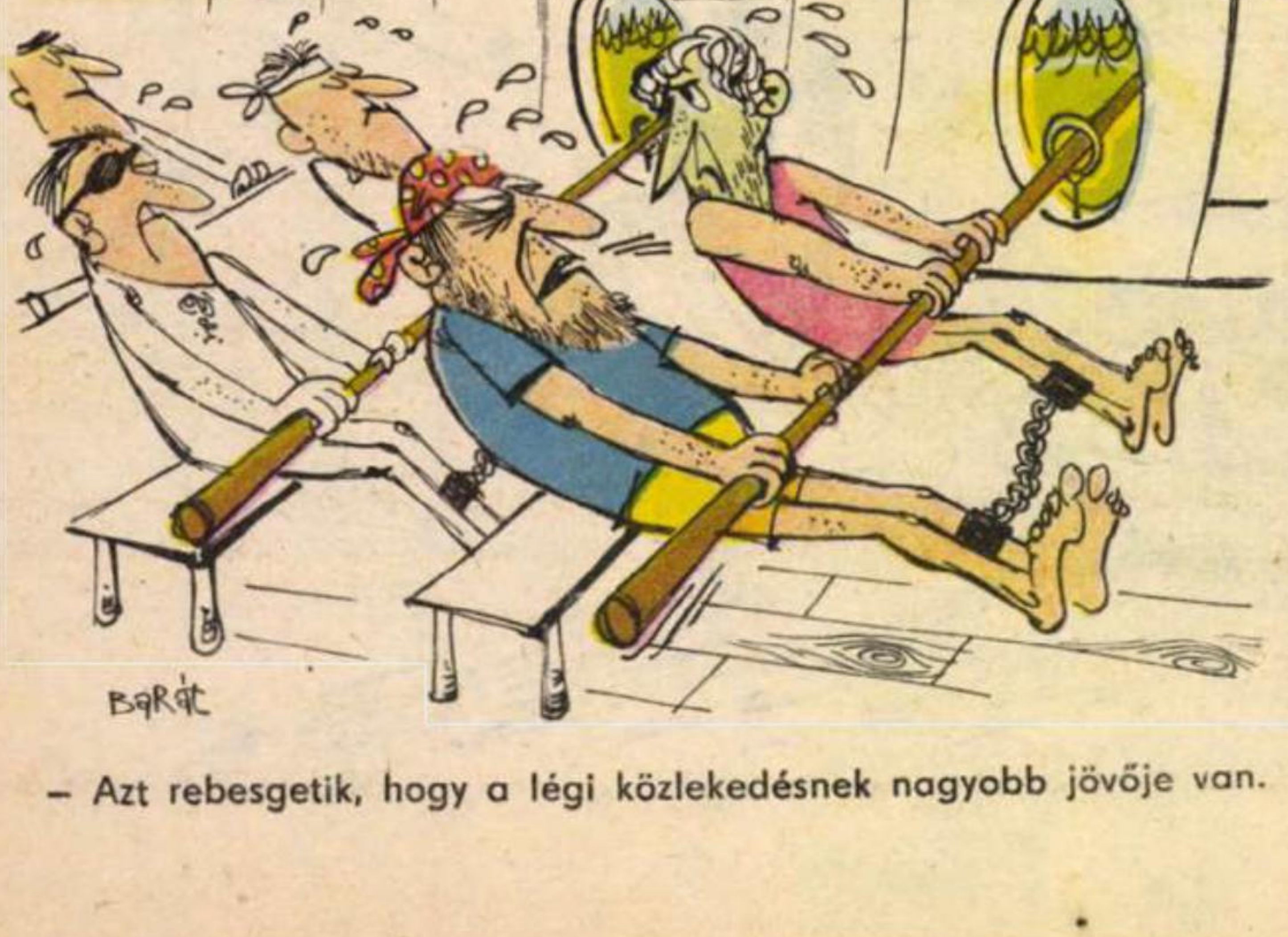

– Azt rebesgetik, hogy a légi közlekedésnek nagyobb jövője van.

EGYENLŐTLEN KÜZDELEM

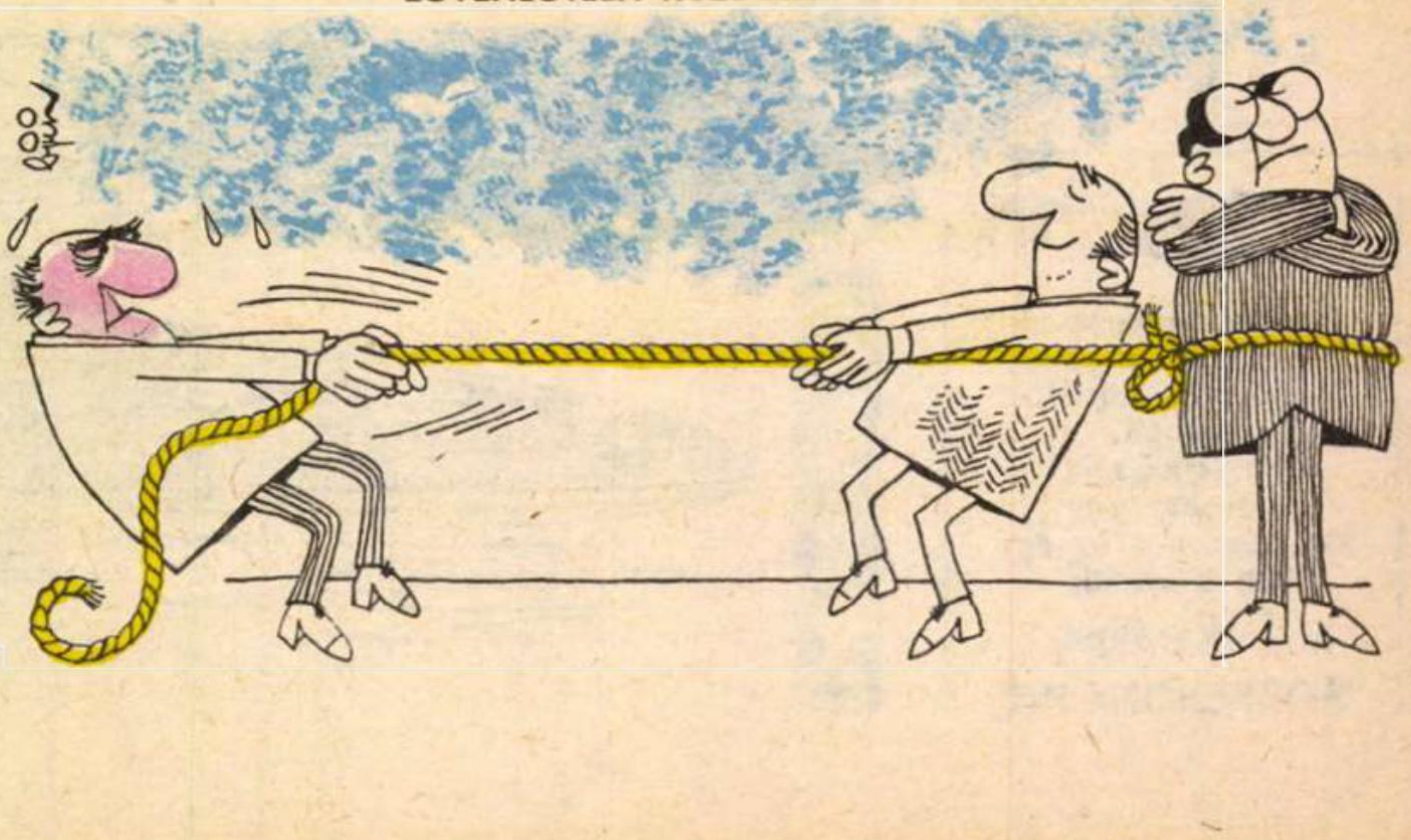

KERTMOZI

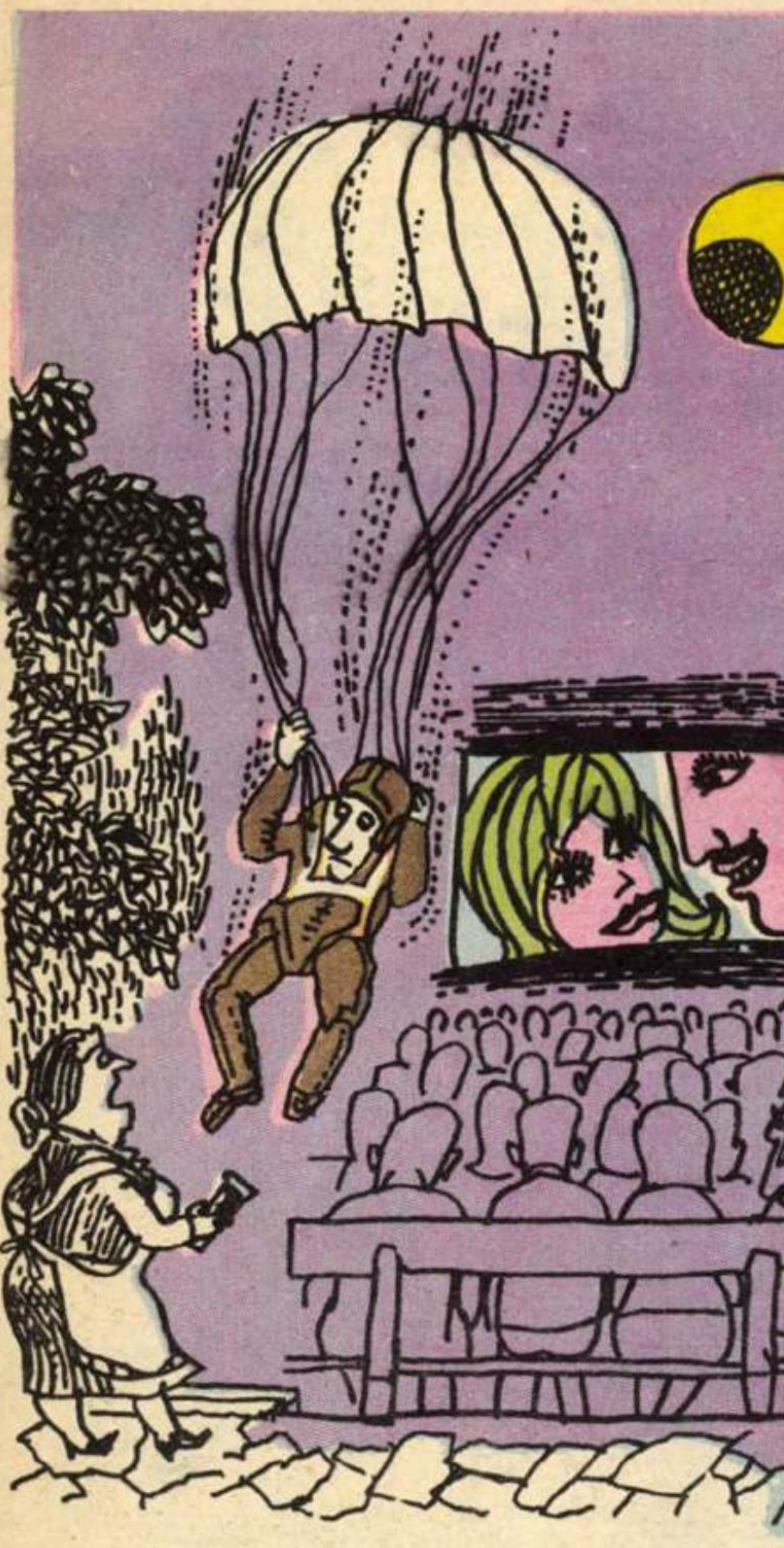

– Megvan a jegy, kérem?...

FALUSI „KI MIT TUD"

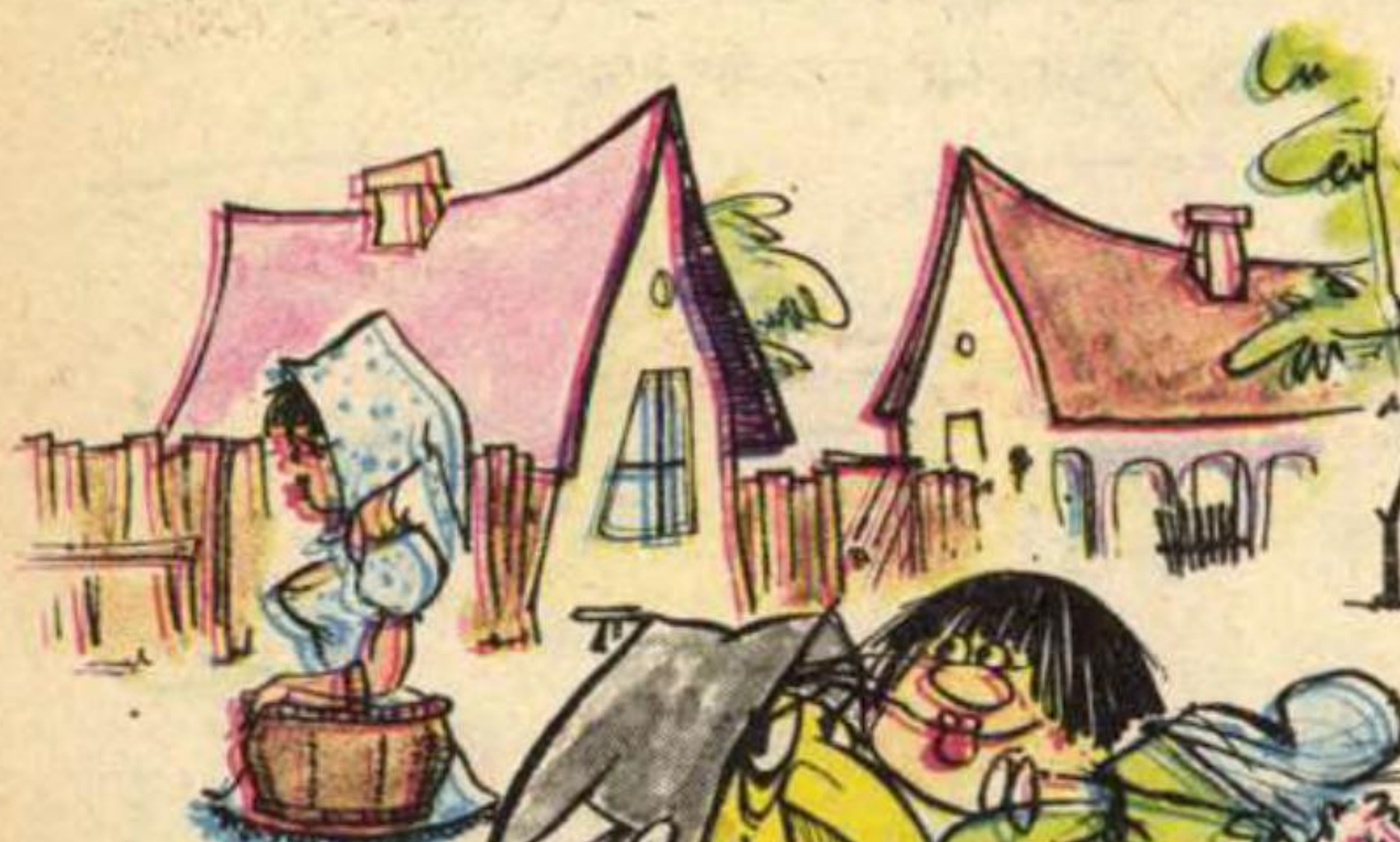

AZ ESZMÉNYI CSAPAT

A CSAPAT KARMESTERE

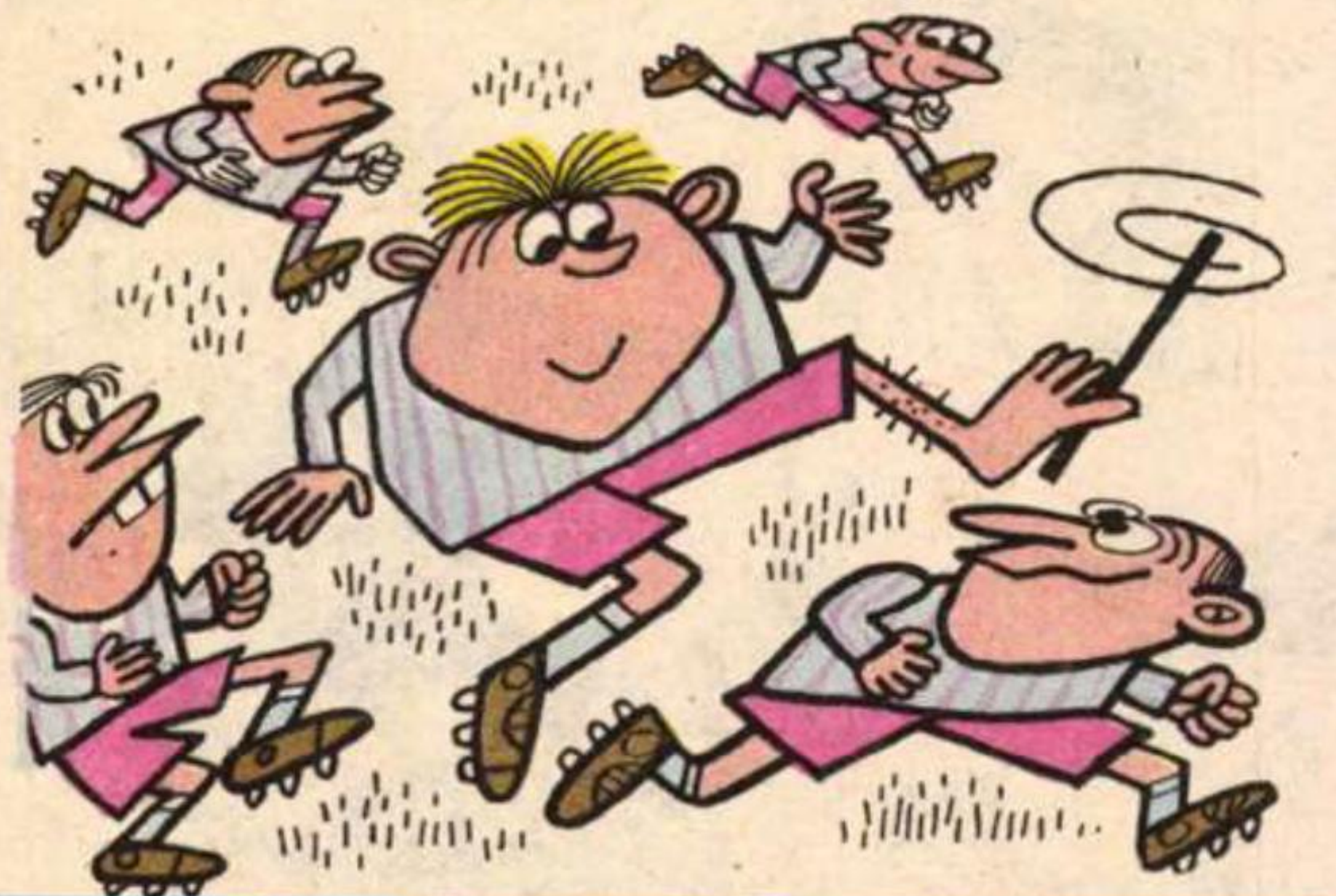

BRAVÚROS FEJELŐ

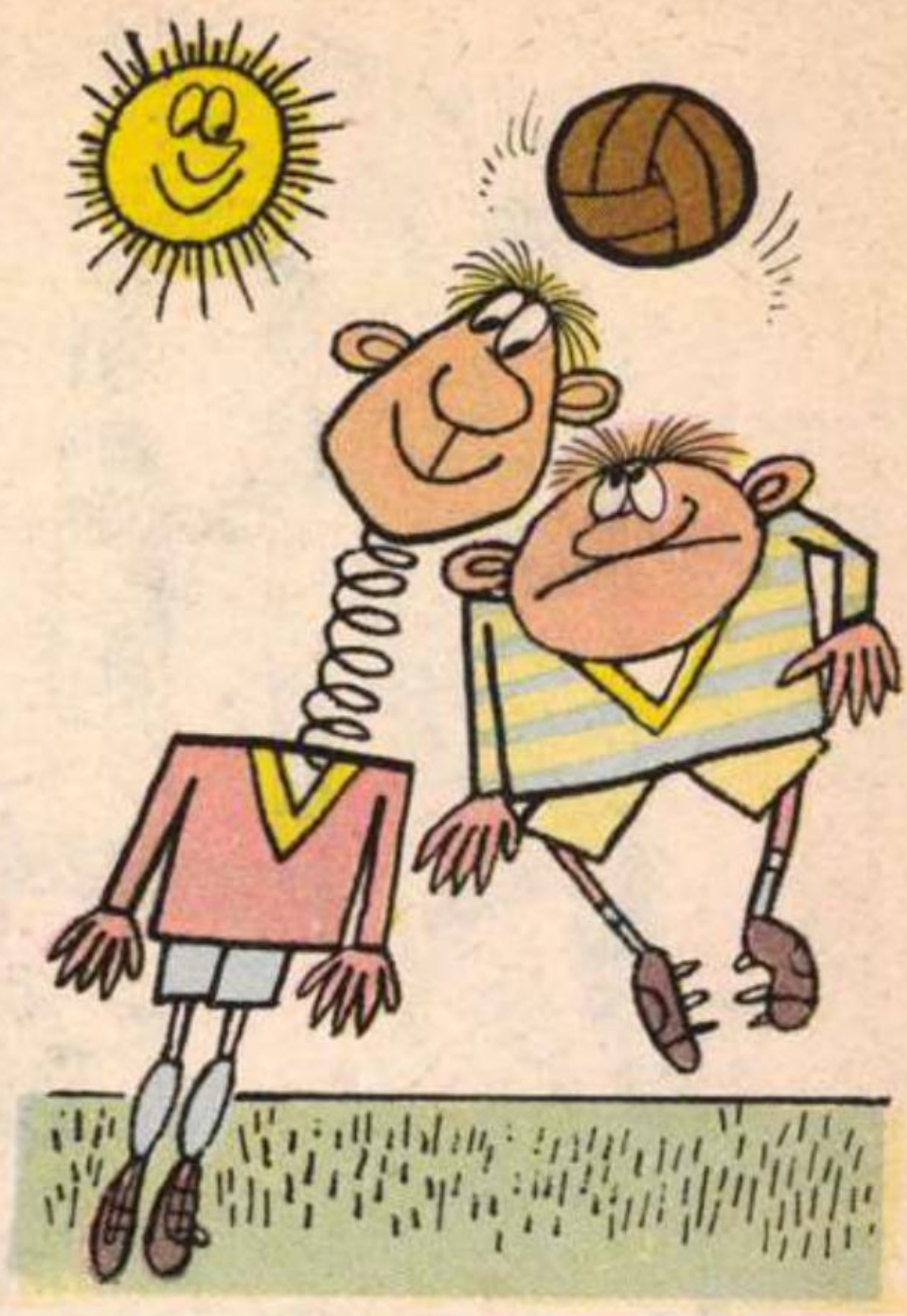

CSODAKAPUS

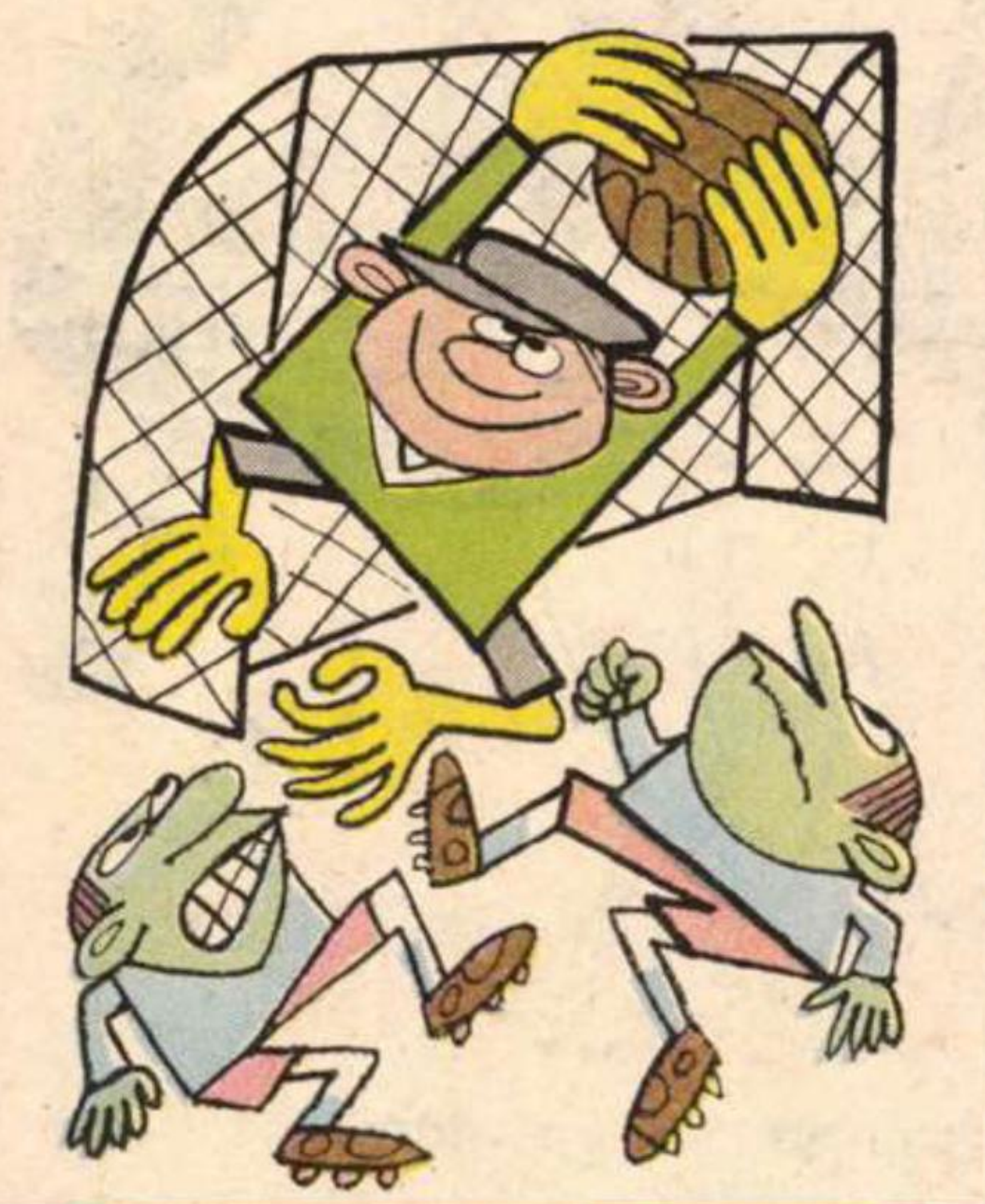

BOMBA-SZABADRÚGÁS

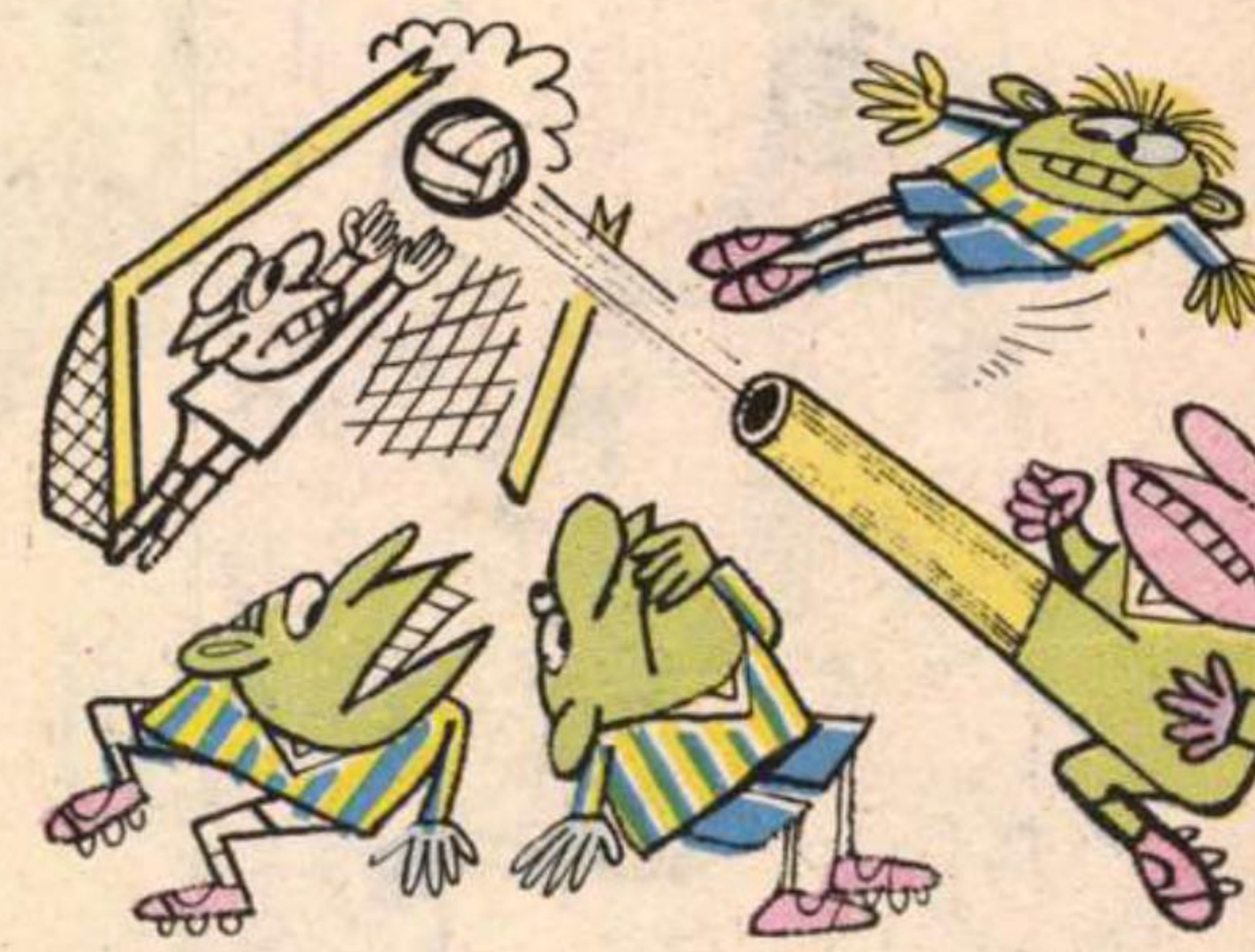

EREDMÉNYES SEPREGETŐ

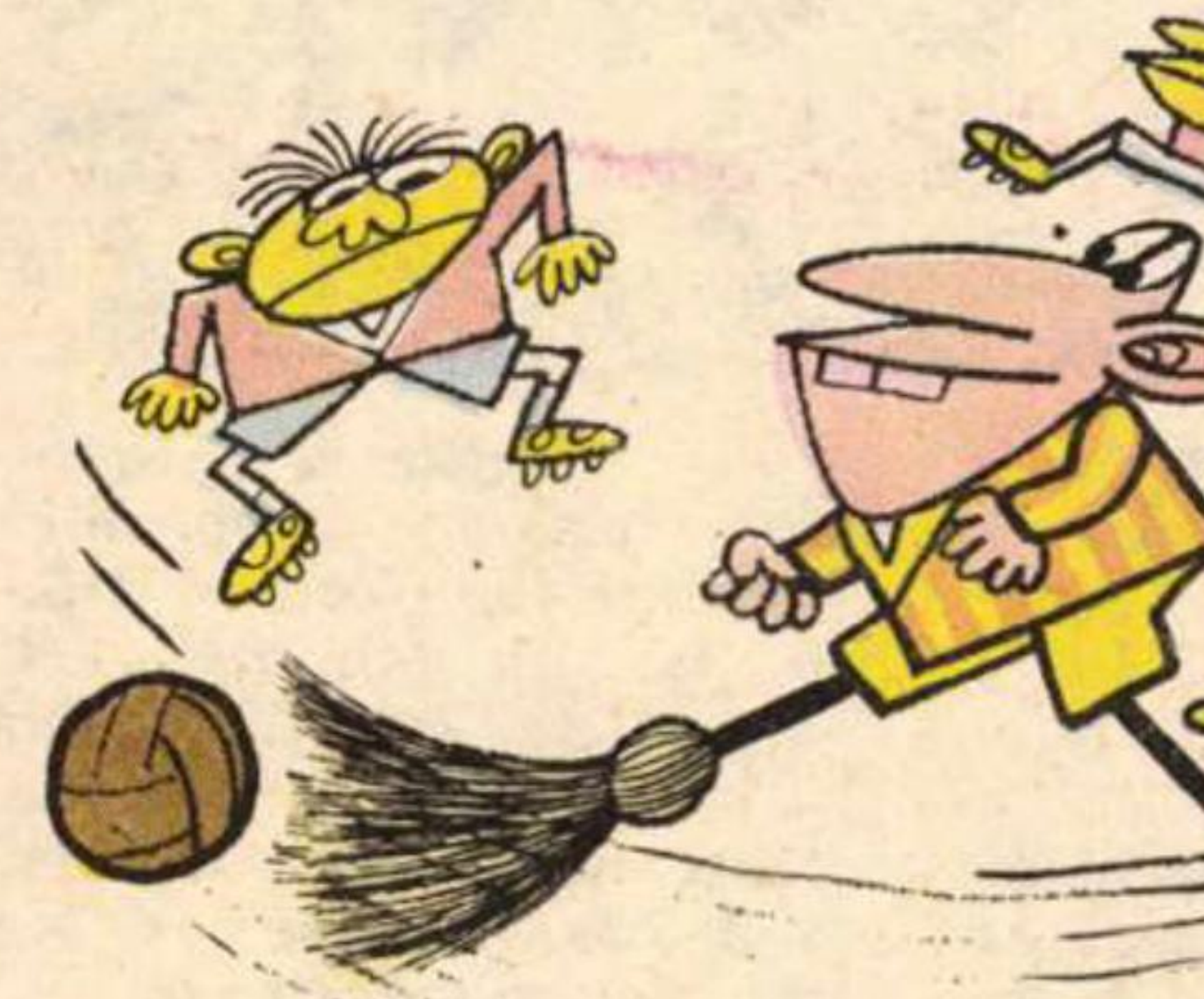

TÖKÉLETES JÁTÉKVEZETŐ

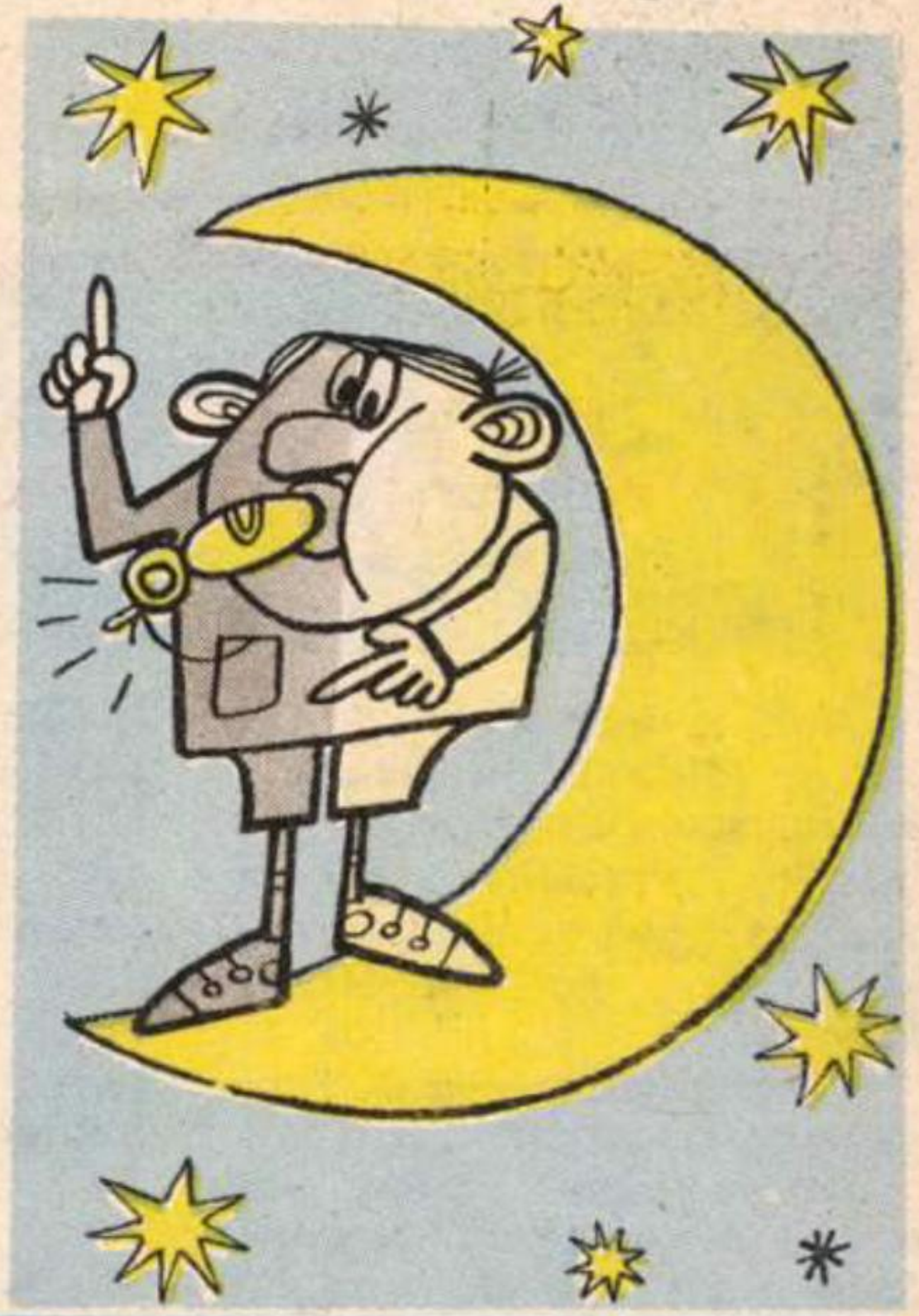

Fülöp György rajzai

VILLAMOSERŐMŰ AVATÁS

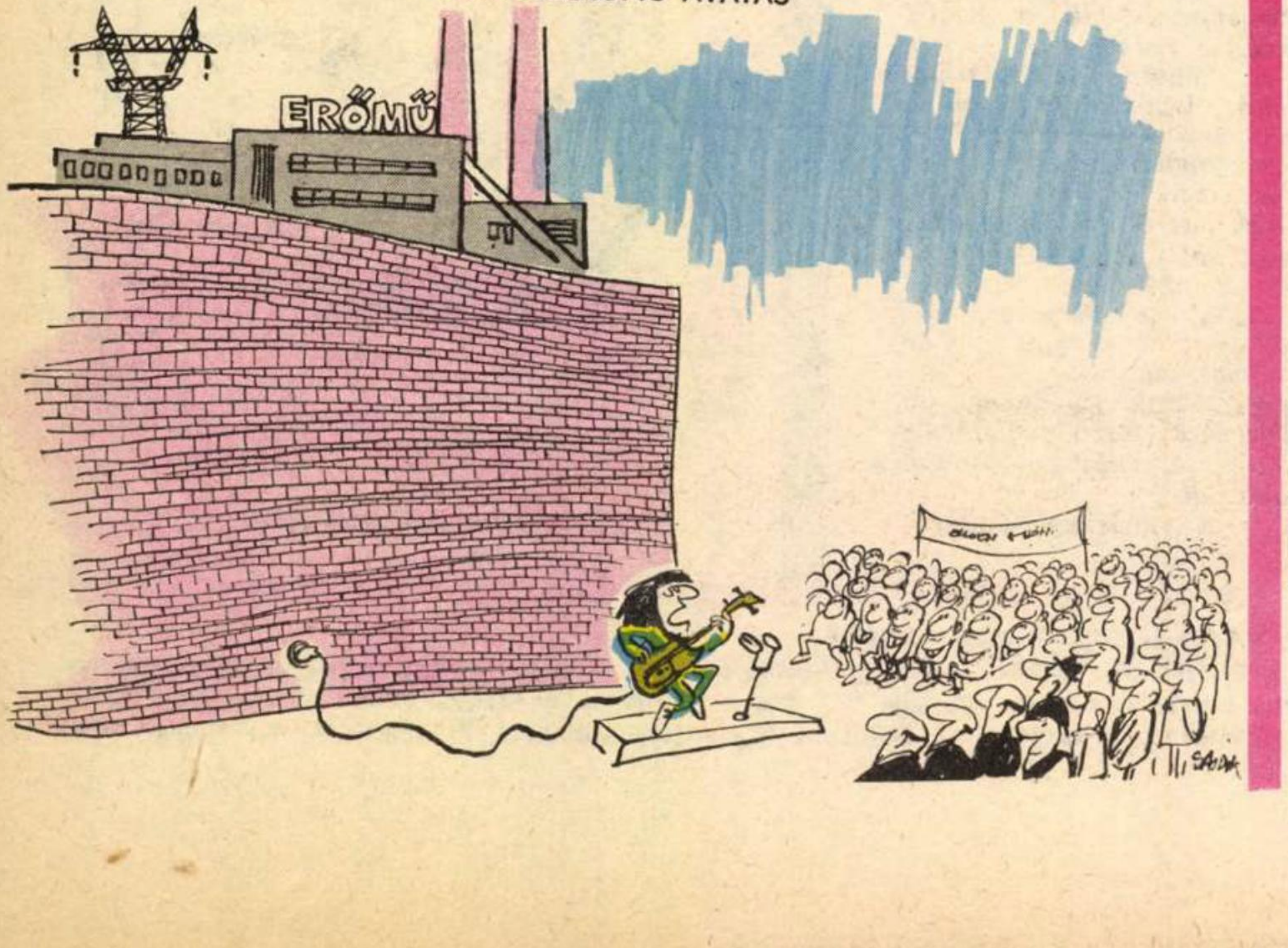

SEMMI SEM TÖKÉLETES

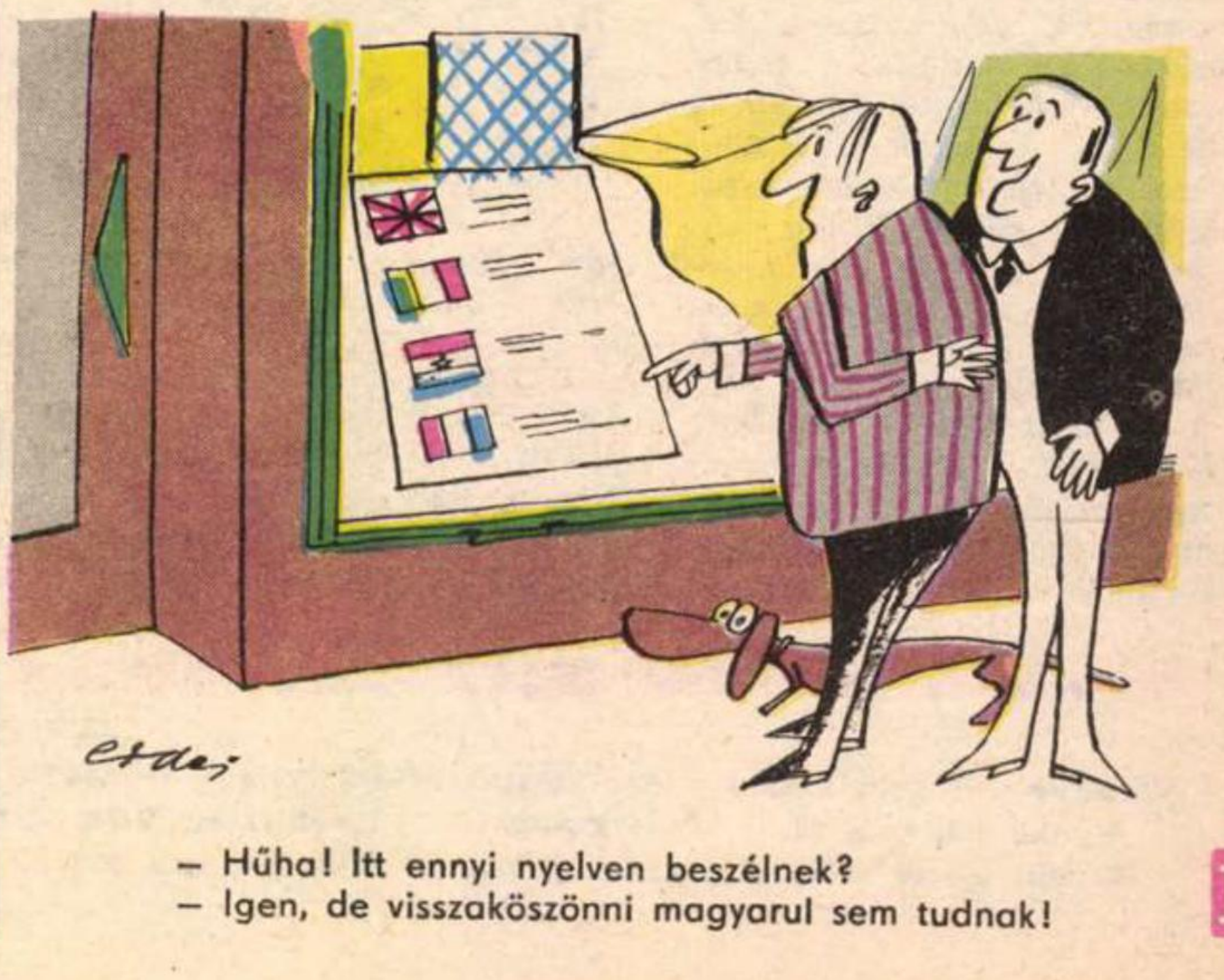

– Hűha! Itt ennyi nyelven beszélnek?
– Igen, de visszaköszönni magyarul sem tudnak!

NYUGDIJBAN

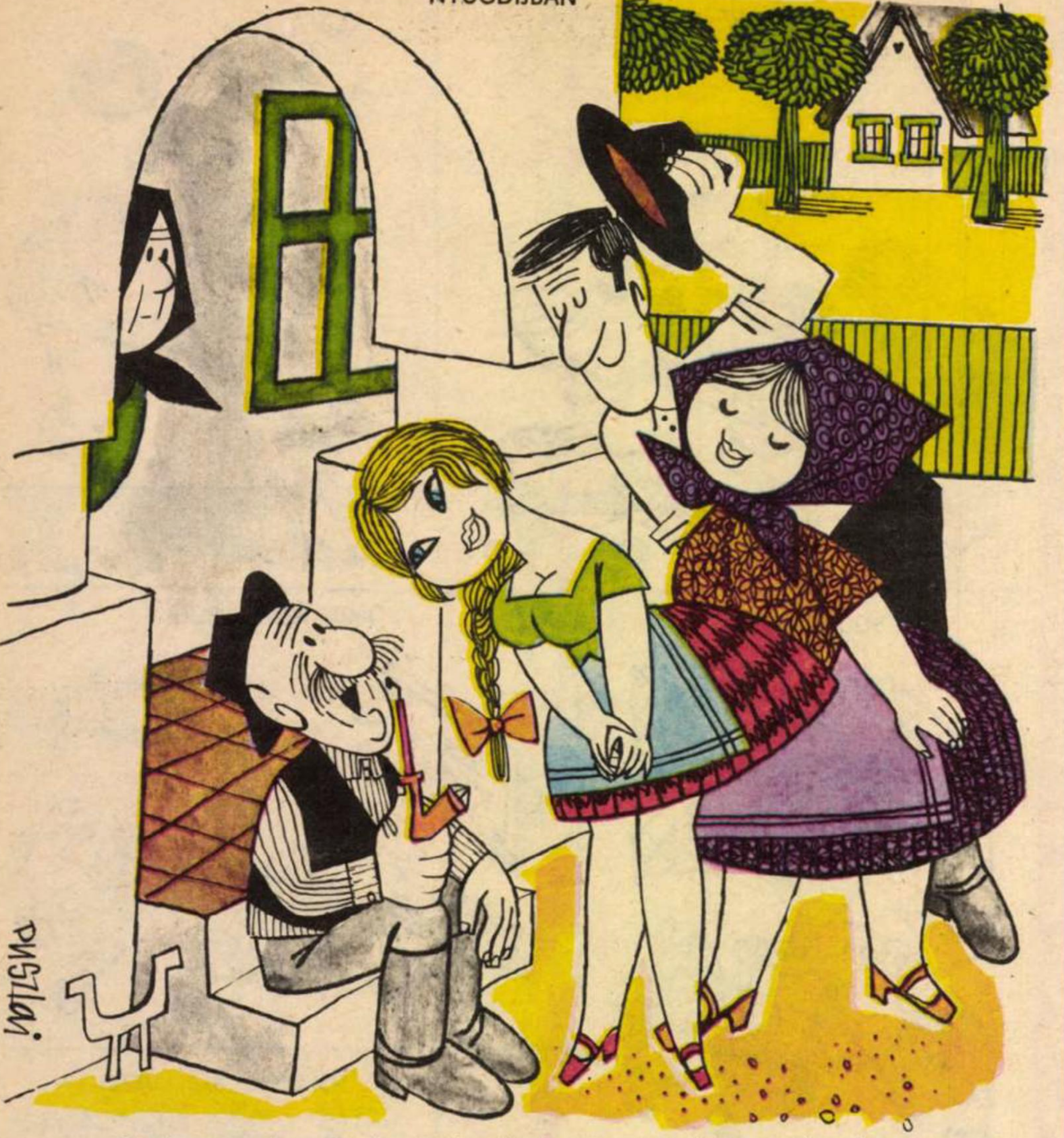

– No, ha már nekem is udvarolnak, akkor nagyon nagy lehet a szárazság.

BIZALMATLAN EMBER

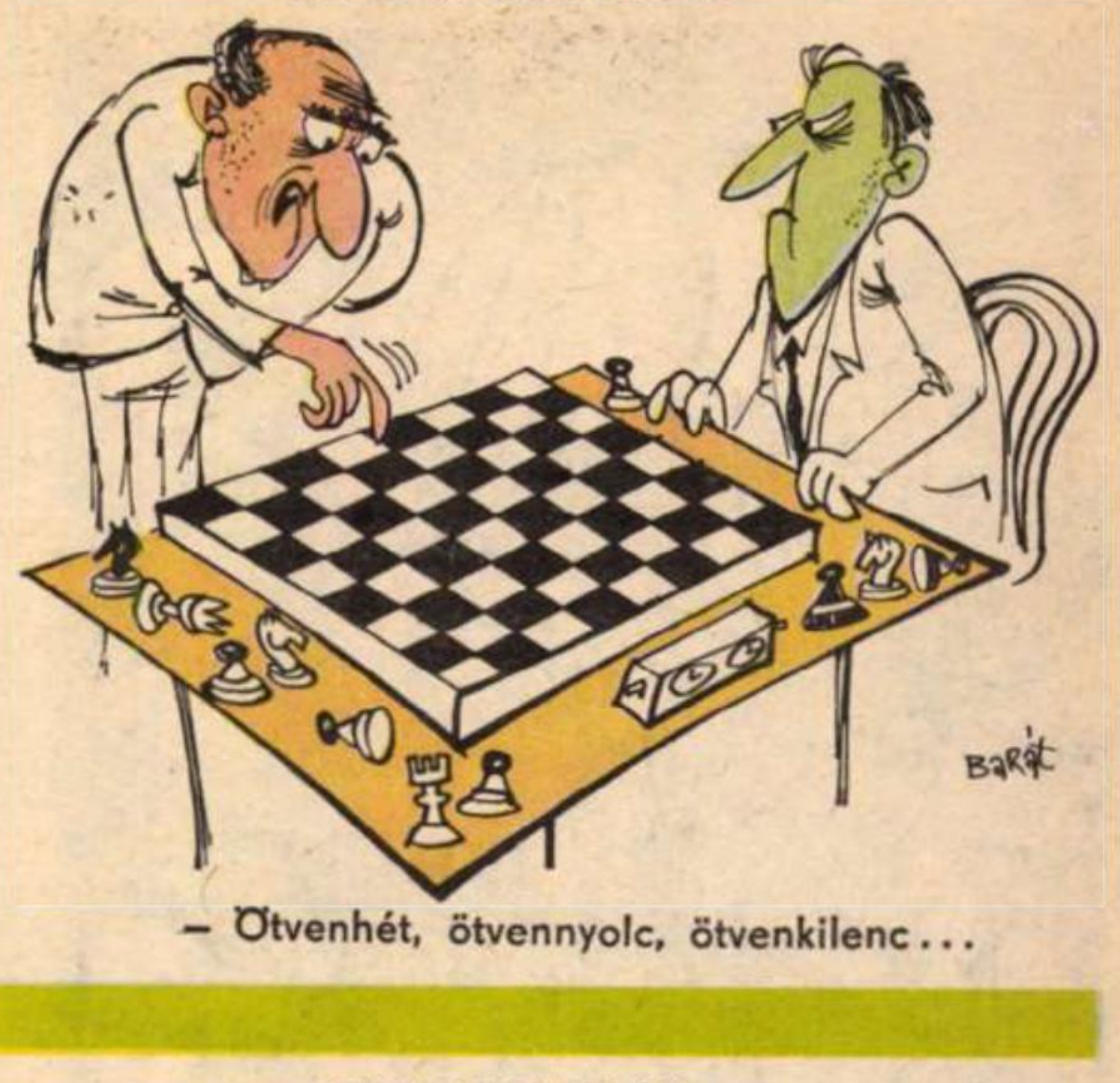

– Ötvenhét, ötvennyolc, ötvenkilenc...

FELHÁBORODÁS

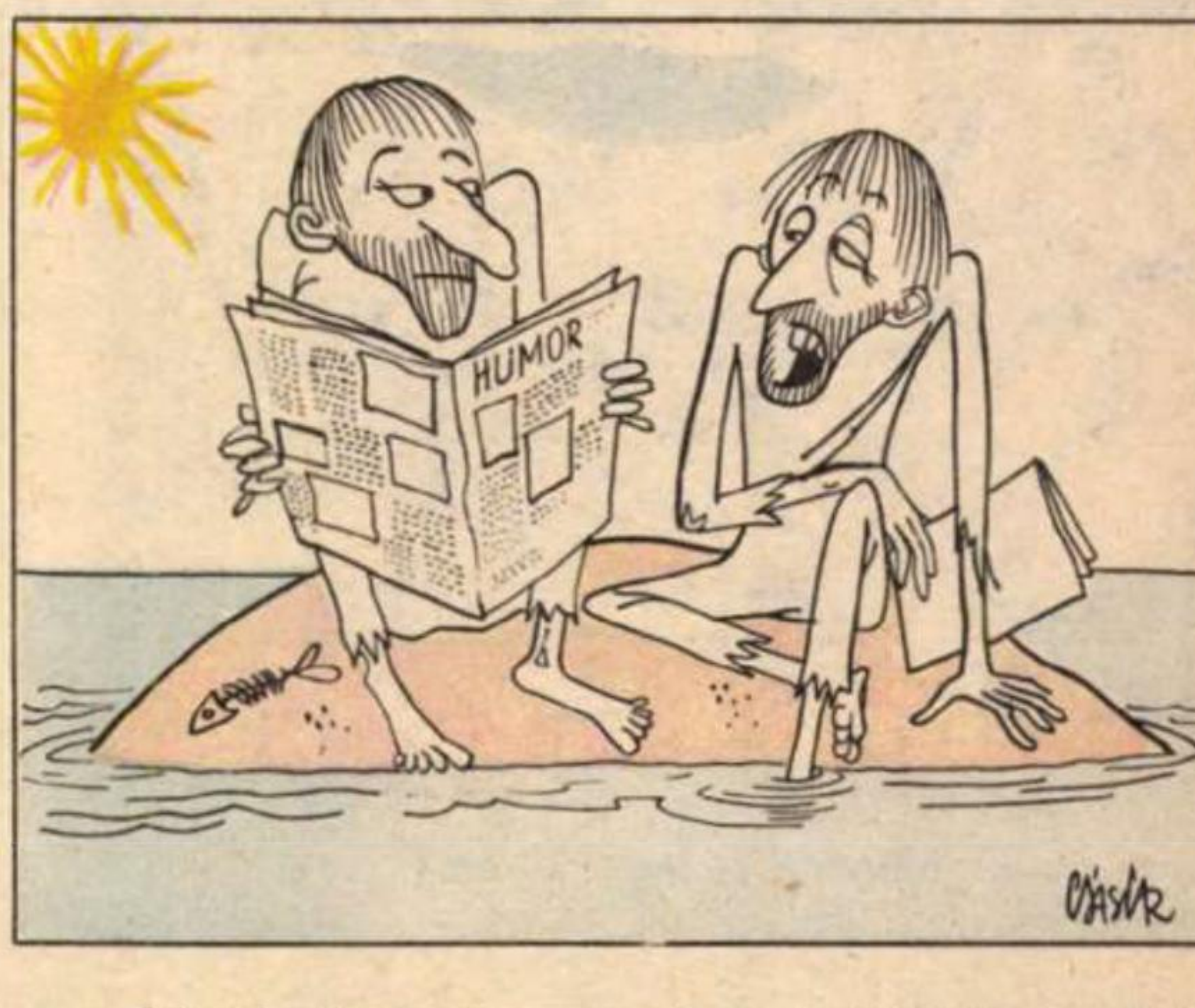

– Mondd, te nem unod még a hajótörött vicceket?

BALSZERENCSÉS ŐRANGYAL

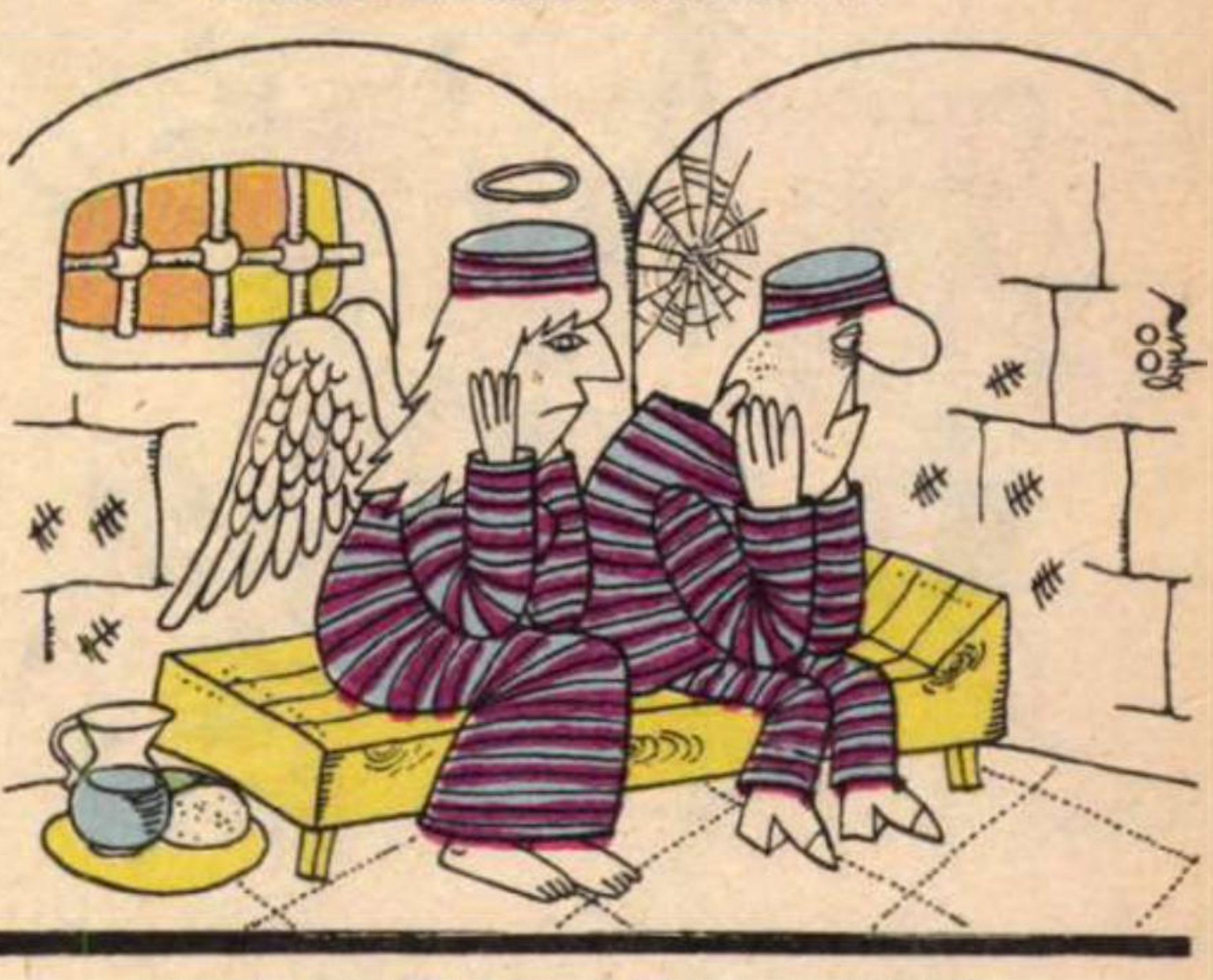

NINCS FŰTÉSI LEHETŐSÉG A FÜREDI ANNABELLA SZÁLLÓBAN

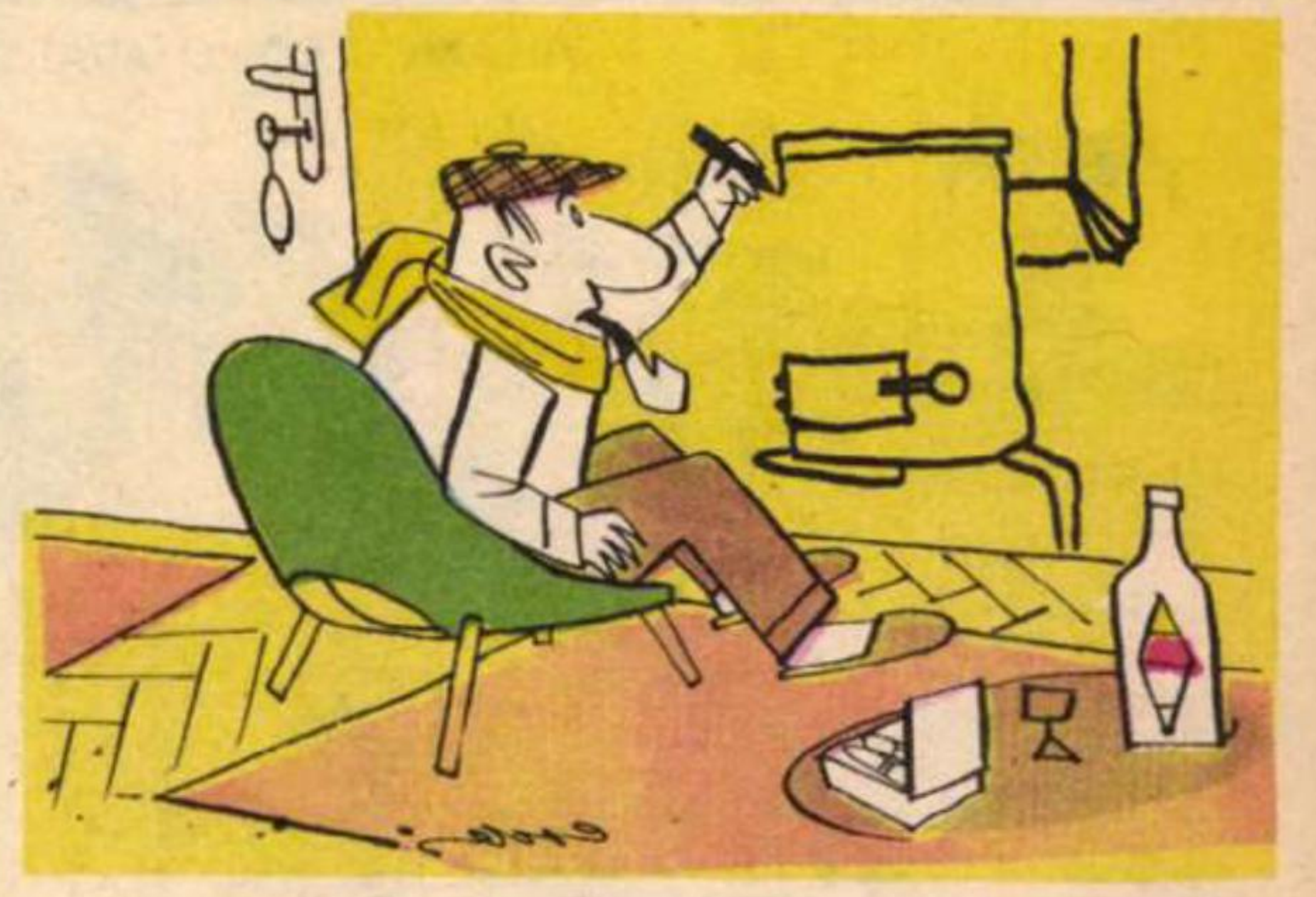

Egy hűvös nyári estén

GYÖTRELEM A NÉZŐTÉREN

Ülök a nézőtéren, fojtogat a földszintről felszálló hőség, szomjas vagyok, patakzik a veríték az ingem alatt, a nyeldeklőm viszont kiszáradt patakmederhez hasonlít.

A szinpadon pedig rendületlenül isznak.

Nem először érzem ezt a semmihez sem hasonlítható szenvedést. Olyan megpróbáltatás, amellyel aligha áll arányban az előadás nyújtotta műélvezet.

Se szeri, se száma mostanában azoknak a színműveknek, amelyekben a szereplők egyvégtében isznak. Úgy vedelik a jeges, szódás whiskyket, hogy a nézőnek kinyílik a zsebében a bicska. Azután áttérnek a sörre. Hideg, habos sört isznak, aranysárgát, még csettintgetnek is hozzá. A hab kifut a pohár oldalán, nekem meg összefut a nyál a számban. Kegyelem, kegyelem! — kiáltanám, de ott fent konokul folytatják a kínzást. Új vendég jön, még meg is kérdik tőle, mit iszik, provokatív módon kitárják a bárszekrényt: jeges Martinit? Gint, citrommal? Vagy netán jól temperált bordóit? Válogat az istenverte vendég, ahelyett, hogy megfogná az első poharat és boldogan leöntené a gigáján. Bezzeg én beérném egy pohár rizlingfröccsel is...

A darab igazi konfliktusa kezd kijegecesedni. A konfliktus ott feszül a levegőben, a tikkadt torkú nézők és a whiskyben, sörben kéjelgő színészek között. Ez a konfliktus mindinkább mélyül, előbb-utóbb robbanni fog. Valami másról is szó van mellesleg, hogy Mister Izé elégedetlen a sorsával, fojtogatja a kisvárosi miliő, meg ilyesmi, de ő könnyen segít a baján: megiszik még egy félüveg whiskyt és minden el van intézve.

A színészek fokozzák a feszültséget, álnokul sóhajtoznak: pokoli meleg van, inni kell valamit, közben félszemmel lesik a nézők arcán a hatást.

A hatás leírhatatlan. Amint legördül a függöny, s megkezdődik a szünet, a meggyötört nézők ostrom alá veszik a büfés pultot. Most jött el a mi időnk, most rajtunk a sor, most mi iszunk!

Iszunk is. Tízperces közelharc után egy pohár langyos bambit.

Mégiscsak jó darab ez. A drámai feszültség a második felvonásban tovább fokozódik.

Novobáczky Sándor

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László — Szerkesztő: Földes György — Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat — Felelős kiadó: Csollány Ferenc — Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220. — Árusítja a Magyar Posta — INDEX: 25.504
Készült ofszet rotációs eljárással, Ultraset 72-es gépen a Zrínyi Nyomdában — 68.02262/2 — Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 78. — F. v.: Bolgár Imre